

DOLENJSKI LIST

EKONOMSKA POLITIKA SFRJ V LETU 1966

Trije osnovni nameni

Zvezna skupščina je izoblikovala smernice razvoja dežele v letu 1966. Osnova teh smernic je aktivna politika stabilizacije, temu dosledno pa najodločnejše uresničevanje gospodarske reforme. Spritno tega je značilnost letošnjega leta v dvojem: prvič je to prehodno leto (ustvarjanje čvrstjših pogojev za uresničevanje dolgoročnih gospodarskih namenov v prihodnjih letih in razvoj gospodarsko-družbenega sistema), drugič pa je to leto tudi odločilno (saj bo nosilo najtežje breme gospodarske reforme). Prvo in drugo nam daje osnovo za ugotovitev, da je le od uresničevanja nalog v letu 1966 odvisno, če se bo uveljavila razvojna politika, do konca 1970. leta, zlasti pa, ali bo gospodarska reforma prinesla predvidene uspehe. Ekonomska politika v letu 1966 je torej usmerjena tako, da uresničimo tri osnovne namene.

Prvi namen je ustvariti pogoje za uravnotežen razvoj življenjske ravni, posebno za stalno rast stvarnih osebnih dohodkov delavcev in skladnosti z naraščanjem proizvodnosti dela. V tej smeri, ob doslednem krčenju investicijske in splošne potrošnje, dobivajo osebni dohodki in stvarna potrošnja (materialna podlaga za izboljšanje življenjske ravni) pomembnejše mesto v razdelitvi nacionalnega dohodka, po drugi strani pa so delovne organizacije dolžne, da čimprej jasno izdelajo svojo politiko oblikovanja in delitve dohodka, tako da bodo želele in napori delavcev usmerjeni predvsem na ustvarjanje dohodka gospodarske organizacije, ne pa samo na delitev osebnega dohodka. Kajti v zdravem gospodarstvu to drugo izhaja iz prvega, kar doslej pogosto ni bilo uresničeno.

Drugi namen je, da se z vzdrževanjem določenega sorazmerja vseh oblik potrošnje ustvari največja gospodarska stabilnost; da za stabilnost uresničimo materialne pogoje in da na razvoj dežele in na funkcioniranje tržišča čedalje bolj vplivamo z ekonomskimi metodami in vse manj z administrativnimi omejitvami in intervencijami. Sem spada med drugim: usklajevanje blagovno-denarnih odnosov, izdelava sistema rezerv in ustvarjanje potrebnih materialnih in deviznih rezerv za poseg na tržišče, prilagajevanje carinske politike svobodnejšemu tržišču in širšemu vključevanju v mednarodno izmenjavo in delitev dela, izpopolnjevanje režima uvoza in izvoza itd. Lani, na primer, je imela naša dežela okrog 110 milijonov dolarjev deviznih rezerv, do leta 1970 pa bi morali imeti 500 milijonov dolarjev, kar bi nam omogočilo, da dokončno premagamo dolgoletne težave v plačilni bilanci z inozemstvom.

Toda najvažnejše pri tem še naprej ostane to, da letos stvarno uresničimo korenite spremembe v investicijski politiki. Predvsem moramo znanstveno zmanjšati obseg investicij; vsi investitorji so čez mero zadolženi in razlizarati takšen sestav investicijskega vlaganja, ki bi za

Nadaljevanje na 2. str.)

Te dni teko poslednje ure straškemu hlaponu. Takole družno najbrž spet zlepa ne bosta stala kar dva vlaka pred novomeškim peronom pripravljena za odhod: prvi proti Ljubljani, drugi pa proti Straži. Novo mesto ostane le še prehodna postaja na progi Ljubljana — Karlovac... 16. januarja bodo prenehali voziti potniški vlaki tudi na progi Tržišče — Krmelj; nič ne pomaga, treba se bo posloviti od idilične tehnike cesarja Franca Jožefa, ki jo izpodriva cenejši in hitrejši avtobusni promet. Prog Straža — Novo mesto in Tržišče — Krmelj pa ne bodo podrli, ker ju bodo uporabljale tovarne za svoje industrijske potrebe (Foto: M. Moškon)

LETOS 100 LET MIRENSKEGA ŠOLSTVA

Kot omenjajo letopisi, se je mirenško šolstvo rodilo pred 100 leti. To pomembno obletnico so sklenili družbeno politične organizacije, prosvetni delavci in drugi občani na Mirni primerno proslaviti. Dogovarjajo se za prireditve, na kateri bi sodelovali šola, TVD Partizan in drugi.

PEVSKI ZBOR »ZARJA« NAS BO OBISKAL

Letos bodo obiskali domovino člani in sorodniki članov pevskega zbora »ZARJA«, ki bo letos slavil zlati jubilej: 50-letnico delovanja. Za enkrat se ni znano, če bo prišel zbor v takšnem sestavu, da bo lahko nasopal. Pevci »ZARJE« pa bodo zagotovo zapeli na tradicionalnem Izseljenskem pikniku. V Sloveniji bodo ostali tri tedne.

Čez Savo v Sevnici: le do 3 ton!

Most čez Savo v Sevnici bodo v kratkem popravili. Trenutno vozijo čezenj lahko le vozila, ki niso težja kot 3 tone. Dokler bo most za težji promet zaprt, tudi avtobusi iz Sentjanža ne bodo mogli pripeljati potnikov v mesto. Prav zaradi tega se delavci trudijo, da bi delo čimprej dokončali.

NOVE STANARINE PRED VRATMI

KOLIKO BOMO PO NOVEM PLAČEVALI ZA STANOVANJE?

Objavljamo poročilo našega dopisnika o izvajanju stanovanjske reforme v Kočevju. To načelo upoštevajo komisije na vsem našem področju. Minule dni so obiskovali stanovanja tovariši, ki so opravili novo točkovanje. To je sprožilo po Kočevju zopet veliko govoric in natančnej posebno pri nepoučenih ljudeh, ki sicer vedno vedo vse »najbolje« in pri takih, ki se ne udeležujejo sestankov, na katerih bi lahko dobili točna pojasnila.

Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje je bilo to vprašanje dokončno rešeno. Za izračun novih stanarin je

bila določena vrednost točke noma jasno, podajamo skrajna 850 din (starih). No — in šano pojasnilo poročevalca na kaj sedaj? Da nam bo popol- (Nadaljevanje na 8. strani)

Jutri konferenca SZDL v Kočevju

Občinska konferenca Socialistične zveze v Kočevju bo 14. januarja ob 8.30 v dvorani družbenih organizacij. Na njej bo prebral referat »Socialistična zveza v razvoju družbenega samoupravljanja« Stane Lavrič, predsednik občinskega odbora SZDL. Na konferenci bodo izvolili tudi nov občinski odbor SZDL in nadzorni odbor ter delegate za republiški kongres SZDL Slovenije.

Vrhovni štab se je sestal

Naš dopisnik v Metliki je izvedel, da se je v torek zvečer v metliškem hotelu Bela krajina letos prvič sestal Vrhovni štab gadje zalege.

Rudniška konferenca ZK na Senovem

V nedeljo, 16. januarja, se bodo zbrali komunisti rudnika Senovo na letno konferenco. Obravnavali bodo vlogo in metode dela komunistov v izvajanju gospodarske reforme.

Kolikor je lahko slišal skozi dvakrat zaklenjena vrata ključavnice, so najprej sprejemali v svoje vrste nove člane, zatem pa kovali načrte za letošnji pustni karneval.

— Če nam bo le uspelo, bomo prihodnji teden obširneje poročali, o čem so tokrat razpravljali metliški gadje in njihove belouške.

3109 novih!

Se 379 novih naročnikov se nam je pridružilo v zadnjih 6 dneh, vse pošte pa obljublajo te in prihodnje dni še lepo število novih bralcev domačega pokrajinskega glasnika SZDL. Po 6 tednih imamo po občinah novih naročnikov:

BREZICE:	364
CRNOMELJ:	198
KOČEVJE:	142
KRSKO:	756
METLIKA:	115
NOVO MESTO:	631
RIBNICA:	77
SEVNICA:	301
TREBNJE:	357
Razne pošte v SRS in SFRJ:	138
Inozemstvo:	30

Predavanje zveznega poslanca Ludvika Goloba v Trebnjem

Na pobudo občinskega komiteja Zveze komunistov je v petek, 7. januarja, predaval Ludvik Golob o izvajanju gospodarske reforme. Čeprav je govo-

ril predvsem o gospodarskih gibanjih v jugoslovanskem merilu, je pritegnil veliko zanimanje poslušalcev, ki so napolnili dvorano občinske skupščine. Poudaril je odločnost zvezne skupščine izpeljati nova gospodarska načela do konca. Nekateri pozitivni strani se že kažejo. V decembru smo prvič več izvozili kot uvozili; umirile so se cene, čeprav nekatera podjetja stalno zahtevajo njihovo povišanje. Glavna pridobitev, ki se delno že kaže, pa bi bila trajnejša usmeritev v intenzivnejše gospodarjenje. Posebej je poslanec poudarjal zastajanje kmetijske proizvodnje in proizvodnje energije ter prepočasno večanje produktivnosti dela, kar nam bo povzročalo še velike težave.

Udeleženci predavanja so slišali vrsto zanimivih podatkov o našem gospodarstvu in tov. Golob jim bo še predaval, če bodo to želeli.

Včasih takole, danes pa?

Z redno tedensko naklado 23.500 izvodov je DOLENJSKI LIST na področju naših 9 občin najbolj razširjeno sredstvo tiskanih informacij! Zato priporočamo

RAZPISNIM KOMISIJAM

v delovnih organizacijah, ki razpisujejo MESTA DIREKTORJEV in drugih VODILNIH USLUŽBENCEV, da objavljajo take razpise za območje Spod. Posavja, Kočevske, Bele krajine in osrednje Dolenjske v DOLENJSKEM LISTU!

Vreme

OD 13. DO 23. JANUARJA
Do 21. januarja bo prevladovalo oblačno vreme s pogostimi snežnimi padavinami. Po 21. januarju nekaj jasnih dni in hudi mraz.

NOVI STATUT

Komaj pet let je minilo, kar je V. kongres Socialistične zveze Jugoslavije, ki je bil aprila 1961. leta v Beogradu sprejel pravila SZDL, imenovana statut. Po določilih statuta se je vsa zadnja leta razvijalo delo v organizacijah Socialistične zveze.

Če pogledamo nazaj in se za hip ustavimo ob vsem, kar se je v teh petih letih spremenilo, potem ne moremo mimo tega, da se je z vsem našim življenjem spreminjala tudi Socialistična zveza. Marsikdaj so občani čutili, da so bila določila statuta pretesna za kipeče življenje, ki so ga obravnavali v organizacijah Socialistične zveze.

»Nismo se spraševali, če Socialistična zveza lahko obravnava, kar želi ljudi v delovnih organizacijah našega območja,« so govorili na občinski konferenci Socialistične zveze. »Vedeli smo, da bo koristno, če se bomo tega lotili, pa smo skicali posvet, na katerega smo povabili člane delavskega sveta z našega območja. Ta pogovor je bil koristen. Na njem smo zvedeli za marsikaj, kar beži naša podjetja, oni pa so zvedeli, kaj mislijo drugi o njih.«

Organizacije Socialistične zveze se že doslej niso kot pijani plota držale črke statuta, pač pa so

svoje delo razvijale tako, kot so to terjale potrebe. Pri tem so v različnih krajih ubrali različne poti. Spomnimo se samo, kako so pri nas zaživele javne tribune. Statut jih ni predvideval. Ko so v nekaj krajih poskusili s tako sproščeno obliko obravnavanja različnih perečih zadev, so se še drugod navdušili zanjo. Zdaj so le redki kraji, kjer jim javne tribune ne bi bile postale izredno učinkovito sredstvo za obravnavanje vsega, kar terja stališča Socialistične zveze.

Življenje samo je priključilo na dan številne nove metode dela Socialistične zveze; zahtevalo je, da se občani, povezani v SZDL, niso izmikali pred različnimi življenjskimi vprašanji. Socialistična zveza kot organizacija vseh naših delovnih ljudi pa je s tem postala nepogrešljiva tribuna, omogočala je, da so se v njenem okviru občani dogovarjali o urejanju javnih zadev, vse bolj je postajala resnično posebna oblika samoupravljanja, kot temu pravimo.

Nove oblike dela, raznolike metode, širše naloge, vse to je zahtevalo spremembo statuta Socialistične zveze. Zvezni odbor je sestavil teze o dosedanem razvoju SZDL ter predloge za spremembo statuta. Dal jih je v javno razpravo vsem svojim članom in organizacijam, kot tudi vsem občanom, čeprav niso formalno člani SZDL. »To bomo predložili SZDL. O tem naj sklepa Socialistična zveza, SZDL sklicuje posvet. Na SZDL se bomo pomenili glede volitev. Javna tribuna bo obravnavala preskrbo.« Tako in podobno slišimo iz dneva v dan v vseh naših krajih. Socialistična zveza je postala nepogrešljiv del vse, ne le politične, temveč tudi družbene dejavnosti.

Se bolj pa naj bi v njej prišlo do veljave mnenje članstva. Ni dovolj, da o tej ali oni zadevi razpravljajo nekaj splošna Socialistična zveza, da se za tem skriva le nekaj ljudi, sa-

Indijski premier Lal Bahadur Šastri si je s podpisom sporazuma o odnosih med Indijo in Pakistanom, ki ga je nekaj ur pred smrtjo podpisal v glavnem mestu Kirgizije Taškentu, sam postavil spomenik. Šastri in pakistanski predsednik Ajub Kan sta podpisala spomenico, ki sicer ni pakt o nenapadanju, ki ga je bil predlagal Šastri Kanu, vsebuje pa vse tisto, kar bi sklenili, če bi ga podpisali. Državnika sta namreč svečano izjavila, da bosta njuni državi vse medsebojne spore urejali miroljubno.

Spomenica vsebuje devet točk. V njej je zapisano, da bosta obe državi napeli vse sile, da bi vzpostavili dobre sosedске odnose v skladu z ustanovno listino OZN, da bosta spore urejali na miroljuben način, da bosta svoje čete umaknili na položaje izpred 5. avgusta lani, se pravi, preden se je začela nenapovedana vojna. Posebej je poudarjeno, da bosta obe strani spoštovali dogovor o ustanovitvi sovražnosti; medsebojne odnose bosta urejali po načelu nevmešavanja v notranje zadeve druge države, zavzujeta se, da ne bosta razvijali propagando, ki bi škodila dobrim odnosom, in gojile tako, ki bo omogočila graditev prijateljskih medsebojnih odnosov; vzpostavili bosta normalne diplomatske, gospodarske in kulturne stike; vrnilo bodo vojne ujetnike; dogovorili so se glede beguncev in glede tega, da se bodo še naprej pogovarjali o spornih zadevah, zlasti o kašmirkem problemu.

Potemtakem je taškentski sestanek pomemben mejnik v odnosih med Indijo in Pakistanom. Zago-

toljen je mir na indijskem podkontinentu, kjer živi okrog 600 milijonov ljudi in ki je že osemnajst let nenehno žarišče napetosti. Seveda Ajub Kan in Šastri s tem dogovorom nista odpravila vzrokov medsebojnih trenj, saj je kašmirska vprašanje ostalo odprto in sta o njem oba državnika le povedala svoja mnenja, Taškent pa vendarle pomeni začetek novega obdobja,

Šastrijev spomenik

saj je vnesel čisto nov duh ne le v odnose med Indijo in Pakistanom, temveč v vso tako naelektrirano Azijo.

Pri tem je še nekaj pomembno. Največ zaslug, da je ta sestanek uspel in da je do njega sploh prišlo, imajo sovjetski diplomatje s premierom Kosiginom na čelu. Za svoj trud so poželi srečno zahvalo tako indijskih kot pakistanskih državljanov in so v spomenici posvetili poseben odstavek zahvale sovjetskim prizadevanjem, kar sicer ob takih sporazumih ni ravno v navadi. S tem so dobili sovjetski diplomati priznanje, ki jim daje legitimacijo za posredovanje še v drugih sporih na azijski celini. In kar je glavno: uspelo jim je rešiti enega izmed azijskih problemov na »azijski način,« in to prav ob konf. solidarnosti narodov Azije, Afrike in Latinske Amerike, ki zaseda te dni v Havani in kjer se pekiški predstavniki na vso moč trudijo, da bi očrnili

Sovjetsko zvezo ter ji vzeli legitimacijo, da nastopa tudi kot azijska država.

V tej luči dobiva obisk člana predsedstva CK KP SZ in sekretarja CK Selepin v Hanoiu še posebno veljavo, zlasti še, ker je ta obisk sledil celi vrsti obiskov ameriških diplomatov v zvezi z vietnamsko krizo. Sovjetsko delegacijo so v Hanoiu nad vse slovesno sprejeli, poudarjajo bratstvo in prijateljstvo s Sovjetsko zvezo, Selepin pa je govoril na velikem mitingu v Hanoiu, kjer je povedal, da bi ZDA najbolj pokazale svojo željo po miru, če bi trajno nehale bombardirati DR Vietnam in če bi priznale narodno-osvobodilno fronto Južnega Vietnama. Opazovalci si te Selepinove besede razlagajo tako, da bi bil to eden izmed bistvenih pogojev za pogajanja. Čisto jasno je namreč, da Selepin ni prišel v Hanoi gledat na uro in da nemara temeljito proučujejo, kaj bi kazalo storiti, da bi dosegli mir v tem delu sveta. Najbrž ne bi bili preveliki optimisti, če bi se nadejali, da bodo Selepinovemu obisku sledile nove mirotne pobude iz Hanoia, četudi je čutili močan kitajski pritisk. V Peking u namreč te dni skoraj vsak dan objavljajo uvodnike, v katerih sujejo ogenj in žveplo na Sovjetsko zvezo.

Američani doslej še niso obnovili bombardiranja Severnega Vietnama, glede izida diplomatske akcije predsednika Johnsona pa je slišati, da so se Johnsonovi odposlanci seznanili z mnenjem državljanov, ki so jih bili obiskali, in ki ni kaj prida ugodno za Belo hišo.

Z REFORMO NE KAŽE SLABO!

Občinski sindikalni svet Novo mesto je 10. januarja povabil zveznega poslanca Ludvika Goloba na razgovor o uresničevanju reforme. Vabljeni so bili vsi člani plenuma občinskega sindikalnega sveta in predstavniki sindikalnih podružnic iz Novega mesta. Tov. Golob je v izjemen pregledu o tem, kaj vse smo dosegli lani z uresničevanjem reforme, naštel mnogo podatkov, ki nedvoumno pričajo, da se je v gospodarstvu že začela stabilizacija. V dvorani je zelo zanimivemu pripovedovanju sledilo žal samo 12 poslušalcev! Tov. Golob je odgovoril tudi na nekaj vprašanj udeležencev pogovora.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● V JAVNI RAZPRAVI TEZE O RAZVOJU SZDL. Ta dokument je zelo pomemben in predstavlja podlago za široko, demokratično razpravo o nadaljnjem razvoju SZDL in spremembah statuta. V njem so organizacijska načela postavljena tako, da bi bila SZDL čimbolj razbremenjena vseh elementov klasične politične stranke. Ti elementi jo namreč ovirajo, da bi v sedanjih razmerah postala instrument neposrednega političnega boja delovnih ljudi za njih popolno družbeno in ekonomsko osvoboditev.

Dokument jasneje zastavlja vlogo SZDL kot najširše politične osnove samoupravljanja v družbenem in političnem sistemu. Teze podčrtujejo odgovorno vlogo članov Zveze komunistov v odkritem in demokratičnem idejnem in političnem boju na zborih socialistične zveze in drugih družbenopolitičnih organizacij. Vpliv članov Zveze komunistov naj bi omogočil, da bo politika, ki jo oblikujemo, čimbolj v skladu z objektivnimi zakonitostmi sedobnih socialističnih družbenih odnosov v proizvodnji in delitvi družbenih dobrin glede na delo in rezultate dela. Teze vsebujejo tudi številne rešitve glede nadaljnje demokratizacije odnosov v socialistični zvezi.

● VLADIMIR BAKARIČ O REFORMI. Na zadnjem plenumu CK ZK Hrvatske je politični sekretar dr. Vladimir Bakarič med drugim dejal, da želimo z novim dinarjem priznati objektivna merila vrednosti dela. To mora postati standard za vse naše gospodarstvo. Poskusiti moramo, da bi bili kos zahtevam sedanje razvojne stopnje v

svetu. Vsi standardi, vsa merila v naši družbi morajo ustrezati določeni stopnji svetovnega razvoja. Tisto, kar nam je omogočilo hitrejši razvoj pred kapitalističnim razvojem, moramo prenesti ven in to izkoristiti v svetovnih merilih. Za to pa je treba mobilizirati množice, urediti je treba, da bodo množice izpolnjevale vse družbene naloge, ker je to prvi pogoj za izvajanje ukrepov gospodarske reforme.

Teze o razvoju SZDL in spremembah statuta

● NISO AVTOMATICNO DANA JAMSTVA ZA IZVAJANJE REFORME. V televizijski oddaji Aktualni pogovori je govoril sekretar CK ZKJ Veljko Vlahović o vlogi ZK in idejnih vprašanjih v zvezi z izvajanjem reforme. Med drugim je dejal, da niso avtomatično dana jamstva za izvedbo reforme. Od zavesti, od aktivnosti slehernega posameznika bo odvisno, ali bomo dosledno izpeljali tisto, o čemer smo se dogovorili in kar razumemo kot glavni pogoj hitrejšega razvoja.

● SZDL IN DELOVNI ČLOVEK V BOJU ZA RAZVIJANJE SOCIALISTIČNE DEMOKRACIJE. To je naslov štiridnevnega simpozija na Visoki šoli za politične vede v Beogradu. Udeleženci simpozija so predlagali kakih 80 del. Na simpoziju sodeluje 130 so-

svojega območja. Velike spremembe predlagajo dalje nekateri glede volitev vseh vodstev, od krajevne do zveznega. Vsi ti predlogi poudarjajo, da bi moralo biti delo vodstev prilagojeno sedanjim nalogam Socialistične zveze, predvsem pa možnostim, da lahko člani čim neposredneje vplivajo na stališča organizacije.

Teze in predlog za novi statut bo javna razprava gotovo še v marsičem dopolnila, spremenila, nekateri pa tudi zavrgla. Seveda pa tudi velja: Več kot bo občanov pri tem sodelovalo, bolj verjetno je, da bodo v novih »pravilih« zajeta taka določila, ki najbolj ustrezajo sedanjim družbenim nalogam te najširše zveze delovnih ljudi.

Trije osnovni nameni

(Nadaljevanje s 1. str.)

gotovil skladnejši razvoj gospodarskih panog, modernizacijo proizvodnih kapacitet in konkretnije vključevanje v mednarodno 1-liteve dela. Ni treba poudarjati, da je od uresničevanja pravilne investicijske politike odvisno, če bo gospodarska reforma uspela, oziroma ne — s kakšnim tempom se bomo rešili ekstenzivnega gospodarjenja in prešli na intenzivno.

Tretji namen ekonomske politike v letu 1966 je nadaljnja dograditev gospodarskega sistema, da bo lahko pozitivno vplival na okrepitev pridobivanja in povečanje naše sodelovanja v mednarodni trgovini in delitvi dela. Raže vzpostavitev gospodarsko smotrnega bančnega in deviz-

nega sistema, bolj elastičnega sistema načrtovanja itd. je najbistvenejše, da se ustvari takšno stanje v katerem bi delovne or. začele postale resnični nosilec razširjene reprodukcije. Po tej poti že gremo: 1963. leta so skladi raznih organizacij znašali 500 milijard, lani, po doslej uresničenih ukrepih gospodarske reforme, pa so ti skladi že dosegli vsoto 1.050 milijard.

V. POPOVIC

● SPOR MED PEKINGOM IN HAVANO — LR Kitajska je odpovedala nakup sladkorja v Kubi, niti noče prodati 75.000 ton riža, kar je oboje dogovorjeno po trgovinski pogodbi med obema državama, sklenjeni za letošnje leto. Po tej je imel kubanski premier Castro v Havani govor, v katerem je obsodil takšno kitajsko ravnanje. V Varšavi pa je kubanski veleposlanik priredil tiskovno konferenco ob obletnici kubanske revolucije in ob začetku konferencie solidarnosti v Havani. Ob tej priložnosti je prišlo do incidenta, ker sta dopisnika kitajske časopisne agencije Hsinhua in »Zen Min Zi Ba« prebrala že vnaprej sestavljen protest zaradi Castrovega govora. V njem imenujejo Castro za revizionista, kubanski veleposlanik pa je odgovoril, da nima ničesar pravice soditi, kdo je in kdo ni revolucionar in da nikakor ne more sprejeti kitajskih obtožb Sovjetske zveze, češ da sodeluje s imperialisti, saj je Kubi prav Sovjetska zveza najbolj pomagala v boju proti imperializmu.

● BREZNEJEV V MONGOLIJI — Prvi sekretar KP SZ Leonid Breznev se je na čelu sovjetske partijske delegacije odpravil na uradni obisk v LR Mongolijo.

● VELIKI ZMAJ — Voditelj ameriške rusistične organizacije, ki ji na kratko pravijo KKK (ku Klux Klan), se píše Marvin Mc Daniels in ima zvečan ime Veliki zmaj. Ta je od šefa policije zahteval, naj zapre tiste, ki so se udeležili pohoda za državljanske pravice. Šef policije pa mu ni hotel ustreči, naka je Veliki zmaj prijavil šefa krajevomu šerifu, češ da ni spoštoval zakona. Po postavah v državi Mississippi ima namreč pravico napisati zaporno povelje vsak državljan. Tako se je šef policije znašel v ječi in je moral plačati 100 dolarjev kavelje. Pred sodišče še ni prišel.

Novi bankovci in kovanci že v obtoku

Ljudje po trgovinah, avtobusih in gostilnah že plačujejo z novim denarjem — Prve dni so imeli ljudje nove kovance in bankovce bolj za zanimivost, saj so pozabili, da je treba vse dokumente in obračune pisati že v novih dinarjih — Če malo pomislimo, nam preračunavanje ne more delati nobenih težav

Navzlic pojasnili v časopisih, na poštah in bankah marsikomu še ni popolnoma razumljivo preračunavanje iz starega v novi denar, ki je v naši državi stopil v veljavo 1. januarja 1966. Nova denarna enota, NOVI DINAR, se deli na sto par (1 dinar = 100 par). En novi dinar je vreden sto dosedanjih (starih) dinarjev, ena nova para pa je po vrednosti enaka enemu dosedanjemu dinarju.

Tudi pariteta (pariteta je razmerje vrednosti denarja do čistega zlata) novega denarja je stokrat večja od paritete dosedanjega in znaša 71,09368 miligramov čistega zlata (namesto dosedanjih 0,7109368 miligramov). — Temu ustreza tudi tečaj do dolarja: 12,50 Ndin za 1 ZDA dolar (namesto 1250 dosedanjih dinarjev). V zvezi s tem je izdala Narodna banka Jugoslavije nove vrste bankovcev in kovancev z naslednjimi vrednostmi:

bankovce za 100, 50, 10 in 5 novih dinarjev, ki so vredni 10.000, 5000, 1000 oziroma 500 dosedanjih dinarjev, in

kovance za 1 novi dinar in za 50, 20, 10 in 5 par, ki so vredni 100, 50, 20 oziroma 5 dosedanjih dinarjev.

barve, risbe, besedila, tiska in papirja oziroma zlitine, ni med starim in novim denarjem nobenega razločka. Izjemi sta kovanca za 1 dinar in 5 par, ki sta izdelana iz nove zlitine.

Vsi stari bankovci in kovanci, ki so v obtoku, ostanejo še naprej zakonito plačilno sredstvo, poleg bankovcev in kovancev novih vrst.

Cene vseh izdelkov (proizvodov) v nadrobni prodaji in cene vseh storitev morajo biti od dneva, ko so prišli v obtok novi bankovci in kovanci, označeni v novih in starih dinarjih.

Poštarne znamke in koliki ter druge taksne in davčne vrednotnice, čeki in druga sredstva notranjega plačilnega prometa, ki so bila v prometu na dan 31. decembra

pa je protizakonito in kaznivo dejanje.

Vsi denarni prejemki in izdatki ter vsi v denarju izraženi zneski (denarne nakaznice, potni obračuni, računi za material in storitve, zadolžnice, pogodbe in podobno) se od začetka leta 1966 pišejo in obračunavajo v novih dinarjih.

Ker bo v obtoku zadosti dosedanjega in novega denarja, ni potrebe, da bi se pri preračunavanjih starih dinarjev v nove, zneski kakorkoli zaokroževali.

Za boljši in razumljivejši pregled razmerja med starim in novim denarjem objavljamo naslednjo tabelo:

STARI DENAR	NOVI DENAR
1 dinar =	1 para
2 dinarja =	2 pari
5 dinarjev =	5 par
10 dinarjev =	10 par
20 dinarjev =	20 par
50 dinarjev =	50 par
100 dinarjev =	1 dinar
500 dinarjev =	5 dinarjev
1000 dinarjev =	10 dinarjev
5000 dinarjev =	50 dinarjev
10.000 dinarjev =	100 dinarjev

Zneski denarja v tej tabeli, ki so podčrtani, so kovanci in bankovci, ki so prišli v obtok 4. januarja 1966.

Nedvomno bo v začetku preračunavanje cen v novem in starem denarju povzročilo nekaj težav, toda treba bo poklicati »na pomoč« računstvo. Sicer pa gre pri takem računanju le za deljenje s sto. S sto pa delimo

Seminar za organe DS

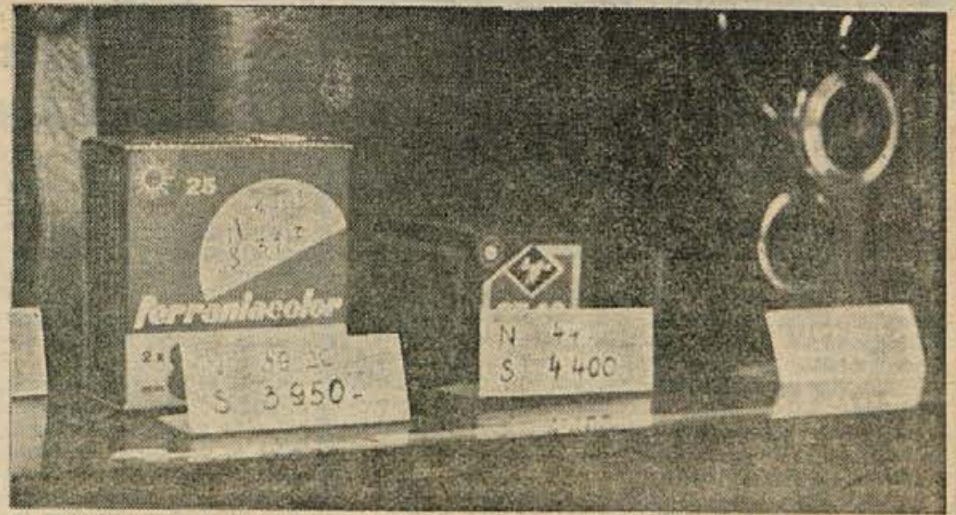
Od 13. do 15. januarja bo pri GG Novo mesto potekal 20-urni strnjeni seminar za člane organov delavskega samoupravljanja. Udeleženci se bodo seznanili s temami, ki govorijo o gospodarstvu in podjetju, o oblikovanju in delitvi dohodka, o sredstvih gospodarskih organizacij, o produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti, o organizaciji delovnega kolektiva in o splošnem stanju v podjetju, na koncu seminarja pa bodo opravili test. Podoben seminar bo novomeški zavod za izobraževanje kadrov priredil v vseh manjših delovnih organizacijah, ki to želijo.

Novo mesto: cene na sejmišču

10. januarja so pripeljali kmetovalci na novomeški sejmišču 554 prašičev, od katerih je bilo 435 prodanih. Kupci, predvsem iz oddaljenih krajev, so plačevali za prašičke toliko kot na zadnjem sejmu. Manjši prašički so šli v promet po 12.000 do 18.000 din, večji pa po 18.000 do 28.000 dinarjev.

Na brežiškem sejmu

V soboto, 8. januarja, so na brežiško sejmišče pripeljali 320 prašičev, starih do 3 mesece, in 66 prašičev, starih nad 3 mesece. Prvih so prodali 280 po 900 din in manj za kg, drugih pa 38, cena za nje je bila do 550 din kg.

Ce bi pri črkah N in S bila še črka D, bi bilo že skoraj tako, kot zahteva tržna inšpekcija. Črka več ali manj ne vzame dosti truda, kupci pa bi se na novi način označevanja cen še hitreje navadili... Posnetek iz izložbe »Drogerije« na Glavnem trgu v Novem mestu (Foto: M. Moškon)

tako, da pomaknemo decimalno vejico za dve mesti proti levi: od zneska v sta-

rem denarju bomo tako dobili — znesek v novih dinarjih in parah! Na primer:

Cene v starem denarju:	Cene v novem denarju:
86 dinarjev =	86 par
125 dinarjev =	1 dinar in 25 par
5.238 dinarjev =	52 dinarjev in 38 par
10.100 dinarjev =	101 dinar (in nič par)
728.411 dinarjev =	7.284 dinarjev in 11 par
1.536.743 dinarjev =	15.367 dinarjev in 43 par

In še na kratko — kako označimo zneske v novih dinarjev: če poleg zneska napišemo samo besedico »dinarjev« (ali »dina«), pomeni to stare dinarje, če pa pred besedico din napišemo še veliko črko N, pomeni to nove dinarje. Na primer: 46 din

(ali DIN) pomeni 46 starih dinarjev — 46 Ndin (ali NDIN) pa pomeni 46 novih dinarjev.

Tako bodo označene tudi vse cene v trgovinah. Nekateri trgovci so napisali tudi takole: stara cena 4600 din, nova cena 46 din! Tak način

označevanja je nepravilen in kazniv.

O izpolnjevanju položnic, čekov in drugih denarnih vrednotnic pa vas bodo podrobneje poučili na bankah in na poštah — zato je najbolje, da prvo nakaznico v novih dinarjih izpolnite pri okencu.

Alli se piše med novimi dinarji in parami decimalna pika ali decimalna vejica, do danes še nismo mogli ugotoviti. Bančna navodila predpisujejo vejico, tržna inšpekcija pa dovoljuje oboje, najbrž pa bo praksa kmalu pokazala, kaj je bolj uporabno in boljše.

NA SESTANKU O TOPLIH OBROKIH

Neizkoriščene kapacitete v Krškem

Podjetja obupujejo nad lastno organizacijo preskrbe s toplo malico, obrat z dnevno kapaciteto 1.500 obrokov pa čaka odjemalcev

Ugotovitev, da le dve delovni organizaciji v Krškem stalno jemljeta topli obrok za svoje delavce v obratu družbene prehrane, je privedla občinski sindikalni svet do tega, da je sklical svet s tovariši, ki so v podjetjih odgovorni za to službo. Obrat družbene prehrane, v katerem so gospodarske organizacije leta 1961 vložile več kot 11 milijonov dinarjev, je le delno izkoriščen. Do uveljavitve novih predpisov, s katerimi so bile aprila lani ukinjene razne olajšave temu obratu, je bilo precej naročnikov za topli obrok, nato pa je zanimanje zaradi povečanih cen precej padlo. Ceno 230 dinarjev za topli obrok je večina podjetij smatrala za previsoko. Sama so pričela pripravljati malico za svoje delavce. Večina provizoričnih kuhinj v teh podjetjih pa ne izpolnjuje niti minimalnih higienskih zahtev, tudi če ne upoštevamo delovne sile, ki so jo morala zato podjetja dodatno zaposliti. Sklepamo, da so ekonomske cene v teh kuhinjah višje od prikazanih in višje od cen, ki jih za topli obrok postavlja obrat družbene prehrane.

Ni pa dosegljiv vsem zaposlenim, ker nimamo regresa. Tako stališče zagovarjajo tisti z visokimi osebnimi dohodki, ki se zato lahko bolje hranijo tudi brez pomoči podjetja.

ELEKTRO: Večina naših delavcev dela na terenu, zato si z obratom družbene prehrane ne moremo dosti pomagati. Tudi s sedanjim načinom oskrbe nismo zadovoljni.

PAPIRKONFEKCIJA: Mislimo, da bomo cenejši, če bomo kuhali v lastnih prostorih. (Podjetje je 500 metrov oddaljeno od obrata družbene prehrane).

AGROKOMBINAT: Naša delovišča so zelo razdrobljena, zato mislimo na gradnjo lastne kuhinje. Obroke bi naročili v obratu, če bi imeli organiziran prevoz hrane na delovna mesta.

PRESKRBA: Nismo organizirane prehrane za zaposlene, ker smo precej razdrobljeni. Če bo organiziran prevoz, bomo lahko postali stalni odjemalci.

SLOVENIJA-AVTO: Smatramo, da je enolončnica potrebna, zato tudi na primeren regres ne bomo pozabili. Po zdravljamo organizirano dostavo malice na delovna mesta.

SPLOŠNO MIZARSTVO: Z malico smo zadovoljni. Pripravlja nam jo Dijaški dom.

Tudi druga manjša podjetja bodo naročala enolončnico, če bo organiziran prevoz.

GP PIONIR in SAVA imata lastne kuhinje in se posveta nista udeležila.

Predstavniki hotela Sremič, v sestavu katerega je obrat družbene prehrane, je obljubil, da bodo proučili predloge podjetij glede prevoza. Ta oblika usluge ni prav nič nova, le nismo jo znali poiskati. Po izračunih se bo enolončnica pocenila na 190 dinarjev, če bo dnevno vsaj 400 naročnikov. P.K.

OBVESTILO

Podjetje

NOVOLES lesni kombinat NOVO MESTO

bo predvidoma konec januarja in v začetku februarja 1966 potrebovalo v Tovarni drobnega pohištva v Straži

več moških in ženskih delavcev in delavk.

Interesenti iz okolice Srtaže oz. interesenti, ki imajo v bližini tovarne stanovanje, naj se javijo na razgovor v Tovarno drobnega pohištva v Straži.

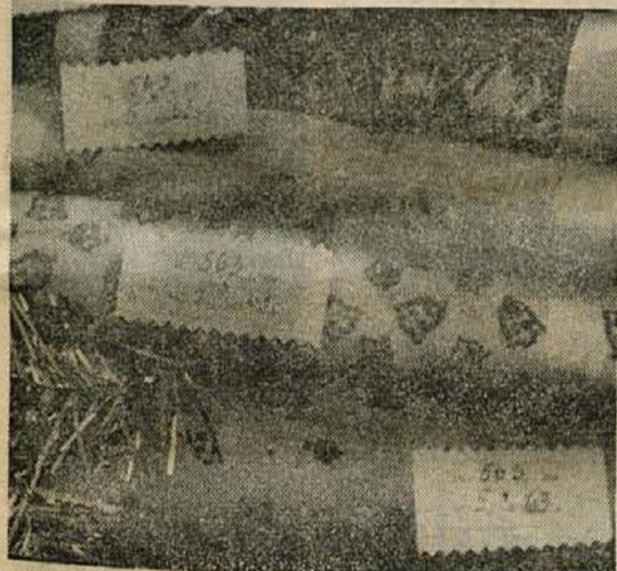
Trgovsko podjetje

»NOVOTEHNA« — NOVO MESTO

razpisuje prosto vodilno delovno mesto

REFERENTA NABAVE IN PRODAJE MOTORNH VOZIL

Pogoji: — da ima srednjo strokovno izobrazbo in 3 leta prakse v komercialni stroki, — da ima stopnjo visokokvalificiranega trgovskega delavca, izkušenega avtostroke z najmanj 5-letno prakso. Ponudbe je treba oddati upravi podjetja do vključno 20. t. m.

STARA CENA — NOVA CENA? Ali naj bi pomenili kratice SC in NC kaj drugega? Pa vendar gre samo za NOVI DINAR; cen pa, kot kaže, niso nič — znižali! Posnetek iz izložbe s tekstilom na Glavnem trgu v Novem mestu (Foto: M. Moškon)

Novi bankovci za 50, 10 in 5 dinarjev in kovanci za 1 dinar in 5 par so se pojavili v obtoku 4. januarja letos, druge bankovce in kovance pa bo Narodna banka izročila v obtok v letu 1966 in pozneje, kakor bo pač potrebno za denarni promet.

Novi bankovci in kovanci se ločijo od dosedanjih glede: označbe vrednosti, datuma oziroma letnice in podpisov oziroma pooblaščenih oseb. Kar se tiče dimenzij (obsega, mere),

1965, ostanejo še naprej v veljavi, le da bo njihova vrednost ustrezala stotemu delu na njih označenega zneska. Zneske, navedene v predpisih, na obveznicah in drugih vrednostnih papirjih, menicah in drugih listinah in obveznostih, izdanih do 31. decembra 1965, je treba razumeti tako, da sto starih dinarjev ustreza enemu novemu dinarju. Kakršnokoli popraviljanje zneskov na dokumentih izpred 31. decembra

TEČAJI TUJIH VALUT

Z novim dinarjem se je spremenila tudi tečajna lista tujih plačilnih sredstev, ki velja za vse banke, menjalnice in za druga pooblaščenata podjetja. Novi tečaji so z zaokrožitvijo zadnjih dveh decimalk (za približno primerjavo!) naslednji:

1 avstrijski šiling	0,48 Ndin = 48 par
1 belgijski frank	0,25 Ndin = 25 par
1 danska krona	1,81 Ndin = 1 dinar 81 par
1 finska marka	3,91 Ndin = 3 dinarje 91 par
1 francoski frank	2,53 Ndin = 2 dinarja 53 par
1 grška drahma	0,42 Ndin = 42 par
1 holand. goldinar	3,45 Ndin = 3 dinarje 45 par
1 italijanska lira	0,02 Ndin = 2 pari
1 kanadski dolar	11,56 Ndin = 11 dinarjev 56 par
1 zahodnonemška marka	3,13 Ndin = 3 dinarje 13 par
1 norveška krona	1,75 Ndin = 1 dinar 75 par
1 dolar ZDA	12,50 Ndin = 12 dinarjev 50 par
1 švicarski frank	2,86 Ndin = 2 dinarja 86 par
1 švedska krona	2,42 Ndin = 2 dinarja 42 par
1 angleški funt	35,00 Ndin = 35 dinarjev

K. Baranowsky:

Sočustvovanje

Dve pretirano in neokusno oblečeni dami sedita za mizico v kavarni.

»Ah, moja draga gospa, prosim vas,« pravi prva melanholično, »kakšno pa je sploh to dandanašnje življenje? Z možem sva bila pred vojno vajena drugačnega standarda. Ah, koliko je bila vredna že samo vila z osemnajstimi sobami! Hiš, ki sva jih dajala v najem, sploh ne računam. In vse je šlo v nič, moja ljuba gospa, samo pomislite! In kaj boste rekli, če vam povem, da sva si vse to pridobila z lastnimi rokami...«

»Ali veste, ljuba gospa,« je spregovorila druga dama, »da sva tudi midva z možem prišla ob vilo. Bila je prav tako pridobitev lastnih rok. Veste, moj mož je bil direktor tovarne, imel je možnosti, mar ne?...«

»Pa avtomobili,« je povzela prva gospa. »Ali mi verjamete, da sva pred vojno imela dva avta. Mož, forda', jaz pa mercedes' s šoferjem...« Potekle so ji solze. »Ah, kako je bil ta moj šofer eleganten, pa čustven! In vse, vse je splavalo po vodi...«

»Joj, kaj poveste!« je sočutno rekla druga gospa. »Jaz in moj stari sva tudi imela dva avtomobila — simci'. Inozemska! In kako sva imela urejeno hišo! Kakšne slike, ročno delo! Kakšno pohištvo pa frižideri in radijski sprejemniki! Verjemite, gospa, sprejemnikov sploh nisem imela več kam postaviti. Kolikokrat sem kakega poslala mamici v Sidlek: 'Izvoli, mamica, zastonj, naj ti igra.' Vsega sva imela z možem, kar si morete zamisliti, ljuba gospa!...«

»Ali pred vojno?«

»Ah ne! Po vojni, pred obsodbo...«

ŠE TO...

SANTA MONICA: Wilhelma Tella je posnela 34-letni Eugene Vanderburgh iz Santa Monice v Kaliforniji. Svoji petletni hčerki Elizabethi je hotel z glave odstreliti mandarino. Oče — vse kaže, da je bil pijan — je zašel svojo hčerko v čelo. Bila je takoj mrtva.

KIJEV: rentgenski aparat unitom, ki so ga izdelali strokovnjaki zavoda za radiološke raziskave v Kijevu, dela sočasno posnelke iz različnih zornih kotov. Ob enkratni osvetlitvi so mogoči posnetki po dolgem, počez in naravnost.

ni osvetlitvi so mogoči posnetki po dolgem, počez in naravnost.

NEW YORK — Medicinsko-statistične raziskave v ZDA kažejo, da levkemija ni nalezljiva. Pri 876 poročenih ljudeh, ki so umrli za levkemijo, je bilo samo sedem zakonskih drugov (družic), ki so trpeli in umrli za isto boleznijo. Ta ustreza osmim promilom in s tem vsaj približno tudi povprečni pogostnosti levkemije med prebivalstvom.

MOSKVA: blizu mesta Nureka v Turčikistanu gradijo jez, ki bo s 304 metri najvišji na svetu.

VARSAVA — Poljska ima nad milijon alkoholikov, med njimi je okoli 100.000 neozdravljivih, povzemamo po podatkih kriminološkega inštituta pri poljski akademiji znanosti. Iz družin alkoholikov izhaja 36 odstotkov ponovno kaznovanih mladih ljudi, v Varšavi pa 69 odstotkov vseh mladoletnih znikavcov.

NEW ORLEANS — S koncertom v dobrodelne namene je Lous Armstrong v New Orleansu, svojem rojstnem mestu, proslavil 50-letnico udeleževanja v jazzovski glasbi. Slavnostni govornik je označil Satchma za najbolj priljubljenega glasnika dobre volje, mesto pa je podelilo slavljenecu več odlikovanj.

RIM — Italijanske železnice pripravljajo električno lokomotivo »E-44«, ki bo tehtala 80 ton in bo zmogla hitrost do 180 km na uro. Prva praktična preizkušnja naj bi bila že prihodnjo pomlad na progi Milano—Rim.

CHICAGO — Zabavno zgodbico je objavila chicaska revija Coronet: Mlad zakonski mož je ugriznil v prvi kolač, ki ga je spekla njegova življenjska družica in rekel: »Moram reči, da je kolač izvrsten!« — Tašca mu je šepnila na uho: »Ampak, John, le kako moreš trditi, da je to izvrsten kolač!« — »Tega tudi nisem rekel,« ji je odvrnil mladi zet. »Rekel sem le, da moram tako reči.«

ISKRIVOSTI

»Vsak moški ima dve strani: tisto, ki jo pozna njegova žena, in ono, ki zanjo verjame, da je žena ne pozna.«

Marlene Dietrich, nemška filmska igralka

Zenske si često domišljajo, da so iniciativne, kadar delajo obratno od tega, kar zahteva od njih mož.

Jean Gabin, francoski filmski igralec

»Najboljši čas za možitev je pri ženi 35. leto. Takrat je lahko prepričana, da je to njena poslednja ljubezen.«

Melina Mercuri, grška filmska igralka

Anton Čehovi

DEBELUHEC IN SUHEC

Na postaji železnice Moskva—Petrograd sta se srečala prijatelja: eden debel, drugi suhi. Debeluhec je bil pravkar obedoval v postajni restavraciji in mastne ustnice so se mu svetile kot zele višnje. Dišal je po dobrem vinu in oranžni kolonski vodi.

Suhec je bil pravkar stopil iz vlaka in je bil otovorjen s kovčki, zavrtki in škatlami. Dišal je po slanini in kavni gošči. Za njegovim hrbtom je stala suha ženska z dolgim podbradkom, njegova žena, in visok gimnazijec s priprtim očesom, njegov sin.

»Porfirij!« je vzkliknil debeluhec, ko je zagledal suhca. »Kaj si res ti? O, dragi moj! Sto let se že nisva videla.«

»O nebesa!« se je začudil suhec. »Ti, Miša? Prijatelj otroških let! Od kod si se pa vzel?«

Prijatelja sta se trikrat cmoknila in se zazrla drug v drugega s solznimi očmi. Oba sta bila prijetno zmedena.

»Dragi moj!« je dejal suhec po poljubljanju. »Pa si res nisi mislil! Kakšno presečenje! No, daj — dobro me poglej. Lepotec, kot nekoč! In prav taka dobra dušica in gizdalini! Ej, moj bog! In kako je s teboj? Si bogat? Oženjen? Jaz sem oženjen, kot vidiš... Tole je moja žena Luiza, rojena Wancenbach... luteranka... Tole pa je moj sin Nafanajl, dijak 3. razreda gimnazije. Vidiš, Nafanajl! Tole je moj mladostni prijatelj! Skupaj sva hodila v gimnazijo.«

Nafanajl je malo pomislil, potem se je odkril.

»Gimnazijo sva skupaj študirala,« je nadaljeval suhec. »Se spominjaš, kako so te dražili? Rekli so ti Herostrat, ker si dijaško knjižlico prežgal s cigareto, mene pa so dražili z Efiatom, ker sem rad denunciral. Ho-ho!... Bi-

li smo otroci! Ne boj se, Nafanajl! Stopi bliže k njemu... Tole pa je moja žena, rojena Wancenbach, luteranka...«

Nafanajl je malo pomislil, potem pa se skrtil očetu za hrbet.

»No, prijatelj, kako živiš?« je vprašal debeluh, navdušeno opazujoč suhca. »Si v službi? Si že upokojen?«

»Sem v službi, dragi moj. Sodnijski prisednik, že drugo leto, tudi red sv. Stanislava imam. Plača je slaba, kaj hočem! Zena privatno poučuje glasbo, jaz pa privatno delam lesene ustnike. Odlične ustnike za cigarete! Po rublju jih prodajam. Če pa kdo vzame deset kosov ali več, mu kajpak dam popust. Tako se nekako pretolčemo. Služboval sem, veš, v uradu ministrstva, zdaj pa sem prestavljen sem v isto službo kot

Te dni so v Ustiri v pokrajini Rogaland na Norveškem proslavili obletnico dogodka, ki je pred 40 leti povzročil veliko senzacijo. Takrat so na volitvah v tem mestu prvi izbrali županjo. To je bila Aasta Helgesen, ki je na tem položaju zamenjala svojega moža. Zanimivo je, da je bilo v 12-članskem mestnem svetu kar enajst žena. Ta svet je vladal mestu tri leta. Ko je svetovni tisk zvedel za ta dogodek, so prišle čestitke iz vsega sveta.

KO JE PROFESOR GERALD GRIFFIN med potkusom hipnotiziral študentko Chintijo Wellman, je kasneje iz hipnotičnega sna ni mogel več prebuditi. To so storili potem zdravniki, toda šele po 16 urah. Griffinu so zato odsvetovali službo, ki jo je imel kot profesor psihologije na univerzi v Michiganu.

vodja pisarne. No, kaj pa ti? Bržkone si že višji uradnik.«

»Naa, dragi moj — povzpel sem se više. Zdaj sem že svetnik. Dvoje visokih odlikovanj imam in generalski čin.«

Suhec je nenadoma prebledel, otrpnil, vendar se mu je obraz kmalu skremžil v širok nasmehek. Zdelo se je, da mu z obraza in iz oči freajo iskre. Ves se je naježil, sključil in zožil. Pomrknil in naježil so se tudi njegovi kovčki, zavrtki in škatlje... Zenin dolgi podbradek se je še bolj podaljšal, Nafanajl se je pretregnil v pozor in si zapel vse gumbe na dijaški uniformi...

»Jaz... veste, vaša prezvišenost... Strašno sem vesel, res! Prijatelj otroških let, da tako rečem, pa ste nenadoma povisani med take odličnike. Hi-hi!«

»Tak nehaj no!« je pomrknil debeluh. »Zakaj pa govoriš s takim tonom? Midva sva prijatelja iz otroških let — zakaj zdaj tako klečeplazenje pred mojim činom?«

»Oh, prosim vas... Kaj pa vi...« se je zahihotal suhec in še bolj zlezal vnase. »Milostna pozornost vaše prezvišenosti je... je kakor poživilja-joča vlaga... Vidite, vaša prezvišenost, tole je moj sin Nafanajl, tole pa žena Luiza, luteranka na neki način...«

Debeluh je hotel nekaj ugovarjati, toda suhcev obraz je kazal tako globoko spoštovanje, tako sladkobo in pokorno kisloto, da je tajnemu svetniku postalo skoraj slabo. Obrnil se je, potem pa suhcu za slovo segel v roko.

Suhec mu je stisnil tri prste, se priklonil in zahehtal kot Kitajec. »Hi-hi-hi! Zena se je nasmehnila. Nafanajl je podrsl z desno nogo in kapa mu je padla iz roke. Vsi trije so bili prijetno omanjeni.

Miha Maleš: Iz gledališča v Parizu

J. Steinbeck:

BLAGOSLOV Z NEBA

Neki star Črnc je bil kupil strašansko zanemarljivo farmo v najrevnejšem kraju Virginije. Potem, ko je tri leta garal brez počitka in do pozne noči obdeloval polje, je slednjič le uspel, da je mogel živeti od lastnih pridelkov.

Neko nedeljo ga je obiskal župnik. Navdušen spričo prelepega vrta na farmi, je rekel črncu Samu: »Kot vidim, si imel zelo dobrega pomočnika — našega Gospoda Boga!«

Potem sta šla skupaj po polju, ki ga je bil novi lastnik iz zapuščine gmajne spremenil v rodovitno zemljo. Župnik je kar na-

prej govoril in se čudil, kako je blagoslov spremljal črncevo delo in kako dobrega pomočnika je imel v Gospodu Bogu.

Ko je župnik slednjič sedel v svoj voz, da se odpelje, mu je dejal stari Sam:

»Gospod župnik, vse, kar ste rekli o našem Gospodu in mojem dobrem sodelovanju z njim, je resnično in lepo. Potrdim vam do zadnje besede. Toda, prečastiti, jaz bi bil strašansko vesel, če bi vam mogel pokazati, kakšna je bila ta zemlja tedaj, ko jo je naš Gospod Bog obdeloval še čisto sam...«

Anekdote

Ko je govoril o življenju po smrti, je veliki nemški lirik Heine dejal:

»Pekla se ne bojim. Bojim se le tega, da ne bi dobil, če pridem v raj, mesta poleg kakega tepca.«

Kmalu po letu 1933, ko so nacisti že prišli na oblast, je v nekem cirkusu nastopal burkež z dresiranimi prašički. Na predstavi je povedal njihova imena:

»Spoštovano občinstvo, pazite dobro: ta prašič se imenuje Otto, drugi je Franz in tretji, največji je Adolf...«

Prenapetim ustvarjalcem »morgega reda« je bilo že dovolj, šaljivca so urgli v zapor, kjer je predsedel lepo število dni.

Ko se je vrnil, je na prvi predstavi takole predstavil svoje živali:

»Gospoda moja, tale prašič je Otto, tale Franz, tale pa...« malo je pomolčal in nato odločno izjavil: »Ne, zaradi tega prašiča se res ne dam še enkrat zapreti.«

Evgenij Šatko:

Sumljiv smehljaj

Pčelkin se je vrnil domov zelo zmeden. — Kaj je s teboj? — ga je vprašala žena. — Menda te vendar niso dobili?

— Ne, zdi se, da me niso dobili, — je odgovoril Pčelkin. — Le dekle pri linici se je neprestano smehljala, ko je govorila z menoj.

— Nisi izvedel, zakaj se smehlja? — je vprašala žena.

— Spočetka sem mislil, da imam na nosu piko, potem pa sem se pogledal v ogledalo in videl, da je nos čist...

— Morda si pa kaj nespodobnega rekel?

— Ne, pristopil sem k linici in vljudno vprašal: »Povejte mi, prosim, kaj je z mojo prošnjo za dodelitev stanovanja, ki imam nanj pravico.«

— Kaj pa ti je odgovorila?

— Pogledala je v seznam in rekla: »Niste še na vrsti, državljan. Počakajte, prosim, obvestila vas bom!« In zopet se je nasmehnila...

— Čudno. Le zakaj se je smehljala? To me malo vznemirja.

— Mene tudi. Ne vem, kako naj si razložim ta smehljaj.

— Morda ti je zdrknil klobuk preveč naprej ali nazaj?

— Ne. Tudi to sem kontroliral.

— Morda pa s tvojimi hlačami ni bilo kaj v redu?

— Vse je bilo v najlepšem redu.

— Zelo čudno. Pričenja me skrbeti: kaj če so te zbrisali s seznama?

— Tudi mene skrbi. Kaj pa naj storim?

— Ne vem. Bolje bi bilo, ko bi sploh ne bil sel tja. Zdaj pa ne bom mogla spati.

Tako je minil ves teden. Vsak dan in tudi ponoči sta se zakonca neprestano spraševala: zakaj se je dekle pri linici smehljala? Od skrbi nista mogla spati. Osmelega dne je obupani Pčelkin odšel zopet na stanovanjski urad. Dolgo ga ni bilo nazaj.

— Kaj je bilo? — ga je vprašala žena, ko se je naposled le vrnil. — Povej mi brž in me ne muči!

— Zdi se, da je bila tisto nova uslužbenka. Prve dni se je v službi vsem smehljala.

— Strašno! Kaj pa danes?

— Danes se ni nikomur več smehljala.

— Rekla je: »Kaj me neprestano nadlegujete in ne pustite človeka pri miru?« In potem mi je pred nosom zaloputnila vratca na linici.

— No, hvala bogu! — je olajšano vzdihnila Pčelkinova žena. — Torej je vendarle vse v redu...

„Stezičice“ na dobri poti

Z decembrsko številko so »Stezičice«, poslej glasilo novomeških srednješolcev, stopile v XIV. leto izhajanja. To je za srednješolski list lep jubilej. Glasilo razen tega obeta, da bo (v najboljšem po-menu besede) stopalo po poteh, ki so jo začrtali njegovi dosedanj izdajatelji. Zagotovilo si je svoje sodelavce in bralce in ga trenutno pošilja v javnost v 500 izvodih.

Decembrska številka je nakazala koncept, kakršenega bodo »Stezičice« uprabljale pri izhajanju. List ima štiri rubrike, kasneje pa se bodo pojavile še druge. Če sledimo, kako se rubrike razvrščajo, moramo vsekakor omeniti na prvem mestu kulturno kroniko. Tako piše v tej rubriki SL o odru mladih, ki je v zadnjem času zaživel v Novem mestu, Mile Komelj pa o blejskem

kongresu PEN klubov ter dodaja sestavku dvoje portretov — M. A. Asturiasa in L. M. Leonova. Nova, osvežena rubrika MLADI O SEBI prinaša pismo s Finske, ki ga je »Stezičicam« poslal finski dijak Karli Kahru. Najobsežnejša je rubrika MLADI LITERAT, ki prinaša šest pesniških poskusov. O pesmicah bi lahko rekli, kar smo svojčas že zapisali: premalo optimizma. So pa nekateri verzi že kar lepo zaokroženi in izjemno povedo nekaj novega. Športna stran prinaša sestavek »Kdo je kriv zmage?«, v katerem poskuša pisec osvetliti skrb za vzgojo košarkarjev. V spisu »Kaj delajo na KSS?« je popisana dejavnost gojencev kmetijske srednje šole na Grmu. — Številko so napisali pretežno gimnazijci, nekaj sestavkov pa so prispevali dijaki drugih srednjih šol.

J. Z.

Miroslav Kugler: BRATEC IN SESTRICA

Filmi za naše izseljence

Lani je Slovenska izseljenska matica razposlala 2 seriji 16 mm barvnih filmov: »Lastovke se vedno vračajo«, »Nenavadni lov«, »Iz snega v cvetje«, »Na slikoviti obali«, »V dolini Soče« — po eno serijo je poslala našim družtvom v Argentino in drugim našim družtvom v Južni Ameriki, po eno serijo pa v Združene države in Kanado.

V ZDA je Izseljenska matica poslala še dve kopiji filma »Lastovke se vedno vračajo«: eno Slovenski narodni podporni jednoti in drugo Progressivnim Slovenkam.

Pogled na platno kino »KRKA«

EN KROMPIR, DVA KROMPIRA je angleški črnofilm. Zakaži je tako naslovljen, ne zvezo niti tedaj, ko zapustimo dvorano. Gre za ljubzensko melodramo, kakršne zadnje čase čisto vidimo v kinu. Mati pride s hčerko v manjše mesto, da bi si uredila življenje, ker jo je mož zapustil. Tu sreča novega prijatelja temne polti, s katerim se kasneje poroči. Pa se pojavi njen prvi mož in zahteva hčerko. Ker se žena, kakor tudi njen drugi mož temu upirata, pride do sodne obravnave. Sodnik odloči, da pripada otrok očetu. Otok prosimo, da bi ostal pri njej, ker pa mama tega ne

more uresničiti, jo zasovraši in odide z otrokom. OBTOŽENI, češki črnofilm, ki bo na sporedu v kinu Krka te dni, je drama iz sodobnega življenja. Obtožba, uperjena proti vodilnem uslužbencu nekega gradbenega podjetja, ki neupravičeno razmetava za družbenimi sredstvi, je izrečena. Zastavi se vprašanje, ali je obtožba pravična, ali so obtoženi res krivi. Film je po zamisli in režiji odlično delo znanih čeških mojstrov (Kadar in Klos), ki sta prejela nagrado na mednarodnem filmskem festivalu na Karlovih Varih ter nagrado »kristalni globus«.

NOVI NAČRTI IN VEČJI OBSEG

Kaj pripravlja »Rodna gruda« za 1966

Več o stalno ali začasno zaposlenih v tujini, tesnejši stiki z novimi izseljenci in veliko novic o stari domovini

RODNA GRUDA, priljubljeno glasilo slovenskih izseljencev, pripravlja za 1966 marsikaj novega. Predvsem bodo dali v gradivo več poučnega problematiki naših ljudi, ki začasno ali pa za stalno živijo in delajo na tujem. Uredništvo in njegovi sodelavci bodo skušali navezati še tesnejše stike s pristojnimi organi, pa tudi z novimi naseljenci iz Slovenije v evropskih in prekomorskih deželah.

V novi rubriki »Matica sporoca« bo RODNA GRUDA s kratkimi obvestili sprti seznanjala naročnike z vsemi novicami o delu Slovenske izseljenske matice in njenih podružnic. Letos ne bo več povesti, ki bi v nadaljevanjih izhajala vse leto, pač pa bo revija objavljala krajše črtice znanih pisateljev. Te bodo objavljene hkrati v slovenščini in še v dveh prevodih: v angleščini in španščini.

Vse pomembnejše gradivo bo imelo krajše izvlečke v prevodih, v okviru možnosti pa bodo prevedeni tudi podpisi k objavljenim slikam. RODNA GRUDA bo letos likovno spremenila obliko: v širino bo daljša za 1,5 cm, kar bo dalo reviji modernejšo podobo. To bo omogočilo boljše ureditev notranjih strani tako s teksti kot s slikami. Slike bodo večje, seveda pa jih bo zato nekaj manj.

Ognjeni krst z Grayevo pravljico

Oder mladih pri Zavodu za kulturno dejavnost v Novem mestu se je pred kratkim uspešno predstavil s pravljico igrano »Cesarična in svinjarski jo je napisal Nicholas Stuart Gray. Na ognjeni krst je mlade igralce povedla Alenka Bole-Vrabčeva, ki je pravljico tridejansko tudi režirala.

V vlogah so nastopili že nekateri znani mladi obrazi, več pa je novih. Kralja Agramora je Alkamarina je upodobil Jože Simičič, princa Stefana Braco Smrečnik, Franci Kon-

cilija se je vživel v vlogo princa Dominika, princese (Mesečina, Ebenovina iz Etiopije, Ču Tung s Kitajskega, Siesta iz Španije) so bile Zvonka Colarič, Mira Gartner, Mojca Penca in Mojca Šali, cesaril je Ante Kotar, »obrotniške poklice« pa sta zastopali Katarina Bratož kot branjevka in Darka Ajdič kot pekovka. Bratovčeva je hkrati igralcem pripravila lasulje. Za razsvetljavo sta poskrbela Peter Cigler in Stane Gregorič, medtem ko je posle odrskega mojstra opravil Jože Mesar-

ko. Po igri sodeč je imela režiserka precej srečno roko pri izbiri igralcev in delitvi vlog, zato gre tudi njej velik del priznanja, ki ga je na dveh predstavah za mladino požel mladi igralski kolektiv. Predvidenih je še več predstav. Kdaj bodo igro ponovili, do zaključka današnje številke še nismo zvedeli. Vsekakor bodo lahko zadovoljni s ponovitvijo igre tudi orasli gledalci, katerih priznanje bo najlepša nagrada — in spodbuda kolektivu Odra mladih v Novem mestu.

Dizzy Combo ali en ansambel manj

»Razšli smo se, ker smo izčrpali vse svoje znanje.« pravi član nekdanjega novomeškega zabavno glasbenega ansambla Čibe Blažon

Zadnjič so fantje igrali med prvomajskimi prazniki 1964 v Smarjeških Toplicah, kamor so bili povabljeni po daljšem presledku svojih nastopov. Do tedaj je ansambel obredel domala vsa Dolenjsko in požel priznanje, kakršnega ni bil pred njim in za njim deležen noben drug. Dizzy Combo se ni odrekal nastopom, naj je bil povabljen, da igra za ples ali na prireditvah. »V ansamblu nas je bilo šest,« se spominja Čibe, fant s trobento v Dizzy Combu. »Igrali smo, kot je dovoljevalo znanje, dobljeno v glasbeni šoli, ki smo jo razen enega obiskovali vsi. Mislim, da smo znanje izčrpali in pršli do meje, ko bi bilo treba poseči po izpopolnjevanju. Tega nismo utegnili, ker je bilo malo časa, da bi se resne-

je posvetili glasbi. Ob razpustu ansambla smo bili namreč še vsi študentje.« »Kakšna je bila torej »dolgost življenja« tega ansambla?« »Ne tako kratka! Začeli smo v gimnaziji. Tega je zdaj šest let ali tudi več. Ko smo obiskovali glasbeno šolo, seveda izredno, smo nekateri stopili skupaj in se poskušali ubrati. Šlo je. To nas je navdušilo, da smo večkrat vadili v krogu. Tako je nastal ansambel. Na neki gimnazijski prireditvi smo se prvič predstavili. Torej smo ansamblu nadeli tudi ime — Dizzy Combo. Nismo natanko vedeli, kaj to pomeni. Sele kasneje, ko smo malo bolj pobrskali po besednjaku, smo ugotovili, da smo si nadeli ime — leni ansambel (=Dizzy Combo).«

»Katero ste najraje ubrali?« »Skladbo »Moonglow« (saj meseca) ameriškega skladatelja Geora Dunninga.« »Lahko upamo, da bomo Dizzy Combo še kdaj slišali?« »Dobili se bomo še in tudi zaigrali, vendar samo zase. Toliko, da bomo vedeli, če še kaj znamo.« »Torej je zvezda dokončno zašla?« »Tako kaže.« »Misliš, da zato, ker so se pojavile električne kitare?« »Ne čisto zato, čeprav »električarje« bolj uspevajo, kot smo mi.« »Dizzy Combo? Ansambel, ki je združeval mlade in igral za mlade. Kdo ga bo nadomestil? Saj pravimo, kako malo ima mladina zabave, mar ne?«

I. Z.

Eno izmed najmočnejših del, ki so ga Jerebovci postavili na deske v sezoni 1952/53, je bila vsekakor Kreftova tragedija »Celjski grofje«. Režiral je Stefan Hlede. Igrali so jo 14-krat, 4-krat celo na prostem. Videlo jo je okrog 8000 ljudi. Na sliki: prizor sojenja Veronike Deseniške (Mara Glonar) ob gostovanju na prostem na gradu Tolsti vrh pri Orehoviču. (Foto: Albin Božič, Črnomelj)

Jerebovci z odličjem za dvajset let

Izvolile so si odbo-re, si uredile lastne blagajne in tako pričele precej samostojno živeti. Z vednostjo matičnega društva so organizirale prireditve, katerim pa so program same določale. Prirejale so orkestralne, pevske in dramske nastope. Spričo vedno večjih finančnih težav je pričela morala pri članih upadati. Precej močno je bila prizadeta dramska sekcija, ker je bila kuliserija hudo draga, prav tako pa tudi kostumi, ki jih je bilo treba pripraviti za igro. Sekcija za to ni mogla vselej dati kvartilnih del, saj so morali igralci večkrat iz svojih žepov plačati jedila in pijačo. Zavoljo tega je bilo v sezoni manj nastopov. Da pa so člani delali res iz idealizma, pove dejstvo, da so že takoj v prvih letih po vojni neprestano gostovali po novomeškem okrožju, kamor so se pozimi vozili celo na odprti tovornjakih. Za delo so sek-

cije seveda dobile razna pismena priznanja od oblastnih organov, člani pa prehlad. Vabili so jih tudi na razne delovne akcije, katerih so se tudi udeleževali, čeprav na škodo društva. Naposled je društvo doseglo, da so bila članom vsota v udarniško delo vsa gostovanja na terenu.

V društvu so ostale še tri sekcije: orkester, pevski zbor in dramska skupina. Kino je postal samostojen, knjižnica pa je tudi dobila drugačno obeležje. Nekaj časa je poslovala kot društvena sekcija, sčasoma pa prerasla v samostojno telo ljudske knjižnice z lastnim financiranjem. Osamosvojila se je tudi mladinska sekcija, razni krožki (folklorni, likovni in drugi) pa se niso mogli obdržati. Pevska sekcija je precej časa vzdrževala moški in mešani zbor. Prvega je vodil in ga še danes vodi Tone Markelj, drugega pa 1948 in 1949 Ivo Kasesnik, ki je zborov arhiv obogatil

z novimi notami. Ta zbor je nekaj časa vodil tudi profesor Boštjančič, za njim pa profesor Ernest Jazbec. Jazbec je z zborom nekajkrat nastopil, žal pa se zbor ni obdržal. Društveno sekcijo je odslej predstavljal samo še moški zbor, ki dobro dela še zdaj.

Prevzeta Sokolski in Rokodelski dom sta bila usmer-

Piše Polde Cigler

jena razen v prosvetno še v druga lastništva, s čimer je odpadlo velikansko breme vzdrževanja. Društvo so ostali le odrski rekviziti, deloma kulise in garderoba. Za samo stavbo prosvetnega doma so še dolgo tekla pogajanja o lastništvu. Dom je bil pred vojno last bivšega Ljudske posojilnice v Novem mestu, pri kateri je bilo nad milijon dinarjev dolga. Ker je Kandijška hranilnica po vojni prevzela vse

posle nekdanje Ljudske posojilnice, je tako prevzela tudi dom, ker dolg še ni bil plačan. Vprašanje lastništva doma je bilo dokončno rešeno več let kasneje.

V sezonah so se društvene sekcije nenehno vadile in se udeleževale razpisanih tekmovalij. V novembru 1948 je dosegel orkester prvo mesto na republiškem festivalu v Mariboru in prejel prehodno zastavico. Za uspešno delo vseh treh sekcij je okrajni ILO, poverjenstvo za prosveto, dal sekcijam pohvalo in denarno podporo: orkestru 10.000 dinarjev, dramski skupini 8.000 in pevcem 2.000 dinarjev.

V tem letu je društveno življenje doživelo še eno važnejšo spremembo, saj si je društvo 15. oktobra nadelo drugo ime: preimenovalo se je v Sindikalno kulturno umetniško društvo Dušan Jereb v Novem mestu. Ime si je izbralo po padem veterinarju Dušanu Jerebu, ki je pred vojno služboval v No-

vem mestu in bil sekretar KP za novomeško okrožje.

Sezona 1948/49 je bila za dramsko skupino zelo pomembna. Odigranih je bilo osem premier z eno ponovitvijo, kar je dalo 41 predstav, te pa si je ogledalo nad 6.000 ljudi. Najboljša prireditev sezone je bila nedvomno uprizoritev Molierove drame »Tartuffe«. S to igro je naše gledališče doseglo na tekmovalju za prvenstvo republike 1. julija 1949 v Ljubljani prvo mesto. »Tartuffe« so sledile še: Cankarjev »Hlapec Jerneja«, Kreftova komedija »Kar hočete«, Salijev »Kette v Novem mestu«, Linhartova »Zupanova Micka«, Smoletov »Varha«, Šurinov »Dedek Mraz« in (ponovitev) Ciglerjev »Zadružni doma«.

Sezona 1949/50 je prinesla društvu spet nekaj tekmovalij in uspehov. Dramska skupina je nastopila v Kranju s Cankarjevim »Kraljem na Betajnovi«. Udeležila se je tudi tekmovalja ob 100. obletnici železnic, dosegla drugo mesto in dobila zahtevalno diplomno od takratnega ministrstva železnic FLRJ

v Beogradu. Tudi orkester in moški pevski zbor sta v tem času dobro delala. Moški zbor je od 15. do 23. julija obiskal delovne brigade na avtomobilski cesti Zagreb — Beograd in prirejal koncerte na odsekih: Novoselac, Vidrenjak, Kozarac, Osjekovac in Gračanica.

Člani vseh treh sekcij so si z upravnim odborom vred zelo prizadevali, da dvignejo kulturno prosvetno raven v novomeškem okraju. Okrajni svet Svobod v Novem mestu je zato društvu podelil posebno priznanje.

Do konca sezone je dramska skupina uprizorila še Nušičevo »Sumljivo osebo«, Gogoljevo »Zenitev«, Jurčičevega — Sornikovega »Desetega brata« in Ciglerjeve »Vaščane«. Z gostovanji vred je bilo 42 predstav. Orkester je imel šest koncertov, se pravi, da je nekajkrat samostojno nastopil, nekajkrat pa v sklopu prireditev drugih organizacij. Tako je bilo tudi z moškim pevskim zborom. Oba sta samostojno nastopila osemkrat. Po en koncert sta imela tudi mladinski in ženski pevski zbor.

»ZORA« PREUSMERJA PROIZVODNJO

Lesno predelovalna industrija v Črnomlju je lani presešla letni plan proizvodnje, prav tako svoje izvozne obveznosti — Kolektiv si skuša v novem letu zagotoviti še trdnější položaj na tržišču — Namesto obešalnikov in naslonov za fotelje so začeli izdelovati donosnejše proizvode: otroške posteljice in ročaje za kovinske izdelke

Prvi podatki ob zaključku poslovnega leta 1965 so v Zori pokazali, da je kolektiv presešel letni plan 560 milijonov dinarjev. Tudi izvozne obveznosti 270.000 dolarjev so v celoti izpolnjene. Še več! Izračuni kažejo 1.418 dolarjev viška, gotovo pa bo presežek še večji, ko bodo vse obveznosti dolžnikov poravnane.

— Kako ste zadovoljni z lanskim uspehom? je bilo prvo vprašanje, na katerega je odgovoril predsednik delavskega sveta Franc Mušič.

— Če upoštevamo, da je šele lani začel delati naš novi obrat galanterije, v katerem smo morali priučiti okoli 75 odstotkov nove delovne sile, in da imamo precej zastarele stroje, smo lahko zadovoljni.

Nemci so s posteljicami zadovoljni

— Ali boste letos lahko z zastarelimi stroji in nekvalificiranimi delavci vzdržali pritisk ostrejših zahtev tržišča?

— Da nas ne bi novi pogoji gospodarjenja preveč prizadeli, smo začeli preusmerjati proizvodnjo. Namesto obešalnikov in naslonov za fotelje, s katerimi smo se doslej največ ukvarjali, smo začeli izdelovati otroške posteljice in razne ročaje za kovinska orodja.

Nekaj starih strojev smo že izločili iz proizvodnje, deloma uvajamo nov delovni postopek, zato smo prepričani v uspeh. Prvo poizkusno pošiljko dveh vagonov otroških posteljic so že dobili kupci v Zapadni Nemčiji. Bili so tako zadovoljni, da so takoj povečali naročilo od 12.000 na 17.000 posteljic.

Na domačem tržišču pa si

Semiška pošta nič več po železnici

Do lanskega decembra so dobivali pošto v Semiču po železnici, Tone Ancelj pa jo je vsako jutro odpeljal z železniške postaje. V začetku tega leta so uvedli poštni avto, ki je vsako jutro že ob 7. uri v Semiču. Menijo, da bo dostava pošte težja v snežnih dneh.

F. D.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ **KMALU SE BOSTA** od svojih kolektivov in dolgoletnega dela poslovila Franc Kos, direktor Splošnega trgovskega podjetja, in Blaž Pahulje, direktor podjetja Begrad. Oba sta dolgo let uspešno vodila podjetja, zato jima ob upokojitvi za ves trud in požrtvovalnost izrekamo tudi javno zahvalo!

■ **CESTA V NOVO LOKO** gre preko zasebnega dvorišča. Zda je cestnišče razkopano, ker kopljejo kanal in tako avtomobil ne morejo do novega naselja, v katerem je okoli 30 hiš in 3 stanovanjski bloki. Razen tega še lastnik dvorišča svoj avtomobil pusti ob poti, tako da do naselja v primeru nesreče ne morejo niti gasilci in ne rešilni avtomobil.

■ **STARIM IN ONEMOGLIM** je za novo leto krajevna organizacija Rdečega križa Črnomelj razdelila nekaj več kot 40.000 din pomoči, namenjene skromnim priboljškom za praznike.

■ **LEVO OD ZELEZNIŠKE** postaje je zrastle celo naselje novih hiš. Med dvema novima ulicama toda pa vlada ob večerih egiptovska tema. Kdor gre iz hiše, mora imeti s seboj baterijo. Prebivalci tega naselja menijo, da so upravljeni do javne cestne razsvetljave.

skušamo zagotoviti serijsko proizvodnjo. Prav danes je šel tovariš direktor v Karlovac, kjer bo v tovarni Kordun sklenil pogodbo za serijsko proizvodnjo ročajev. Tovarna Kordun izdeluje namreč žage in jedilni pribor, za katere bomo lesene dele izdelovali pri nas.

Z večjim znanjem — večja storilnost!

— Ob tolikšnem številu nekvalificirane delovne sile je storilnost v vašem podjetju nizka. Kaj nameravate ukreniti, da bi delovni učinek porasel?

— V letošnjem letu se bo storilnost gotovo povečala, zato ker so se novi delavci že privadili strojem. Razen tega bo v kratkem končan tečaj za prekvalifikacijo naših delavcev in delavk. 60 članov kolektiva si bo pridobilo naslov in znanje polkvalificiranega delavca. Vse to se bo v proizvodnji poznalo.

— Kako imate urejeno nagrajevanje po delu?

— V galanterijski obratu je okoli 90 odstotkov delovnih mest že plačanih samo po učinku dela, medtem ko v drugih obratih sistem nagrajevanja še ni tako urejen. Zal nimamo strokovnjakov, ki bi lahko izdelali nujno potrebne nove pravilnike o nagrajevanju in druge samoupravne akte. Ker sami tega dela ne zmoremo, bomo prosili pravnike in strokovnjake iz drugih podjetij za pomoč.

— Verjetno na nove investicije ne mislite?

— Večjih investicij si tako kmalu ne bomo mogli privoščiti, saj imamo že zdaj dovolj dolga. Pač pa bomo skušali postopoma zamenjati dotrajane in zastarele stroje.

Žagarski obrat ima težave

— Kot kaže, posebnih težav torej nimate?

— Pač! Naš žagarski obrat bo čez nekaj dni brez dela, če nam Gozdno gospodarstvo ne bo dobavilo hlodovine. Zda je pravi čas za razrez bukove hlodovine, a je nimamo. Maja meseca, ko bo les že pokvarjen, ga bomo imeli najbrž dovolj.

— Zakaj pa vam GG hlodovine ne dobavlja?

— Ne vem. Vidim samo, da jo na postaji vsak dan nakladajo na vlak za tovarne v Skofji Loki in drugje, nam pa je primanjkuje. Če se v kratkem ne bomo zmenili za redno dobavo, bomo res morali proizvodnjo na žagarskem obratu začasno ustaviti.

R. B.

Rafko in Darko sta ob spremljavi mladih tamburašev lepo zapela belokranjsko pesem »Vse tičice«, ko je 30. decembra obiskal osnovno šolo »Komandanta Staneta« v Dragatušu dedek Mraz. Učiteljski kolektiv na šoli se je že bal, da letos ne bo mogel pripraviti obdaritve, ker je društvo prijateljev mladine brez sredstev, pa jih je prijeto presenetilo CP »Kmečki glas« iz Ljubljane, ki se je odločilo, da bo njihov dedek Mraz to leto obdaroval učence dragatuške osnovne šole. V programu

POLNOČ JE ŽE ODBILO

LE TRIJE STATUTI!

Samo 3 kolektivi na področju občine Črnomelj so pravočasno izdelali statute

31. decembra je potekel rok, do katerega bi morale vse gospodarske organizacije izdelati in sprejeti nove statute. Podjetja so bila lani večkrat opozorjena, naj se pravočasno in temeljito lotijo te odgovorne naloge, toda...

Zakoniti rok je potekel, statutarna komisija pa je dotlej dobila v pregled le tri statute: iz podjetja Belsad, Splošnega trgovskega podjetja in Kmetijske zadruge. Prva je sicer novi statut izdelala Zora, vendar ga je komisija zaradi nekaterih pomanjkljivosti zavrnila.

Ker odlašati ni več mogoče, je pretekli petek občinska statutarna komisija na seji sklenila, da bodo vsem gospodarskim organizacijam poslali še zadnje priporočilo za izdelavo statuta. Če tudi ta poziv ne bo zalegel, bodo predlagali občinski skupščini, naj v skladu s temeljnim zakonom o poslovanju gospodarskih organizacij uvede prisilno upravo v vseh tistih podjetjih, ki ne bodo poslovala po zakonitih določilih.

Če po vsem tem v kakem kolektivu še mislijo, da stvar ni resna in da bodo izgovori kaj pomagali, se pač zelo motijo!

Akcija za poplavlence končana

V črnomaljski občini so kolektivi in posamezniki zbrali za družine, ki jih je prizadela poplava, več kot 2 milijona dinarjev

Občinski odbor RK v Črnomlju je pred dnevi zaključil z zbiranjem pomoči za poplavlence. V zadnjem času so prispevali še: podmladek RK na osnovni šoli Sinji vrh 26.200 din; podmladek v Gor. Podgori 2.100 din; Krajevna organizacija RK na Črešnjevcu 26.120 din; Krajevna organizacija RK na Takjem vrhu 17.517 din; podmladek osnovne šole Tribučje 6.000 din; Krajevna organizacija SZDL na Stražnel vrhu 11.600 din;

Krajevna organizacija RK v Tribučju 36.300 din; RK na Strekljcu 38.000 din; podmladek RK na osnovni šoli v Rožnem dolu 8.100 din. Delavska restavracija rudnika Kanžarica je darovala 6.400 din, Rudnik Kanžarica pa 599.709 din.

Skupno je bilo v črnomaljski občini zbranih za poplavlence 2.251.623 din. Ob tej priložnosti se občinski odbor RK vsem darovalcem toplo zahvaljuje!

Ali res že vse vedo?

Občinski sindikalni svet Črnomelj je nameraval s pomočjo statutarne komisije organizirati seminar, na katerem bi predstavniki kolektivov dobili vsa potrebna navodila za izdelavo statuta in drugih samoupravnih aktov.

Od 30 sindikalnih podružnic v občini pa se je za seminar prijavilo samo podjetje BELT, ki ima edino svojega pravnika, medtem ko vse druge gospodarske organizacije prijav niso poslale. Zanimivo pa je to, da prav tam, kjer ni strokovnjakov, tudi zanimanja ni, da bi se česa naučili...

V novi gostilni dovolj obiska

Tik pred novim letom je bila v Črnomlju odprta še ena zasebna gostilna na Zadružni cesti. Gostilničar Skubic si je uredil lokal z dvema gostilniškima sobama in tudi teraso, kjer bo poletni prav prijetno. Novo gostišče, urejeno v belokranjskem stilu, je vedno dobro obiskano. Kot poveda gostje, je tudi pijača dobra in hrana ne preveč draga.

ČUDNA IMENA

Lani so bile v Črnomlju odprte tri gostilne: Miler, Švajger-Planine in Skubic. Četudi poslujejo pod tem imenom, jim v Črnomlju nihče tako ne reče. Ne ve se, kdo jih je krstil, toda vsaka teh gostiln ima svojevrstno ime, povsem udomačeno.

Ce gre kdo k Milerju na »šnopček«, se izgovori, da mora v »Albanijo«. Gostilna Švajger-Planine je »Grčija«, Skubiceva gostilna pa se imenuje »Bellehema«.

Pa recite, če nimajo naši ljudje svojevrstnega smisla za humor te ali one vrste...

Zakaj ni malic na vseh šolah?

Lani so šolske mlečne kuhinje na področju črnomaljske občine prejele več kot 8 milijonov dinarjev pomoči v prehrani. Šolske kuhinje pa delujejo le na 8 šolah: v Črnomlju, na Vinici, v Adlešičih, Dragatušu, Črmošnjicah, Starem trgu, Dobilicah in Semiču. Zakaj tudi na drugih 10 šolah otroci ne prejemaajo malice in tudi ne dijaki gimnazije, pa je vprašanje, o katerem bi morali razmišljati. Najbrž ni krivo samo pomanjkanje prostora za šolsko kuhinjo, temveč manjka tudi dobre volje.

LEP ZGLED PROSVETNIH DELAVCEV Z VINICE

So potrebe po kulturi — pa še kakšne!

Prosvetni delavci z Vinice niso pozabili na svoje kulturno poslanstvo, ki jim pripada na vasi poleg rednega šolskega dela — Nušičev »Pokojniki« je ena prvih lastovk in upamo, da jim bodo kmalu tudi po drugih krajih sledile nove in nove

Pravi užitek je bilo opazovati občinstvo, ki je živahno spremljalo dogajanja na odru. Navdušen aplavz, s katerim je nagrajevalo nastopajoče po vsakem dejanju in še posebno na koncu uprizoritve, je bil odraz iskrene hvaležnosti za prijetno, skoraj 3-urno razvedrilo. Prava aplavz je skupaj z navdušenjem gledalcev dopovedoval igralcem, da jih občinstvo čimprej spet pričakuje. Oboje je dokazovalo, da Vinčani čutijo potrebo po kulturnem življenju, pa čeprav je le amatersko.

Viniško prosvetno društvo »Oton Zupančič« je z nedeljsko premiero »Pokojniki« dokazalo, da ni bilo odrske dejavnosti doslej samo zato, ker ni bilo zanjo primerne dvorane. Delo, ki so ga uprizorili na odru, Nušičeva komedija »Pokojniki«, je bilo posrečeno izbrano. To je dokazalo občinstvo, ki je uprizo-

ritev toplo sprejelo. Ne gre v tem sestavku kritično ocenjevati izvedbo dela, igro posameznih igralcev, morebitne režiserjeve napake in podobno. Skoraj vsi igralci so več ali manj začetniki, nekateri pa so tokrat celo prvič nastopili na odru. Upoštevajoč te okoliščine in to, da je predstava tekla, kot pravimo, ne gre zameriti manjših spodrseljajev posameznikov, ki še nimajo igralške ugajenosti.

Zasedba vlog je bila posrečena, igralci pa so tekste zelo dobro obvladali. Tako bi bolj skopo lahko ocenili uprizoritev gledalec iz parterja, ki je ob koncu igre zadovoljen odšel domov. Samo s tem pa bi povedali premalo. V nič bi deli mnoge težko pogrešane nočne ure, ki so jih prebili igralci, čeprav utrujeni od celodnevnega dela, ko so se jim oči kar same od sebe zapirale,

V nedeljo, 26. novembra, so Vinčani in okoličani napolnili novo dvorano v šoli na Vinici. Okoli 200 ljudi se je zbralo v novem kulturnem hramu in tiho čakalo na trenutek, ko se bo zavesa na odru po daljšem času spet dvignila, tokrat v novi dvorani. Pred njimi je nato zaživel Nušičev »Pokojniki« z avtorjevim satiričnim humorjem.

Belokranjski motivi v Tekstilnem institutu Maribor

Program, ki je bil napisan leta 1946 za organizacijo domačih obrti Bele krajine, je imel namen pospešiti domače tkalstvo in preiti od tkanja navadnega platna na umetno tkalstvo in končno v mehanično, pri tem pa ohraniti domačo motiviko, ki je nadvse lepa in privlačna.

Preidem preko vsega razumevanja in nerazumevanja pri tej stvari na današnje gibanje belokranjske domače obrti.

Središče vsega dela je bilo že od začetka v Adlešičih, kjer je šola pospeševala in vodila to delo. Leta 1952 je bil prav tam tečaj za živitev zelo stare tehnike tkanja na šibe. Ta tečaj je dobro uspel in ta tehnika je pokazala prve uspehe, bilo pa je tudi nekaj naročil. Če bi takrat nadaljevali s tem delom, bi danes teklo, da bi bilo veselje in bi bili prešli že tudi na mehanično tkanje, ki bi produkcijo zelo povečalo. Kje je vse obtičalo, o tem naj razmislijo drugi! Danes se dela tam pod okriljem Kmetijske zadruge. Nisem pa prepričan, če bo to delo dolgo obstajalo v današnji obliki.

Da pa ne bi zginili lepi belokranjski motivi, se je pojavila druga smer, ki že kaže prve uspehe. Treba bo še izpopolnjevanja. Iz moje zbirke starih belokranjskih motivov, ki so posneti po starih originalih, in iz mojih osnutkov je izdelal eksperimentalni oddelk Mariborskega tekstilnega inštituta v Kamniku že prte in prtičke, ki so prava senzacija in zlasti tujci radi segajo po teh lepih izdelkih.

Prti so izdelani iz deloma beljene ali tudi iz nebeljene prvovrstne lanene preje. Enobarvni figuralni vzorci na platnu so v črni, zeleni ali rdeči barvi. Zeleti bi pa bilo, da bi izdelovali prte tudi v temnomodri in v temno rdečih barvah, ki se lepo ujemajo s sivo podlago. Nadaljevali bodo tudi z dvobarvnimi vzorci belokranjske ornamentike.

Nujno in potrebno pa je, da pri tem delu sodelujejo tudi strokovnjaki, ki poznajo belokranjsko originalno motiviko, da je ne bi desinatirji preveč po svoje krojili in razporejali bordure po drugem načinu, kakor so razporejeni na starih originalih. Tkanine morajo zadržati izvirno značilnost.

Na ljubljanski šoli za oblikovanje pripravila že več let in ureja načrte po belokranjskih tkaninah in vezeninah muzejskih zbirak prof. arh. Gizela Škuljeva in tam deluje tudi modno-kreatorski oddelk pod vodstvom prof. Benedetti-Kržičeve. Ta oddelk bo pripravil kroje za nova oblačila iz tkanine z belokranjskimi motivi (nekaj podobnega ima tudi Grčija, od koder prinašajo zlasti naše turistične obleke, tkane z grškimi motivi).

Belokranjski muzej hrani prav dragocene »svatovske otiračee« z nadvse lepimi motivi, ki so tudi deloma popolnoma lokalni, kakor npr. bordura na otiraču, ki predstavlja vrhni del metliškega grba. Dalje je tam še ohranjen antropomorfen ornament, predstavlja očloveka. Ta ornament sega v pradavnino. Podoben je svastiki. Zato je pač naravno, da bi se nadaljevalo s tem delom v Beli krajini, kjer so te lepe tkanine nastale. Žal pa za to ni bilo prakse, vega posluha. Koliko se je trudila naša prva pionirka, vega posluha. Koliko se je trudila naša prva pionirka, vega posluha. Koliko se je trudila naša prva pionirka, vega posluha.

Naraščajoči turizem naravnost zahteva ponovno povzročitev domačih obrti in gospodarske spremembe zadnjega časa prav tako, ker so v njih skrite mnoge notranje rezerve. Čas bo ljudi prisilil, da jih bodo začeli iskati in obračati v svoj prid, ker se bo našel kos kruha tudi izven tovarn, kakor je to že marsikje izven Bele krajine. Pri zadnjem ogledu turističnega filma o Beli krajini, ki so ga poskusno predvajali pred kratkim v Ljubljani, so videli zastopniki obeh belokranjskih občin: Crnomlja in Metlike te nove, industrijske izdelke, za katere se je posebno ogled predsednik metliške občinske skupščine tov. Vrviogrel in ugibal, kako bi se to dalo prenesti v Belo krajino, kjer so se rodili skoraj vsi tkani vzorci, ki jih zdaj izkorišča drugod. Malo pozno je to, vendar pa še ni prepozno!

BOZO RACIC-KUME

pri vajah za igro. Koliko volje, veselja in vztrajnosti je bilo treba, preden je »Pokojnika« zaživel na odru! Nekateri igralci so po snegu odhajali celo 6 km daleč domov k družinam. Koliko truda je porabil upravitelj osemletke na Vinici, preden je kot organizator in režiser zbral igralce in delo zrežiral! Ne smemo pozabiti, da mu šolskega dela na veliki osemletki na Vinici pač ne manjka!

Koliko plemenite požrtvovalnosti je bilo v tej odrski stvaritvi! Človeku se je ponovno vsiljevala misel, da je amaterizem resnično vzvišeno in plemenito žrtvovanje. To je delo, v katerem posameznik ne dela za denar ali kakšne druge materialne koristi, pač pa iz notranje potrebe in iz želje, nuditi kulturni užitek tudi drugim. Amaterja spodbuja h kulturnemu udejstvanju tudi želja po povečanju lastne srčne kulture, želja posredovati svoja doživljaja drugim in v enakem smislu vplivati na druge.

Povsod so kulturne potrebe, pa še kakšne! Ljudje čakajo, da bi jim zadostili, pa nimajo te priložnosti.

Kdo naj jim pomaga? Mar občinska skupščina, ki je po ustavi in po svojem statutu dolžna skrbeti tudi za razvoj kulture v občini? Zavedamo se, da občinska skupščina nima dovolj sredstev za to, zlasti še v naši, črnomaljski občini, ki je gospodarsko nerazvita. Dandanes, ko mnogi tako iščejo honorarje in razna plačila, da bi si povečali življenjsko raven, za kulturno prosvetno udejstvanje pač ne moremo nuditi denarja, ki bi zadoščal za vse kulturne potrebe ljudi. Težje denarja žal ne moremo zagotoviti, saj bi bilo sicer najlažje povabiti poklicna gledališča na gostovanje.

Prav gotovo so torej izobraženci tisti, ki bi morali prvi na malo prej opisani način oceniti stanje in ugotoviti, da bi morali oni še vedno odigravati svojo »prosvetiteljsko« vlogo med preprostimi delovnimi ljudmi. In kdo naj bo to na vasi, če ne prosvetni delavec? Kot izobraženec je in še bo na vasi zavoljo svoje kulturne razgledanosti domala edini, ki bo moral voditi prosvetna društva, biti režiser in igralec, scenograf in masker, pred-

vatelj in vzgojitelj. Biti bo moral prav v sredi kulturne dejavnosti kot njen pobudnik in uresničevalec, ker bodo sicer ljudje na vasi prepuščeni sami sebi. Prepuščeni bodo raznim škodljivim vplivom in zaostalosti, saj v naši občini niti v vaških središčih ni filmskih predstav.

Veseli smo, ko lahko rečemo, da je nedeljska predstava Nušičevega »Pokojnika« na Vinici dokazala, da prosvetarji z vniške osemletke ne ostajajo zaprti v svojih razredih. V nedeljski uprizoritvi je sodelovala skoroda polovica učiteljskega zbora z upraviteljem Ivanom Moharjem na čelu, kar je dokaz, da se učitelji na Vinici zavedajo svoje velike in pomembne vloge v kulturno prosvetnem življenju. Ta ugotovitev je razveseljiva in oživljiva up v boljše dni. V imenu občinskega sveta zveze kulturno prosvetnih organizacij občine Crnomelje čestitam prosvetnim delavcem vniške šole z željo, da bi njihovem lepemu vzgledu sledili tudi drugod!

JANEZ KRAMARIČ

Vandalizem v Metliki

Ob letošnjem novem letu se je v Metliki primerilo troje dogodkov, ki ne mečejo prav nič simpatične luči na mestne prebivalce in okolice.

Malo pred Novim letom so nekega jutra mimoidoči v parku na metliških Dragah opazili, da je nekdo ponoči posekal dokaj veliko okrasno smreko. Res so uslužbenci mestnega Komunalnega podjetja kmalu izsledili S. L. po poklicu mehanika v tovarni, ki je požagal drevo in ga uporabil za novoletni jelko! Kršitelja so predali sodniku za prekrške, ki to imel zadnjo besedo o tem čudnem, do kraja neodgovornem odnosu do družbene lastnine.

Ze lani so vinjeni mladinci — ki pa na žalost, baje zaradi pomanjkanja dokazov niso bili kaznovani — oplenili in razbili žarnice na novoletni jelki, ki jo je kolektiv metliške predilnice Novoteksa posavil na kraju, kjer se s Ceste bratstva in enotnosti odcepi pot k tovarni. Tudi na letošnji novoletni večer so neznanci razbili prav vse žarnice in jelko opustošili. Ni čudno, če je kolektiv predilnice sklenil, da ob letu na tem kraju ne bo več postavljaj novoletne jelke.

Kar je po Ljubljani in drugod že pred leti zamrlo, se je zadnje tedne prebudilo v Metliki: nekateri osnovnošolski učenci so pričeli z raznih avtomobilov trgati avtomobilske značke, jih zamenjevati in prodajati. Zgodilo se je celo, da je tisti, ki je ukradel značko, taisto za lep denar spel prodal okradenemu lastniku! Na srečo so tatinsko družbo mladih nepridipravov zdaj razkrinkali in so mnogim lastnikom značke že vrnila. Prav bi bilo, da bi te mlade prestopnike, ki ne spoštujejo tuje lastnine, tudi primerno kaznovali.

Stane DOLANC bo predaval v Metliki

V drugi polovici januarja bo v Metliki predaval Stane Dolanc, direktor Višoke šole za politične vede v Ljubljani. Na povabilo občinskega komiteja ZKS in domače delavske univerze bo govoril o vlogi družbeno-političnih organizacij pri uresničitvi novega gospodarskega sistema.

Vsi aktivisti in politični delavci bodo osebno vabljeni, pričakujejo pa tudi udeležbo drugih občanov.

3 krajevne skupnosti na začetku poti

V Metliški občini so z ustanavljanjem krajevnih skupnosti čakali vse do tlej, dokler niso občani sami čutili potrebe po ustanovitvi — Kopičenje raznih večjih in manjših krajevnih ter komunalnih problemov pa je šele konec lanskega leta in prve dni januarja sprožilo nastanek vaških krajevnih skupnosti

Na predlog občanov je občinska skupščina Metlika v nedeljo, 9. januarja, sklicala v Podzemlju sestanek z občani, da be se pogovorili o ustanovitvi krajevnih skupnosti. Udeležba je bila tako velika, kot je doslej v Podzemlju še na nobenem sestanku ni bilo.

Za popravilo poti krajevni samoprispevek

Najprej so občani sprejeli statut krajevnih skupnosti ter izvolili v svet Ivana Berkopca iz Zemlja, Jožeta Brodarica iz Boginje vasi, Ivana Butala iz Podzemlja, Janeza Jakomčiča iz Krasinca, Franca Moleka iz Grma, Antona Pezdica iz Krasinca, Mika Rožmana z Boršta, Antona Segina iz Prilozja, Vinka Springerja iz Podzemlja, Janeza Stefančiča iz Kapljišča, Antona Tomca iz Primestka, Antona Vancaša z Otoka in Mitja Udovca iz Podzemlja.

Ko so razpravljali o prvih nalogah novouvoljene skupnosti so bili mnenja, da bi morali najprej popravljati slaba vaška pota. Občani so pripravili tudi sami prispevati za ureditev cestišč ter so v ta namen sprejeli krajevni samoprispevek.

Ponovno so načeli vpraša-

nje slabe osemenjevalne službe, razen tega pa zahtevali, naj uredi, da kmetovalci ne bodo več plačevali davke od zemlje, ki jo je prevzelo Gozdno gospodarstvo.

Na prvi seji bo novoizvoljeni svet krajevnih skupnosti izvolil iz svoje srede predsednika, sestavili pa bodo tudi delovni načrt za letošnje leto, na osnovi katerega bo svoj prispevek določila še občinska skupščina. Računajo, da bodo od občine dobili toliko sredstev, da bi lahko plačali načrte za nov kulturni dom, nekaj sredstev za ureditev pokopališča ter za vzdrževanje spomenikov iz časa NOB.

Na Suhorju žele trofazni električni tok

Tudi na Suhorju so preteklo nedeljo ustanovili krajevno skupnost ob precejšnji udeležbi občanov. Po sprejetju statuta in izvolitvi sveta krajevnih skupnosti so predvidevali nekaj nalog, ki bi jih morali čimprej uresničiti. Občani s področja Suhorja se navdušujejo zlasti za napeljavo trofaznega električnega toka, katerega nujno potrebujejo za razne kmetijske stroje. Prav tako so zahtevali, naj krajevna skup-

nost predvidi v svojem načrtu ureditev pokopališča in vaških poti.

Na Radovici manjka pitne vode

Občani z Radovice in okoliških naselij so ob ustanovitvi krajevnih skupnosti sklenili, da se bodo zavzeli predvsem za napeljavo vodovoda, ker v vasi močno primanjkuje zdrave pitne vode. Prebivalci Radovice in Krašnjega vrha so na sestanku sprejeli tudi krajevni samoprispevek za ureditev in popravilo slabih vaških poti. Kakor v večini večjih vaških središč v Beli krajini je tudi na Radovici potrebno urediti pokopališče. To skrb bo v bodoče prevzela krajevna skupnost.

Med razpravo o drugi krajevni problematiki so znova omenjali osemenjevalno službo. Nekateri kmetovalci so se pridružili, da ne bodo več dajali umetno osemenjevati krav, ker imajo dovolj nepotrebnih potov in skrbi. Z umetnim osemenjevanjem imajo namreč kaj slabe izkušnje, zato se bodo raje posluževali naravnega osemenjevanja krav, četudi je ta način zastarel, a mnogo uspešnejši.

ZADRUGA BO UGODILA ŽELJAM KMETOVALCEV

Izkoristili bodo zimsko sezono

Januarja se začno v vseh večjih krajih in središčih metliške občine predavanja in razgovori s kmetovalci, kakršne so želeli in jih zahtevali na minulih sestankih Socialistične zveze

Metliška zadruga je že prejšnja leta v zimskem času organizirala po vaseh predavanja za kmetovalce, vendar se je letos izobraževanja s strokovne strani lotila še z večjo zavestjo. Deloma zaradi potrebe in lastnega interesa, deloma pa zato, ker so kmetovalci sami želeli več strokovnega izobraževanja.

Inž. Janez Gačnik, upravnik zadrugskega posestva Mestni Log, je skupno z domačo delavsko univerzo pripravil izobraževalni načrt.

Predvidenih je 5 predavanj v vseh večjih središčih. Občani z vinograd-

niških področij predvsem na Radovici, na Suhorju, v Grabrovcu in v Drašičih bodo deležni strokovnih navodil s področja vinogradništva. Druga predavanja o živinoreji, sadjarstvu, zaščiti kmetijskih rastlin, gnojenju in gnojilih bodo slišali kmetovalci v naslednjih krajih: v Suhorju, na Radovici, v Slamni vasi, v Drašičih, v Božakovem, v Rosalnicah, v Dobravicah, v Podzemlju, na Krasincu in moroda še v Primestku ali na Otoku. V Metliki in v Gradcu predavanja ne bo, ker so izkušnje iz prejšnjih let pokazale, da se jih ne izplača organizirati, ker v teh krajih za kmetijsko problematiko ni zanimanja in je vedno zelo slaba udeležba.

Predavali bodo strokovnjaki - kmetijski inženirji domače zadruge in veterinar. Ob tej priložnosti bodo poslušalcem predvajali le krajše filme s področja kmetijstva ali barvne diapozitive ter obravnavali vse probleme in težave. Na vsa vprašanja bodo

kmetovalci dobili tudi odgovore.

Glede na zanimanje pričakujejo na vseh predavanjih, ki bodo trajala tja do konca aprila, precejšnjo udeležbo.

Razgovor z ekonomskimi izseljenci

V torek popoldne je Občinski odbor SZDL v Metliki sklical posvet z vsemi ekonomskimi izseljenci domače občine, ki žive in delajo v tujini, trenutno pa so doma na novoletnih počitnicah.

V razgovoru s predstavniki metliške občine ter družbenopolitičnih organizacij in zastopniki Izseljenske matice so obravnavali položaj naših ekonomskih izseljencev v tujini ter njihove pravice in dolžnosti do socialnega zavarovanja, obveznosti do družin doma in drugo.

Podrobneje bomo o razgovoru poročali prihodnjč.

Razpisna komisija pri svetu delovnega kolektiva

OBČINSKE SKUPŠČINE METLIKA

razpisuje prosti delovni mesti:

- šefa odseka za gospodarstvo
- referenta za invalidske zadeve in za zadeve borcev NOV

POGOJI: višja oz. najmanj srednja strokovna izobrazba z ustreznimi izkušnjami in s pripravo kolkovane prošnje z življenjepisom in s spričevamom naj prošilci vložijo v roku 15 dni od objave razpisa pri tajništvo občinske skupščine Metlika.

metliški tednik

Odstraniti vse, kar zavira hitrejši razvoj

Demokracija zahteva tudi osebno in družbeno odgovornost - Razprave naj bodo sproščene, široko zasnovane in idejno poglobljene - Majhne napake kaznovane, velike pa ne - Odločnejši boj proti samovolji, diktiranju in kratenju demokratičnih pravic

Pred kratkim so bile končne konference osnovnih organizacij ZK v kočevski občini. Komisija za organiziranost in metodo dela ZK že pripravila ustrežno analizo, ki jo bo v kratkem obravnaval občinski komitej.

Komunisti so na konferencah razpravljali predvsem o gospodarskem in družbenem razvoju v preteklem letu, posebno pa še o gospodarski reformi ter uspehih in težavah v zvezi z njo. Dokaj kritično so ocenili vse, kar zavira in bremeni ZK, da v procesu družbenega in ekonomskega razvoja ni vedno dovolj idejno in politično učinkovita. Kritične ugotovitve pa niso oslabile pripravljenosti komunistov za izvajanje nalog in reševanje problemov, ki so najaktualnejši.

Komunisti v kolektivih kritično ocenili svoje delo

Komunisti na Rudniku so zelo kritično ocenili neuspeh zborov volivcev njihove delovne skupnosti, na katerem so razpravljali o proizvodnem programu za letos in o nadaljnjem razvoju samoprispevka za gradnjo šole v Kočevju. Komunisti so poudarili, da so premalo politično delali pri pripravah na zbor volivcev in da prav zato predlog o krajevnem samoprispevku ni bil sprejet edino na njihovem zboru.

Konferenca v Kemični tovarni je postavila na dnevni red investicije in vprašanje odgovornosti zanje. Komuni-

sti so zahtevali tudi pojasnilo, zakaj so v njihovi tovarni začeli šele pred kratkim uporabljati domače surovine, čeprav je bilo to možno uvesti že prej, na kar so že opozorili tudi samoupravni organi. Komunisti so se tudi strinjali, da je potrebno napake in slabosti odstranjevati že zdaj, ko je podjetje v ugodni situaciji, da ne bo prišlo pozneje do nepotrebnih nesoglasij.

V ITAS so razpravljali predvsem o gospodarjenju v letu 1966. Ugotovili so, da so se na mednarodnem trgu uveljavili in da bodo zato tudi letos lahko izvozili precej proizvodov. Takšne razmere so za ITAS še posebno ugodne zaradi reforme in omejitve investicij, zaradi česar je doma manjše povpraševanje za njihove izdelke. Zivačno so razpravljali tudi o strokovnih kadrih, utrditvi osnovne organizacije in odgovornosti članov ZK za izvajanje nalog.

Zadnja konferenca zdravstvenih delavcev je bila hkrati tudi najboljša, kar jih je doslej imela ta osnovna organizacija. Na njej so ugotovili, da financiranje in organizacija zdravstvene službe v novih pogojih gospodarjenja ne vzdrža več starih navad in načinov dela. Z dograditvijo novega zdravstvenega doma so se spremenili tudi pogoji dela zdravstvenega osebja. Nove zmogljivosti je treba čim bolj racionalno izkoriščati. Komunisti so poudarili, da bo konferenca prelomnica v njihovem delu in tudi v

odnosih, ki so vladali med zdravstvenimi delavci.

Odločnejša borba proti samovolji, diktiranju in kratenju samoupravnih pravic

Konference pa so tudi pokazale, da so nekatere osnovne organizacije še vedno brez poslušaja za dogajanja na svojem območju. Zaradi tega aktualnih problemov ne rešujejo pravočasno in dovolj učinkovito. Vsebinsko sestankov takih osnovnih organizacij je v glavnem deklarativna, brez organizirane smotne akcije in primernih delovnih metod. V nekaterih organizacijah pa so spet posamezni člani celo menili, da komunisti danes nimajo več pristojnosti in da vloga ZK odmira, ker komunisti ne odločajo več o vseh pomembnejših zadevah.

Nadalje so konference odkrile, da vidijo nekatera vodstva osnovnih organizacij in posamezniki demokracizacijo odnosov v ZK v tem, da ne prevzamejo nase nobene družbene ali osebne odgovornosti in da so idejno lahko tudi neenotni. Razprave o formiranju stališča se običajno zreducirajo na manjše število komunistov, namesto da bi bile bolj sproščene, široko zasnovane in idejno poglobljene. Različna mnenja še ne pomenijo idejne neenotnosti komunistov, marveč ustvarjajo pogoje za dosledno in temeljito razčiščevanje nejasnosti. Delo komunistov in notranji partijski odnosi naj bi se razvijali tako, da bosta partijsko javno mnenje in delovni človek sposobna postaviti se po robu vsem stališčem, ki niso v skladu s splošno linijo ZK.

Tam kjer ni dovolj discipline in čuta odgovornosti, sprejeta stališča verjetno niso obvezna za slehernega komunisto. Vodstva osnovnih organizacij ZK skoraj nikoli ne ukrepajo zaradi političnih napak, politično škodljivih ukrepov ali zaradi vztrajanja

pri očitno napačnih stališčih, mnogokrat pa podvzamejo ostre ukrepe proti manjšim disciplinskim napakam. Vse to ustvarja med komunisti pojave familiarnosti, nenačelnosti in spravljenosti z nezdravimi pojavi. Če se komunisti ne bomo odločneje borili proti pojavom samovolje, diktiranja in kratenja demokratičnih pravic, družbenih organov in občanov sploh, lahko pride do tega, da se bodo taka vodstva, organizacije in posamezni komunisti izolirali od množic in da pri svojih političnih prizadevanjih ne bodo našli pri njih opore.

Čestitka

iz Vinkovcev

Dolenjski fantje, ki smo pri vojaki v Vinkovcih - Jože Mežnar, Ludvik Šiško, Alojz Papež, Albin Mlakar, Anton Lobe, Rudi Jeriček in Stane Cikanek - pozdravljamo vse prijatelje in znance ter jim želimo uspešno novo leto.

Fantje pozdravljajo

Mnogo uspehov v prihodnjem letu, sreče in zdravja voščilo vsem bralcem Dolenjskega lista in domačim našim fantjem, ki so pri vojaki v Beogradu: Janez Gorišek iz Ostroga, Jože Gorišek iz Laz, Štefan Bartolj iz Dečje vasi.

V Petrini le zbiralnica?

Za enoizmenski pouk v Vas-Fari je treba preseliti ali ukiniti mlekarno - Komisija meni, da ni ekonomskega opravičila za mlekarno ob Kolpi; tu naj bi bila le zbiralnica mleka.

Pred kratkim je posebna komisija pregledala prostore v Petrini, kamor naj bi se predvidoma preselila mlekarna iz Vas-Fare. Prostori v Fari, kjer je zdaj mlekarna, so namreč last šole, ki namerava tu urediti dva razreda. Tako bi v osemletki v Vas-Fari lahko uvedli enoizmenski pouk, s čimer bi odpadel precejšen del stroškov za prevoz otrok iz Osilnice v Faro. Avtobus namreč ne bi vozil otrok v šolo več dvakrat na dan, ampak le enkrat.

Komisija, ki je bila sestavljena iz predstavnikov občinske skupščine in KGP, je menila, da ni

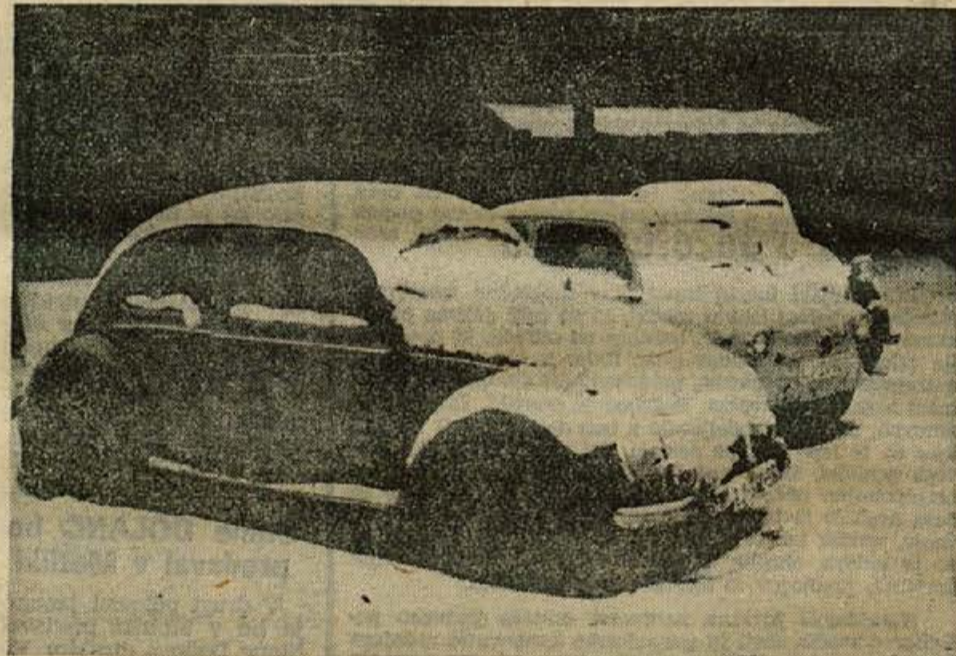
ekonomskega opravičila, da bi imeli kraji ob Kolpi svojo mlekarno. Upoštevati je namreč treba, da v Fari predelajo le okoli 700 litrov mleka na dan in da kočevska mlekarna ni polno izkoriščena. Če bi mlekarna v Petrini predelovala mleko v sir, bi potrebovala tudi manjši pasterizer, ki pa je precej drag. Zaradi vsega tega je komisija sklenila, naj bi imeli v Petrini le zbiralnico mleka.

Prerezane linije v Kočevju

V noči od 3. na 4. januarja so v Kočevju neznanci prekinili 30 telefonskih priključkov. To so napravili tako, da so v štirih telefonskih omaričah - treh na Trgu svobode in eni na stavbi družbenih organizacij - prerežali vse žice. Brez telefonskih zvez so bile nekaj ur nekatere trgovine, nekateri privatniki in naročniki iz stavbe družbenih organizacij. Prekinjene telefonske linije je tehnična služba pošte popravila že v tork. Uprava pošte je zadevo prijavi postaji Ljudske milice.

1,5 MILIJONA DIN ŠKODE

Miloš Stropnik iz Ljubljane se je 3. januarja ob 12. uri peljal z avtom Zastava 1300 skozi Kočevje proti Dolgi vasi. Na križišču pri spomeniku ga je začelo zanašati na levo. Ko je hotel vozilo izravnati, ga je zaneslo v desno, da je z desnim bokom avta zadel v stebel cestne svetilke, ki stoji na desnem pločniku. Na avtomobilu je zaradi močno zvite karoserije za okoli milijon in pol din škode.

V kočevski občini je trenutno 450 osebnih avtomobilov. Dobre garaže ima 170 avtomobilov, okoli 50 pa zasilne. Ostali revčki, ki nimajo »stanovanj«, pa prenočujejo, kjer jih pač puščajo lastniki...

Za en pregled dvakrat v Ljubljano

Ko se bolnik pripelje iz Kočevja (ali od kod drugod) prvič z napotnico na zdravniški pregled v Ljubljano, ga vprašajo, če je naročen. Seveda nihče, ki pride prvič ni naročen, zato ga naročijo za pregled čez teden ali več dni. Tako se bolnik pelje dvakrat v Ljubljano za en pregled. Upoštevati moramo, da so to tudi dvojni potni stroški (in morda tudi dvojne dnevnice). Vse to plača socialno zavarovanje. Kdo pa plačuje socialno? Seveda mi vsi, saj nam odtegujejo vsem pri osebnih dohodkih vsak mesec kar precejšnjo vsoto.

Lep napredek v »Tekstilani«

Prva letošnja številka »Kočevskega tolarca«, glasila delovnega kolektiva TEKSTILANA Kočevje, obravnava med ostalim tudi, kako je njihov delovni kolektiv, ki zaposluje preko 350 ljudi, v minulem letu gospodaril. Podatki o izpolnjevanju proizvodnih nalog kažejo, da se je vrednost proizvodnje povečala od milijarde 60 milijonov din v letu 1964 na milijardo 550 milijonov din v lanskem letu, vrednost proizvodnje na zaposlenega pa od 3,3 milijona din na 4,6 milijona din. Celotni dohodek se je povečal za 30 odst., čisti dohodek za 94 odst., osebni dohodki pa so porasli za okoli 37 odst. v pri-

merjavi z letom 1964. Značilno za poslovanje v minulim letu je, da so se znatno povečali skladi podjetja. Take uspehe je kolektiv dosegel na podlagi lastnih prizadevanj in drugih okoliščin. Pohvaliti je treba, da so v minulim letu vložili tudi več sil v boljše organizacijo dela, večjo delovno storilnost in boljše izkoriščanje strojev.

Ne glede na dosežene uspehe pa so razprave o osnutku letošnjega proizvodnega plana pokazale, da bo potrebno tudi v prihodnje še izboljšati gospodarjenje, kajti le tako se bodo vključili v mednarodno delitev dela in prešli na 42-urni delovni teden.

DROBNE IZ KOČEVJA

TUDI ZA TO NOVO LETO je krožilo nešteto novoletnih čestitk iz podjetja v podjetje, v ustanove, pa tudi privatnikom, za kar je bilo porabljenega veliko denarja. Res, zakaj je to koristno? Če si to lahko privoščijo podjetja zaradi poslovnih zvez, je še nekoliko razumljivo. Čudno pa je, da pošiljajo lahko dokaj drage čestitke društva in organizacije, ki prejema dotacije iz občinskih proračunov. Zdej leži ogromno papirja (čestitk) vsepovsod. Koliko bi bila družba na boljsem, če bi se stekel ta denar v sklad za skupno in enotno čestitko!

TEČAJNICE SE LEPO ZAHVALJUJEJO instruktorici tovarne v šivilskih strojih BAGAT za uspele tečaje, ki so bili v Kočevju. Prav je tako. Verjetno so jim na tečaju prikazovali samo prijetne stvari in lepo stran medalje. Druga stran se prične šele v praksi. Veselje in sreča je popolna, ko pride kupljeni stroj v hišo. Toda fudost je kratkotrajna. Pregori žarnica, elektromotorček si jamari čestko, odtrga se pogonski jermenček itd. Ko prideš v trgovino, kjer si stroj kupil, dobiš običajno odgovore: »Zal nimamo,« »Prevečkrat nam je pošlo,« »Pridite čez mesec dni...« in tako se ti odpre druga stran medalje v vsem sijaju.

PRVA PRIVATNA GOSTILNA je pričela obratovati v Kočevju minul teden. Gostilna je v lokalu »Pri lovcu«, ki ga je oddalo v najem gostinško podjetje »Hotel Pugled«. Gostilno je prevzel donacin in znan gostinski strokovnjak Anton Štincec, bivši direktor gostinškega podjetja hotel »Pugled«. Na-

jennik preko zime lokala še ne bo preuredil, ampak bo to izvršil poloti. Zdej bo poskrbel predvsem za dobra in originalna vina, domače specialitete ter pogrinke po željah gostov.

OB KONCU MINULEGA LETA je prešlo zopet 12 članov kolektiva Splošnega gradbenega podjetja ZIDAR spominske ure. Dobil jih po sklepu delavskega sveta vsi člani kolektiva brez razlike, če so 10 let nepretrgoma zaposleni v njihovem podjetju. To je bila še druga podelitev. Lani so prejeli spominske ure vsi, ki so bili v podjetju nad 10 let, nekateri pa celo od ustanovitve podjetja.

PRIKUPNO SOBICO je pred kratkim uredila ljudska restavracija. V njej se počuti gost prav prijateljsko. Tako je restavracija vključila v obratovanje doslej neuporabene stenske prostore. Novi prostor, v katerem je okoli 20 sedežev, bo prišel restavraciji posebno prav v poletnih mesecih, ko obiščejo Kočevje večje skupine izletnikov in prehodnih turistov.

Novoletne inventure so opravili v poslovalnicah Trgoprometa v glavnem do 5. januarja. Najbolj se je zavlekla inventura v poslovalnici »Tekstilana«, kjer so jo zaključili šele 7. januarja. V »Tekstilani« so imeli namreč tudi največje zaloge.

Otroci so kradiji žarnice in okraske z novoletnih jelk, ki so bile med prazniki postavljene po vsem mestu. Seveda so bili to v glavnem spet tisti, ki so kljub svoji mladosti že vse prevekrat imeli opravka z organi javne varnosti.

Koliko bomo po novem plačali za stanovanje?

Vsak si lahko izračuna novo mesečno stanarino sam - Šele leta 1970 bomo plačevali popolno (ekonomsko) stanarino

(Nadaljevanje s 1. str.)

občinski seji, ko je bil sprejet sklep o vrednosti revaloriziranega stanovanja.

Stanovanjska reforma stoni na načelu, da naj bi prešli postopoma do leta 1970 na plačevanje ekonomskih stanarin. Te bi morale biti odmerjene tako, da bi pokrivala kakovostno vzdrževanje stanovanj in upravljanje z njimi. Znesek bi moral znašati letno 4 odst. od vrednosti revaloriziranega stanovanja. Kako pridemo do zneska oziroma višine stanarine, če vemo, da je nova točka vredna 850 din? Za primer vzemimo stanovanje, ki ima 60 kvadratnih metrov površine in je bilo ocenjeno z 90 točkami.

Koliko znaša mesečna stanarina?

Enačba je: površina stanovanja krat število točk krat vrednost točke ali v našem primeru $60 \times 90 \times 850 = 4.590.000$ din (starih). To je sedaj vrednost revaloriziranega stanovanja. Sedaj vzamemo 4 odst. od te vrednosti, kar predstavlja 183.000 din, to pa je tudi letna stanarina. To delimo z 12 meseci in dobimo mesečno stanarino, ki znaša v našem primeru 15.300 din (starih) ali 153 novih dinarjev. To je torej znesek za stanovanje, ki ga bomo morali plačati dejansko šele leta 1970. Do takrat pa bomo plačevali manj. Po zakonu o izločanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo bodo namreč delovne organizacije in druge družbene pravne osebe ter državni organi morali izlo-

čevati na skupen znesek sredstev, iz katerih plačujejo prispevek iz osebnega dohodka (4 odst.) v sklad skupne porabe (za stanovanjsko izgradnjo). Ta sredstva so namenjena tudi za kritje razlike (subvencioniranje) stanarin v prehodni dobi do konca leta 1969. Kot razlika v stanarini je misljena razlika med revalorizirano stanarino, ki jo bomo plačevali od 1. avgusta 1965, na katero smo po občinskem odloku plačevali že 30 odst. akontacije, in ekonomsko stanarino, ki jo bomo plačevali od 1. januarja 1966, leta dalje. Z drugimi besedami: subvencija za stanarino se bo letos pokrivala 100 odst., v letu 1967 75 odst., v letu 1968 50 odst., v letu 1969 25 odst., v letu 1970 pa bo prešlo breme plačevanja polne stanarine v celoti na stanovalec. Ker nam je zdaj znan način obračuna v tem prehodnem obdobju, se vrnimo zopet na naš primer.

Kolikšna bo stanarina letos in v prihodnjih štirih letih?

Stanovalec bo plačal za stanovanje, ki ga omenjamo v sestavku, letos 7.650 dinarjev stanarine, prav tolikšna pa bo tudi subvencija. Leta 1967 bo stanovalec plačal 1962 din stanarine, subvencija pa bo 5.738 din. Leta 1968 bo stanovalec plačal 11.475 din, subvencija bo znižala 3.825 din. Leta 1969 bo stanovalec plačal 13.387 din, subvencija pa bo le še 1.913 din. Leta 1970 pa bo stanovalec plačal polno stanarino, torej 15.300 din. V vseh primerih smo upoštevali stare dinarje. Predvideva pa se, da bo takrat ukinjen sedanji 4 odst. stanovanjski prispevek in da se bodo ta sredstva spojila z osebnim dohodkom.

Tako si bo po tem načinu lahko vsak izračunal sam stanarino in ne bo odvisen od raznih govoric in kritikantov.

A. Arko

Ne moremo mimo nekaterih slabosti

Sekretarja občinskega komiteja Zveze komunistov v Ribnici, tov. Vena Čihala smo zaprosili za razgovor o delu komunistov v ribniški občini. Tovariši sekretar je na vprašanja takole odgovoril:

VPRAŠANJE: Konference osnovnih organizacij ZK so zaključene. Katera vprašanja so bila na konferencah najpogosteje obravnavana?

ODGOVOR: Velika razgibanost, ki jo je med ljudmi povzročila gospodarska reforma, je dala konferenci dovolj materiala za razpravo. Izkazalo se je, da se zavedamo, kateri nerazčiščeni pojmi zahtevajo od komunistov in doslednost, več znanja in boljše organizacijske oblike. Člani ZK so poudarjali potrebo po boljšem poznavanju dogajanj v okviru krajevnih skupnosti, gospodarskih organizacij in njihovih obratov, saj je uspešen razvoj teh interesov vseh ljudi, ki živijo na tem področju. Komunisti morajo živeti v sredini družbenih dogajanj, če hočejo vplivati na njihov razvoj.

Organizirati bo treba sistematične razprave in razgovore odprtega tipa o najrazličnejših problemih in načrtih. Te razprave bo pripravila Telesna komisija pri občinskem komiteju v okviru delavske univerze.

VPRAŠANJE: Ali je zveza komunistov v gospodarskih organizacijah odigrala dovolj pozitivno vlogo pri izvajanju načel gospodarske reforme?

ODGOVOR: Če pogledamo delovanje komunistov v podjetjih, smo v splošnem lahko zadovoljni. Ne moremo pa mimo nekaterih slabosti. Predvsem to lahko rečemo za tiste člane ZK, ki so strokovno bolj usposobljeni, imajo odgovornejše položaje in

temu primerne dohodke. Premalo si namreč prizadevajo pri iskanju boljših proizvodnih postopkov in programov, kjer so brez dvoma skrite večje rezerve, kot pa v intenzivnejšem delu in večjem napredu neposrednih proizvajalcev. Udeleženci konferenc so poudarili, da zahteva posebno odgovornost članov položaj, v katerem so gospodarske organizacije, večjo družbeno in osebno odgovornost članov ZK pri odpravljanju slabosti, ki nastajajo zaradi nesposobnosti, malomarnosti in osebnega okoriščenja odgovornih oseb.

VPRAŠANJE: Kaj pa prizadevanja komunistov v družbeno političnih organizacijah, predvsem v SZDL, sindikatih in mladinski organizaciji?

ODGOVOR: Delaven je zelo ozek krog ljudi. Vzrok je pomanjkljiva kadrovska politika v komuni. Na človeka, ki pride iz šole, običajno računamo že vnaprej več organizacij in društev, ki ga obremenijo z najrazličnejšimi odgovornimi delom. Novinec pa postane pasiven, ne sodeluje več v družbeno političnem življenju ali pa samo formalno prisostvuje na sestankih, ne da bi sam kakorkoli konstruktivno doprinesel k rešitvi problemov. Zadnji čas je, da pričnemo z vključevanjem mladega človeka v družbeno življenje še predno nastopi delovno razmerje!

VPRAŠANJE: Ali se bo organizacija komunistov lotila

dela z novimi prijemi, potrebnimi ob široki demokratizaciji vsega našega družbenega dogajanja?

ODGOVOR: Brez dvoma. Oblike dela niso same sebi namen. Čim večje število ljudi bomo pritegnili k dejanskemu sodelovanju v razpravah o najrazličnejših problemih, ki prizadevajo naše občane. Konkreten predlog za prilaganje potrebam družbene prakse je poživitev aktivov in sekretariata v okviru krajevnih skupnosti, ki naj bi do neke mere zamenjali že dokaj zastarele terenske osnovne organizacije.

K. ORAZEM

Stare navade naj bi ostale

V zvezi z izvajanjem novega republiškega zakona o gozdovih je bilo na območju Kmetijskega gozdarskega posestva Kočevja, ki ima svoje obrate na območju občin Kočevje in Ribnica ter enega celo v občini Ljubljana-Vič-Rudnik, več razgovorov in posvetovanj, na katerih so podrobneje razpravljali o delu in nalogah gozdnih obratov in o drugih nalogah pri gospodarjenju z

gozdovi. Razprave v Strugah in nekaterih krajih ribniške doline pa so pokazale, da naj bi predpisi o lastni uporabi lesa ne opustili navad, ki so se udomačile med prebivalci, namreč: da je potrebno v primer elementarnih neugod, požara in podobnega pomagati sovaščanu tako, da se mu podari les. Teh običajev med ljudmi ne bi kazalo odpraviti s togimi predpisi.

Nova številka

»Naše vezi«

Izšla je nova, dvojna številka glasila delovne skupnosti kombinata lesne industrije INLES Ribnica. V glasilu lahko beremo sestavka o izobraževanju odraslih in o premajhni pozornosti do borcev in upokojevcov. Zanimiva sta sestavka o pravicah in dolžnostih inšpektorja dela in o sredstvih za osebno varnost pri delu. List poroča tudi o samoupravnih organih in ima še več drugih poučnih člankov. Veliko prostora je posvetil nedavni odcepitvi kočevskega obrata.

Vsebinsko in tehnično je »Naša veza« lepo urejen tovarniški list. Pri članih kolektiva je že postal nepogrešljiv, saj se v njem zrcali delo in življenje celotnega kolektiva.

KAKO SO PRIČAKALI NOVO LETO NA ORTNEŠKEM KONCU

Praznovali smo doma

Ortnečani so novo leto, lahko bi rekli »v duhu reforme«, praznovali kar doma. Kljub temu pa so bile mize po domovih večji del bogato obložene, še posebej tam, kjer so hkrati z novim letom praznovali tudi domači praznik — kolino!

Vaška mladež je napolnila gostilno »Pri Petriču« v Ortneku, ki je svoj lokal za to priložnost okusno preuredil: točilna miza je zdaj sodobna, pa tudi novo pohištvo je gostom na voljo. Odkar je Petrič kupil hišo »Na Cegunci« si zelo prizadeva preurediti jo v lepo vaško gostilno s prenočišči. Prav bi bilo, ko bi mu tudi občina pri tem pomagala.

Na Grmadi je bilo na Silvestrovo polno poljanske mladine, ki je s pesmijo, glasbo in plesom pričakala novo leto. Vsi vemo, da ima Grmada lepo lego, da je okolica privlačna, da je tam lep razgled, toda obisk gostov vsega tega ne odtehta. Upamo, da bomo novo leto 1967 lahko pričakali v dograjenem domu na Grmadi. Poščitno vseposod, na občini in doma, skrite rezerve, pa jih porabimo letos za razvoj turizma!

V ortneškem koncu pa smo vsi prestopili prag novega leta 1966 s tiho željo, da bi no-

vi dinar spoštovali bolj kot smo starega!

V. PREZELJ

Trčenje v Glažuti

V Glažuti se je 5. januarja pripetila prometna nezgoda, ki je bila na srečo brez človeških žrtev. Ta dan sta dva tovornjaka, lasti KGP Kočevje, ki sta ju upravljala soferja Anton Vučko iz Stare cerkve in Anton Gorenc iz Kočevja, vozila les. Tovornjak, ki ga je upravljala Vučko, je na cesti ustavil, za njim pa je privozil Gorenc. Ker ta ni mogel na poledeneli cesti vozila ustaviti, je bilo trčenje neizbežno. Na tovornjaku je škoda za 200.000 dinarjev.

Novo skladišče »Inlesa«

Na obratu INLES v Ribnici so v surovem stanju dogradili zelo potrebno skladišče za vskladiščenje oken in vrat. Njegova pokrita površina meri 1800 kvadratnih metrov.

S seje sindikalnega sveta

Na zadnji seji občinskega sindikalnega sveta Ribnica so razpravljali o financiranju šolstva in splošnega izobraževanja, o problemih stanovanjskega gospodarstva, o reelekciji direktorjev in drugem. Sprejeli so tudi napotke za delo v letošnjem letu.

Nič več za zaprtimi vrati

Na konferenci osnovne organizacije Zveze komunistov v Sodražici so komunisti pozitivno ocenili prizadevanja Socialistične zveze, ki je uvedla javne razprave o aktualnih dogajanjih v gospodarskih organizacijah in obratih v Sodražici. S tem delom bo Socialistična zveza nadaljevala tudi letos. Na konferenci so bili mnenja, da naj bi bil letos prvi tak sestanek namenjen poslovnim enotam DOM, obratu SUHA ROBA v Sodražici. Ta ima poseben značaj, ker se bavi s trgovino domače obrti — suhe robe. Izdelke kupujejo od mnogih drobnih proizvajalcev. Na širšem sestanku občanov naj bi poročali o sodelovanju med podjetjem in proizvajalci, dobavitelji blaga in o finančnem uspehu SUHE ROBE. Ljudi tudi zanimajo načrti podjetja DOM pri razvoju domače obrti na tem območju.

Na konferenci so razpravljali še o vključevanju novih članov v vrste Zveze komunistov, o odnosu do religije, o vzgoji šolske mladine v naprednem duhu in o požitvi dela v prosvetnem društvu.

RIBNIŠKA KRONIKA

DVE NOVI GOSTILNI. V Ribnici je po daljšem premoru spet odprta gostilna »Pri Ulčarju«. Gostilniški prostori so prenovljeni in okusno urejeni. V bližnjih Dolenjih Lazih pa je odprta gostilna Anton Dejak, po domače Znidarjev. Tu je bila pred leti gostilna, kamor so posebno radi zahajali Ribničani. Bližnja okolica Ribnice bo kmalu dobila še eno gostilno v Bukovici, prijažni vasi pod vznožjem Velike gore. Tudi tu bo odprta gostilno zasobnik.

V CETREK, 6. JANUARJA, so gostovali pri Sv. Gregorju »Beneški fantje«. Koncert je obsegal beneške pesmi in melodije iz Furlanije. »Beneški fantje« so prina-

sli v ta tih in odročni kraj prijetno spremembo. Istega dne so gostovali tudi v Ribnici.

KOMISIJA ZA PREGLED STATUTOV gospodarskih organizacij pri občinski skupščini je bila zadnje dni starega leta zelo delavna. Pregledali so dopolnjene statute Kovinskega podjetja, trgovskega podjetja JELKA, GRAD-BENNIKA, Kmetijske zadruge Ribnica ter statuta Delavske univerze Ribnica in Vodne skupnosti Sušje. — Komisija je ugotovila, da so statuti mnogo bolj kot prej. Pričakujejo, da bodo januarja še preostale gospodarske organizacije pripravile statute in jih dale komisiji v pregled.

Nočni motiv iz Ribnice (Foto: D. Mohar)

Še o Jožetu Pelcu

Pokojni Jože Pelc je bil gostilničar v Ortneku. Ze v začetku ustaje, ko smo bili leta 1941 pozvani k sodelovanju v OF, smo v Ortneku takoj ustanovili vaški odbor. Sestanki so bili večji del v Jožetovi gostilni. V njegovi spalnici smo poslušali pod posteljno odejo poročilo Svobodne Slovenije, v njegovih prostorih se je skrival marsikak letak, tam smo sklenili mnogo zarot proti okupatorju, čeprav je bila v Jožetovi hiši vojaška komanda okupatorjeve vojske.

Naš Jože je bil vedno pripravljen, ponoči ali podnevi, v dežju ali v soncu oditi tja,

kamor mu je bilo naročeno. Ni se plašil nevarnosti, ni se bal smrti, vedno je bil pripravljen na boj.

Bil je nad vse družaben. S svojo sposobno roko je ustvarjal na papirju, na gostilniških mizah, na zidu in v šali tudi na gostovem hrbtu. Domiselni je bil, bil je pravi ljudski umetnik s čudežno roko in neizčrpno fantazijo. Nobena ribniška prireditev ni minila brez njega, karnevalski sprevedi pa so bili njegova posebnost. Vsi, ki smo ga poznali, ga bomo težko pogrešali.

Vl. Prezelj

Razpisna komisija za imenovanje direktorja DOMA »DUŠANA REMIHA« - Kočevje

razpisuje

po drugem odstavku 112. člena Temeljnega zakona o volitvah DS in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo najmanj 5-letno prakso na vodilnem mestu v prosvetni stroki,
- da imajo 10-letno prakso v prosvetni stroki.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in z dokazilom o izpolnjevanju gornjih pogojev je treba poslati najkasneje 15 dni po objavi razpisni komisiji v zaprti ovojnici z označbo »Za razpisno komisijo«.

DRUŽINSKA REVUJA

to va ris

SPET V POVEČANEM OBSEGU 100 STRANI — ZA 1,50 DINARJA

- Usodni streli v Mariboru
- Morilci so še med nami
- Siromak na skrini zlata
- Ljubim in umiram

IN ŠE MARSIKAJ V NOVI ŠTEVILKI

NOVE OSEBNE IZKAZNICE

Nameste dosedanjih knjižic samo kartonček v plastičnem ovitku - Nič več podatkov o poklicu, o zakonskem stanu, o spremembi bivališča, o starših in brez prstnega odtisa - Vsak občan bo plačal za novo izkaznico nekaj več kot 1 novi dinar

Stare osebne izkaznice bodo začeli zamenjati v marcu 1966, zamenjane pa morajo biti do 5. maja 1967. Nove osebne izkaznice bodo zelo poenostavljene: na sprednji strani bo le fotografija 3x4 cm, številka serije ter ime in priimek. Na hrbtini strani pa bosta datum in kraj rojstva, občina, republika in naslov lastnika v času, ko so mu jo zamenjali ali izdali. Izkaznica bo hermetično zaprta v ovitku iz plastične mase.

Nova osebna izkaznica bo veljala 15 let, vendar le za osebe med 25 in 50 letom. Mlajšim bodo izkaznice veljale 7 let, za

starejše od 50 let pa trajno. Osebne izkaznice bodo lahko dobili tudi mlajši od 18 let, če bodo sami želeli. Mlajšim od 14 let pa bodo izkaznice izdali na zahtevo staršev ali skrbnikov.

Na novi osebni izkaznici ne bo prostora za vpisovanje sprememb bivališča, niti ne bo podatkov o starših. Opuščen bo osebni opis lastnika, podatki o zakonskem stanu in poklicu, pa tudi prstnega odtisa ne bo. Za občane bo pomenilo znatno olajšanje predvsem to, da ne bo treba stalno prigrigati spremembe naslova.

Ker zakon o osebnih izkaznicah določa, da morajo občani plačati stroške za novo osebno izkaznico, predvidevajo, da bodo ljudje plačevali ob zamenjavi nekaj več kot 1 novi dinar. Po prejšnjih predpisih so morali občani objavljati izgubo izkaznice v Uradnem listu, s čimer se je zamenjava precej zavlekla, razen tega pa so imeli še stroške. Sedaj bo vse to odpadlo.

Postopek pri zamenjavi izkaznic bo precej poenostavljen. Občani bodo predložili le staro osebno izkaznico in prijavo s podatki ter dvema neretuširanimi fotografijama. Občani, ki bodo prvokrat dobili osebno izkaznico, pa bodo morali predložiti tudi rojstni list.

Na prijavnem oddelku občinske skupščine v Novem mestu so povedali, da starih osebnih izkaznic ne podaljšujejo več, ker veljajo, dokler ne bodo prišle nove. Izdajajo pa posebnečasne osebne izkaznice na kartonih z

najnujnejšimi podatki. Drugih navodil za izdajo novih osebnih izkaznic še nimajo.

Naročnike

Izven Slovenije prosimo, da takoj nakažejo vsaj polletno naročnino (10 novih dinarjev), če želijo naš tehnik še naprej nemoteno prejemati. Zelo pa nam boste ustregli, če boste takoj poravnali celoletno naročnino (20 novih dinarjev); sebi in nam boste zmanjšali stroške ter si prihranili nepotrebne opmine. Položnico za nakazilo naročnine ste dobili v noveletni številki.

Naročniki lahko nakažete tudi z biano položnico, ki jo dobite na vsaki pošti. Nova št. 4111111 našega žirna računa je: DOLENJSKI LIST, Novo mesto: 521-8-9.

UPRAVA LISTA
UPRAVA LISTA

Kam bo šel moped?

So 18 dni je pred pismo- nosi in drugimi uslužbenci vseh pošt v 9 področnih občinah, zato je danes pač veliko prezgodaj ugotoviti, kam bo tokrat odšel moped, naše prvo darilo za najboljšega nabitelca novih naročnikov. Tekmovanje pismonosov bomo zaključili 31. januarja 1966 - dotlej pa se lahko vrstni red najboljših še bistveno spremeni.

Do torka popoldne smo pridobili po 6 tedenskem delu še 3109 novih naročnikov, pri čemer imajo doslej največ zaslug naslednji pismonosci in uslužbenci pošt:

Franc Avguštin, Leskovec - 150 novih naročnikov, Peter Gabrič, Senovo - 118 naročnikov, Franc Starc, Krško - 114 naročnikov, Anica Roštohar, Leskovec - 110, Anton Juršič, Kostanjevica - 50, Jože Zupančič, Trebnje - 48, Tone Gorenc, Mirna peč - 47, Anon Dragos, Ormoelj - 41, Ivan Zajc, Bizeljsko - 39, Stefan Rožman, Mirna peč - 43, Anton Jene, Skočjan - 33 novih naročnikov itd.

Skoraj 3 tona so se pred nami nekateri pošte pripravljajo tako kot pred 2 leti velika presencenja, ki jih bodo pokazala šele 31. januarja Pošte v ribniški občini napovedujejo ta mesec velike nove naročnikov itd. - obeta se torej zares še vrsta prijetnih presencenj.

Še 10 knjižnih nagrad!

379 novih naročnikov se je v zadnjih 7 dneh pridružil naši veliki družini bralcev in prijateljev DOLENJSKEGA LISTA. Lepo jih pozdravljamo v naših vrstah in jim želimo obilo zadovoljstva pri prebiranju domačega pokrajinskega tednika. Žreb je 10 izmed njih v torko popoldne naklonil 10 knjižnih daril, ki jih bodo dobili te dni:

Marija Zajc, Potok 4, p. Velika Loka; Slavko Ivanšek, Arnovo selo 50, p. Arčiče pri Brežicah; Rozalija Znidarišič, Log 9, p. Boštanj; Jožica Boje, Rudnik 12, p. Kočevje; Anton Vesel, Zimarice 13, p. Sodražica; Marija Arh, Leskovec 69 pri Krškem; Franc Legan, Podgoz 20, p. Dvor pri Žužemberku; Jože Stare, Lomno 2, p. Krško; Janez Brajkovec, Gor. Suhor 18, p. Suhor pri Metliki; Anton Konda, Loka 85, p. Ormoelj.

Vsi izžrebanci bodo prejeli knjige, ki jih je izdala DOLENJSKA ZALOŽBA v Novem mestu.

Močvirska morilca pred sodiščem

V sodni preiskavi zoper močvirsko morilca Anja Bradya in Myro Hindleya v angleškem mestu Hyde je spoznala mati desetletne deklice, ki so jo mrtvo našli v močvirju, na magnetofonskem traku glas svoje hčerke. Magnetofonski trak so našli v Bradyjevem stanovanju. Mati je začela kričati nad obtoženima: »Ubla vaju bom. Sedita tukaj in sta umorila mojega otroka! Otrok je bil popolnoma nedolžen! Nato se je v solzah zgrudila.

Obtožena dolžijo umora omenjene desetletne deklice, sedemnajstletnega vajenca in dvanajstletnega dečka. Oba otroka so po dolgem iskanju našli ubita v pemskih hribih blizu Manchestra. Truplo va-

Cerkvica na Vinjem vrhu pri Semicu zlagoma spreminja zunanjo podobo. Zavod za spomeniško varstvo je napravil načrt za obnovo in tako ima cerkev več streho. Po mnenju strokovnjakov je cerkev veliko vredna. Lani je vanjo udarila strela in je pogorela. (Foto: Franc Derganc)

Planetoid Tito še vedno kroži okoli Sonca

Najnovejši astronomski podatki govore, da planetoid Tito, eden izmed petih asteroidov, ki so jih odkrili jugoslovanski znanstveniki, še naprej potuje okrog Sonca.

Ta planetoid je odkril beograjski astronom Milorad Protić. Asteroid Tito kot drugi podobni sotoški planeti ima le majhen obseg - v premeru meri komaj 18 kilometrov (doslej je v svetovnem astronomskem katalogu registriranih 1550 takih planetoidov).

Milorad Protić je odkril pravzaprav tri takšne planetoida. Vsi se kot tudi drugi njihovi nesabi »bratje« vrtijo okrog Sonca, potujejo pa

med Marsom in Jupitrom. Vse te planetoidne (Srbijo, Beograd in Tito) je Protić odkril s tako imenovano fotometrijsko metodo, ki so se je posluževali tudi njegovi predhodniki, iskaleci asteroidov. Pri snemanju uporablja fotografsko ploščo, na kateri se zvezde pokazejo kot svetle točke, asteroidi pa kot črte, ker se v času snemanja njihov položaj hitro menja.

To pa ni tako lahko delo: potrebnih je veliko neprespanih noči, da bi lahko spremljali in potem preračunali potovanje teh nebesnih palčkov. Vedno jih tudi ne morejo spremljati, saj so zelo različno oddaljeni od Zemlje. Če pride na primer planetoid Tito v tako imenovani periheljski položaj, je njegova oddaljenost od Zemlje najmanjša - okrog 120 milijonov kilometrov, njegova največja oddaljenost pa je 350 milijonov kilometrov.

Na Marsu so prekopi

Skrivnostni prekopi na Marsu dejansko obstajajo. To trdi neki ameriški znanstvenik po temeljiti proučitvi fotografij, ki jih je poslala na Zemljo ameriška vesoljska sonda mariner 4. Zdi se, da je s tem

rešen spor, ki je vladal med astronomi več kot sto let. Marsove prekope - temne črte, ki potekajo po površini tega planeta - so nekateri izvedenci odpravljali kot optične prevare. Njihove trditve je še posebno podkrepilo to, da sta se številni in položaji teh prekopov spreminjali od opazovanja do opazovanja.

Obstoj Marsovih prekopov je potrdil astronom Clyde Tombaugh z observatorija univerze v Berkeleyju (New Mexico, ZDA). Znanstvenik domneva, da gre pri tako imenovanih prekopih na Marsu za razpoke, široke po več kilometrov. Pojavljanje in izginjanje teh prekopov si ameriški znanstvenik razlaga z različno močnim izparevanjem vročih plinov, ki so raztapljajo ledena področja in morda tudi omogočijo nekakšno vegetacijo.

Razveselite znance in svoje v tujini z DOLENJSKIM LISTOM!

Kmalu naša nova, zanimiva slikanica!

V vsako hišo

Marija Brečko, natakarka v obratu družbene pretrne v Sevnici, je dolgoletna naročnica Dolenjskega lista. O priobjavljenem domačem glasilu SZDL je povedala takole: »V četrtek komaj čakam, kdaj bo prišel Dolenjski list. Obsežen je, saj izhaja na 24 straneh in je pač največje pokrajinsko glasilo v Sloveniji. Ker je pregledno urejen, zlahka najdem sevnški vestnik, katerega pogledam naj-

Čestitka iz Milana na Gorjancih

V prvih dneh po novem letu so našli ljudje na Kičerju na Ravni gori na Gorjancih pri Kostanjevici na drevesu rdeč gumijast balonček. Ko

Rezervacija že za novoletno noč 1966/67!

V Čateških Toplicah so pripravili lani izredno prijetno silvestrovanje. V prazničnih dneh so imeli vsesok polno obiskovalcev, prometa pa je bilo za štiri in pol milijone starih dinarjev.

Vest o prijetnem okolju v Toplicah se je hitro razširila in gostje se že zanimajo, da bi prihodnje leto preživeli novoletno noč v zdraviliškem hotelu. Nekoliko je pripomnilo, da bi bilo za štiri in pol milijone starih dinarjev. Vest o prijetnem okolju v Toplicah se je hitro razširila in gostje se že zanimajo, da bi prihodnje leto preživeli novoletno noč v zdraviliškem hotelu. Nekoliko je pripomnilo, da bi bilo za štiri in pol milijone starih dinarjev.

»To bo mamica vesela, ko bo videla, da je naša hiša prečisto čista.« pravi Mili Ujel, ki se je napotil po zimski sopeki proti S. J. Teppyju

BELOPODNI DIKTORJA

Razpis za imenovanje direktorja BELOPODNEGA GRADBENEGA ČRNOMELJ delovno mesto DIKTORJA

Kandidat mora poleg: 1. diplomiran gradbeni inženir s prakso v gradbeništvu; 2. gradbeni tehnik z diplomiranim inženirskim nazivom; 3. gradbeni tehnik z diplomiranim inženirskim nazivom. Pomožni kandidati morajo poleg tega imeti: 1. diplomirano strojni inženirsko fakulteto; 2. diplomirano inženirsko fakulteto; 3. diplomirano inženirsko fakulteto. Kandidati morajo biti stari najmanj 20 let. Kandidati pošljejo razpisni komisiji do 20. januarja 1966 z dopisno prijavo in seznamom delovnih izkušenj. Razpisna komisija bo imenovala direktorja BELOPODNEGA GRADBENEGA ČRNOMELJ delovno mesto DIKTORJA. Kandidat mora poleg: 1. diplomiran gradbeni inženir s prakso v gradbeništvu; 2. gradbeni tehnik z diplomiranim inženirskim nazivom; 3. gradbeni tehnik z diplomiranim inženirskim nazivom. Pomožni kandidati morajo poleg tega imeti: 1. diplomirano strojni inženirsko fakulteto; 2. diplomirano inženirsko fakulteto; 3. diplomirano inženirsko fakulteto. Kandidati morajo biti stari najmanj 20 let. Kandidati pošljejo razpisni komisiji do 20. januarja 1966 z dopisno prijavo in seznamom delovnih izkušenj. Razpisna komisija bo imenovala direktorja BELOPODNEGA GRADBENEGA ČRNOMELJ delovno mesto DIKTORJA.

Mavrični praznik na Dunaju

Ansambel Dunajske revije na ledu združuje nekdanje prvake v umetnem drsanju, člane baletnih šol in vrsto odličnih pisalcev na ledu iz vse srednje Evrope. Takole se prikazuje izvajalci po končanem programu. (Foto: Schikola, Dunaj)

Prireditve Dunajske revije na ledu si je do predelne sezone ogledalo nad 5.000.000 obiskovalcev. Ansambel je gostoval v različnih evropskih državah. Za obiskovalce iz zahodne Avstrije, Italije in Jugoslavije pripravljajo revijo v Celovcu. Pričakujejo, da si bo privedel 20. februarja ogledalo med drugim nad 40.000 obiskovalcev iz Jugoslavije. To je povedal tudi režiser MAVRICE - tako so imenovali letošnji program dunajskih dramske revije - Wil Petter slovenskim duzabregskim novinarjem dva dni pred novim letom na Dunaju. Jugoslovanski novinarji so se v Avstriji mudili tri dni in so si med drugim ogledali revijo, nočno zabavišče Maxim in druge dunajske in celovške zanimivosti.

»Dunaj ostane Dunaj,« smo vzklicali s sedežev v prvih vrstah velike dvorane, sredi katere so pod lučmi raznobarnih reflektorjev baletne skupine in solisti na drsalkah izvajali skoraj triurni program. Pred gledalci se je razvila vsa domišljija ustvarjalcev MAVRICE. Na svoje oči so se prepričali, kako se je v tej domišljiji duhovito združilo z romantičnim in realističnim, posejajoč celo po najvišjih stopnicah dunajske sodobnosti.

»Fantastično, neprimerljivo!« Take in podobne pripombe so prišle iz ust celo najbolj razvajene in kritično nepristranske avstrijske javnosti. In temu je moral pritruditi vsakdo, ki je budno spremljal vsebino programa pod mavrico reflektorske svetlobe. Velika ledena plošča je bila namreč ves čas samo eno samo plešišče za izvajanje vsega, kar se da doseči na drsalkah. Solisti, solistke in skupine - vsi so si prizadevali, da z osebno noto nastopa obarvajo režiserjevo zamisel. To ni bilo navadno drsanje, to ni bil ples, bil je balet, me-

»KOT PIŠE DAILY EXPRESS, je te dni neka bolnišnica v Washingtonu prejela pismo, ki se je pričelo tako: »Oprostite, ker se oglašam tako pozno, toda odgovarjam vam na vaše cenjeno pismo...« Pismo je bilo poslano bolnišnici - pred 103 leti. Torej zares rekordna hitrost!

SMEH STOLETIJ

Bogati in naduti Beethovnov brat je poslal skladatelju novoletno voščilo. Na karto se je moč podpisal: »Johann van Beethoven, lastnik posestva.« Slavni glasbenik mu je karto vrnil, potem ko je na njeno zadnjo stran pripisal: »Ludwig van Beethoven, lastnik možganov.«

Schopenhauer se je zapletel v pogovor z možem, ki je nadvse hvalil razumnost svojega psa. Mož je nazadnje dejal: »Seveda, govoriti ne zna, vendar nisem še nikoli videl pametnejše živali. Prepričan sem, da ve prav toliko kot jaz.« »Hm, to vam rad verjamem, samo to ni noben dokaz za njegovo bistrost.«

Nemški cesar Wilhelm I. je bil na lovu pri knezu Stolbergu. Po končanem lovu so izročili cesarju osemindvajset kosov divjadi, češ da je to on ustrelil. Cesar je smehljaje se dejal: »So na svetu stvari, o katerih človek niti ne sanja. Ustrelil sem torej osemindvajset divjadi, a zjutraj sem vzel s seboj samo enindvajset nabojev!«

Richard Wagner, eden največjih nemških umetnikov, je nekoč na prošnjo svojega znanca sprejel v orkester začelnika - pozavnista. Pri prvi skušnji pozavnist ni začel pravocisto igrati. Wagner je potrpežljivo še dvakrat začel vajo, toda obakrat je bil pozavnist prepocasen. Tedaj se je slavni glasbenik razhudil in vzkliznil: »Zaboga, če ste začelnik, zakaj vendar ne začnete?« Mladi glasbenik, ki je prvokrat dirigiral orkester, je vprašal velikega skladatelja za njegovo mnenje. Ta mu je odvrnil: »Mladi mož, zapomnite si: kdor hoče dirigirati, mora imeti partituro v glavi in ne glave v partituri!«

Maigret se boji

Hubert je poskušal popraviti zamujeno. Bil je kot tisti igralec pri ruleti, ki se, ko začne z izgubljanjem, oklepajo upanja, da se bo zdaj zdaj sreča sprevrila, in poskušajo z vsemi številkami, z jezo pa vidijo, da se zmerom pokaže številka, ki so jo pravkar opustili. Skoraj vsakokrat je napovedoval več, kot so mu obetale lastne karte, ker se je zanašal na karte soigrake, in kadar teh ni bilo, je nervozno grizel konček cigare.

»Zagotavljam vam, Lucilija, da sem popolnoma upravičeno napovedal dva začetna plika. Samo da niste imeli niti pikovega niti karovega asa. Ampak imel sem... Naševal je svoje karte in kri mu je silila v glavo, medtem ko ga je ona gledala z okrutno hladnokrvnostjo. Da bi si opomogel, je napovedoval zmerom bolj nevarne igre, tako da to že ni bil več bridž, ampak poker.

Alain se je za trenutek pridružil materi. Potem se je vrnil, se ustopil za igralci in gledal karte brez zanimanja z velikimi očmi, ki so bile skoz očala videti motne. »Ali se na tole kaj razumete komisar?« »Poznam pravila. Lahko partiji sledim, ne morem pa igrati.

»Vas to zanima?« »Zelo. Pogledal je komisarja bolj pazljivo, po vsem videzu je spoznal, da Maigret veliko bolj kot karte zanima obnašanje igralcev in z neveljavnim izrazom se je ozrl na teto in očeta.

Chabot in Alainova žena sta dobila prvi rober, prvi dve igri. »Bi zamenjali?« - je predlagala Lucilija. »Ali pa si povrnimo tako, kot smo zdaj.

»Jaz bi rajši, da bi zamenjal soigraka.« Tokrat je ona naredila napačno. Zdal je igrala s Chabotom, ki se ni nikoli zmotil, in njemu ni mogla nič očitati. Jeanne je igrala slabo. Vendar je Hubert Vernoux dobil kar po vrsti obe igri, morebiti zato, ker je ona kar naprej napovedovala preizkuso.

»To je sreča, nič drugega.« To ni bilo povsem res. Vsekakor je mož tudi dobro igral. Ampak če ne bi napovedoval tako drzno, bi ne dobil, zakaj prav nič ni mogel upati na karte, s katerimi je igrala njegova soigralka.

»Bi nadaljevali?« »Se enkrat, da pridemo naokrog.« Tokrat je bil Vernoux s sodnikom, ženski skupaj. Zmagala sta moža, tako da je Hubert Vernoux dobil dve partiji od treh. Videti je bilo, da mu je bilo to v olajšanje, kot da bi ta

Z eno besedo - to je bila družina žensk, Maigret je to odkril na vsem lepem. Hubert Vernouxu so dovolile igrati bridž pod pogojem, da se bo lepo obnašal, in ves čas so ga nadzirale kot otroka.

Ali se zaradi tega, kadar je zdoma, tako krčevito oklepa vloga, ki si jo je ustvaril, in skrbi za najmanjše podrobnosti, ki se tičejo obleke?

FANTAZIJA

Činč na sledi

Nekdanja loška graščina z značilno arhitekturo je bila pred kratkim obnovljena. Zdal služi za dom počitka. Za njim je lep park s stariim drevjem, ki je prav primeren za javne kulturne in glasbene prireditve.

Več vplivati in manj ugotavljati

Občinskemu sindikalnemu svetu v Brežicah se obeta razgibano leto — Za začetek je na vrsti izobraževanje članov, nato pa sledijo razprave o vseh važnejših dogajanjih v občini — ObSS bo pretresal stanovanjsko gospodarstvo, osebne dohodke v delovnih organizacijah in reelekcijo vodilnih uslužbencev

Občinski sindikalni svet v Brežicah je že pripravil delovni program za prvo letošnje polletje. V januarju bo na vrsti razprava o prehodu na 42-urni delovni teden in dosedanjih pripravah v občini, v februarju pa seminar za novo izvoljene člane ObSS ter člane odbora sindikata družbenih dejavnosti ter odbora storitvenih delavcev.

Marca napoveduje predsednik obč. sindikalnega sveta tov. Ivan Živič razširjeno sejo o nalogah sindikata za rekreacijo delovnih ljudi. Obeta široko razpravo o skrbi za delavca v spremenjenih razmerah in možnostih za različne oblike oddiha.

Zadnje dneve marca, morda celo prve dni aprila, bo sindikat skupno z občinskim odborom SZDL sklical svoje članstvo na razpravo o družbenem planu za 1966. Mesec dni kasneje bo sindikat pretresal samoupravljanje v delovnih organizacijah in analiziral samoupravne predpise

v podjetjih. Ti so povsod izredno pomanjkljivi in le redke delovne organizacije so se potrudile in jih prilagodile novim zahtevam.

Predsedstvo ObSS se bo sestajalo precej pogosto, da bo lažje spremljalo vsa važnejša dogajanja v občini. Obraavnava bo med drugim problematiko stanovanjskega gospodarstva v občini, možnosti za združitev kovinskih podjetij, gibanje osebnih dohodkov, vključevanje vajenske mladine v uk ter reelekcijo v delovnih organizacijah.

Da bo ObSS kos vsem nalogam, ki jih je sprejel za leto 1966, bo poskrbel, da se bodo vsi člani odzvali vabilu na seminar v februarju. Tam bodo podrobno obravnavali naloge sindikalne organizacije in njeno vlogo pri doslednem uresničevanju gospodarske reforme. Najbrž se bodo dogovorili tudi za nove oblike dela s članstvom in tesnejše sodelovanje z drugimi družbeno političnimi

organizacijami. Predvsem pa sindikalna organizacija ne bo smela nikdar zaostajati za dogodki, saj ji potem ne bo ostalo nič drugega kot ugotavljanje, kaj je bilo dobro in kaj slabo.

Spet ovce na dobovskih poljih

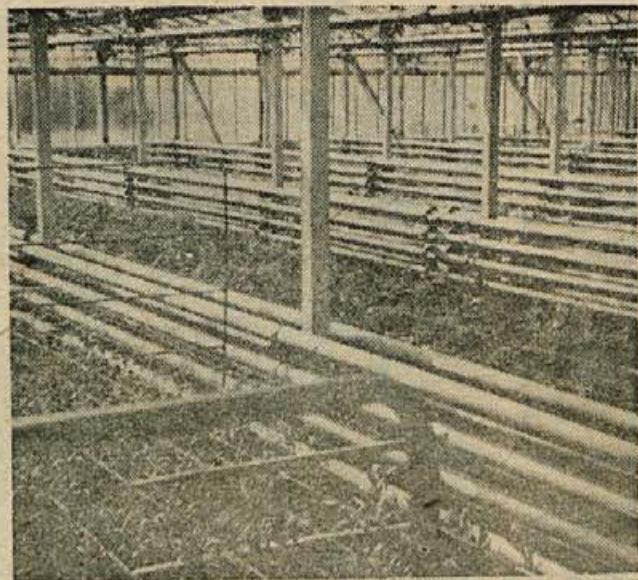
Neznani pastirji so pripeljali po novoletnih praznikih v okolico Loč velike črede ovac. Nekaj nad 1.500 jih je bilo. Prebivalci so se pritožili, ker so jim črede napravile škodo na posevkih. Lastniki teh čred so prišli sem iz Bosne in so izjavljali, da imajo za pašo dovoljenje občine, kar seveda ni bilo res. Pred leti so tako dovoljenje res dobili, letos pa ne. Prebivalci se ne bi pritoževali, če bi se pasle res samo po travnikih, toda ovce so najraje zašle na njive. Pastirji so nato črede umaknili čez Soto.

Zakaj ni malic na vseh šolah?

Vzporedno s spremembami v občinski upravi spreminja skupščina občine Brežice tudi število svetov. Do sedaj jih je bilo 14, letos pa jih bo le še 8. Ukinjajo oz. združujejo jih zaradi tega, da bi delo ne bilo tako razdrobljeno in da se ne bi preveč ponavljalo. Tako bo tudi uprava lažje slovala.

ObSS prvič skupaj

Včeraj je bila v Brežicah seja občinskega sindikalnega sveta. Na njej so izvolili novo predsedstvo, tajnika in člane komisij. Sprejeli so delovni program za prvo polovico leta in finančni načrt za 1966. Sledila je razprava o 42-urnem delovnem tednu in nalogah sindikata pri uresničevanju teh načrtov. V kratkem bo obč. sindikalni svet sklical predsednike podružnic ločeno po panogah in jih seznanil z nalogami, ki jih čakajo.

Cateški vrelec ogreva zimski vrt kmetijske zadruge in nageljčki vseh barv so se za novo leto bujno razcveteli. Vrtnarija je prodala velike količine cvetov in nežnega asparagusa za praznične voščilnice. Bujnega cvetenja pa še ne bo tako hitro konec. Vsak dan se odpirajo novi nageljni in nove vrtnice, ki jih sproti potrgajo in pošljejo cvetličarnam v Zagrebu, Mariboru in Ljubljani. Slika prikazuje nageljnove nasad (Foto: J. Teppey).

ZAKAJ MLADI NE MOREJO DO BESEDE

Zgledi mičejo — posebno še slabi!

Nezadostno strokovno znanje in premajhna družbena razgledanost zapirata mladim pot do samoupravljanja — Starši v pehanju za standardom pozabljajo na vzgojo, šola pa tega ne more nadomestiti

V obdobju občinskih konferenc Socialistične zveze se razprave malone povsod ustavijo tudi ob delu mladine in njenih potih nasploh. V Brežicah so mladi ostro spregovorili. Bivši predsednik občinskega komiteja ZMS Franci Skinder je poskušal delegatom obrazložiti, zakaj mladinski aktivni niso bolj vitalni in zakaj mladina ne more do besede v samoupravnih telesih.

Ce na kratko povzamemo najvažnejše ugotovitve, vidimo, da večina mladih ljudi stopa v proizvodnjo brez potrebnega strokovnega znanja in družbene razgledanosti. Njihovi pojmi o samoupravljanju so nejasni, neizoblikovani, zato ni čudno, če se tak mladinec v delavskem svetu slabo počuti. Tako se je na primer zgodilo v podjetju, kjer je aktiv ZMS zelo številen, da med mladinci ni bilo niti enega, ki bi vsaj približno lahko razložil bistvo samoupravljanja.

Kje so torej korenine pomanjkljivega znanja in vzgoje? V družini, šoli in družbi nasploh. Starši se vse preveč pelajo za standardom, pri tem pa zanemarjajo vzgojne dolžnosti. Te

prepuščajo šoli, ki pa ob sedanjih skromnih možnostih ne more nuditi mladini vsega, kar pričakujemo od nje. Učni programi so prenatrpani, predavatelji prezaposleni in učilnice pretesne. Tako so otroci med službeno odsotnostjo staršev pogosto brez varstva in celo za dodatno učno pomoč so prikrajšani, ker v šoli ni prostora.

V političnih organizacijah izrekajo na račun mladih precej kritike in jim očitajo nedejavnost. Take kritike pa po mnenju mladincev niso utemeljene. Mladim je težko najti pravo pot in izvor idejnih, moralnih in političnih odklonov je treba iskati v družbi in njenih razvojnih

protislovjih. V vsakdanjem življenju mladi ljudje prav dobro opazijo vse negativne pojave, kot na primer omejevanje osebne iniciative, omalovaževanje samoupravnega sistema, nezaupanje do mlajših kadrov, nepravilnosti pri delitvi osebnih dohodkov in podobno. Taki pojavi izvirajo običajno iz osebnih napak, zato bi jih morali odločneje preganjati. Zgledi vedno vlečejo, če so slabi, pa še toliko bolj!

Delavska univerza za komuniste

Skupina za idejno izobraževanje komunistov pri občinskem komiteju ZK v Brežicah se je odločila, politične šole. Članstvo bo dopolnjevalo svoje znanje v drugačni obliki. Dosedanji absolutni politični šol naj bi se srečavali na občinskih seminarjih, ki jih bo v sodelovanju s komitejem organizirala delavska univerza. Prvi seminar bo verjetno že v tem mesecu.

Manj skladov — manj administracije

Na predlog sveta za finance so odborniki občinske skupščine v Brežicah na zadnji seji glasovali za ukinitve tehle skladov: za kulturno prosvetno dejavnost, za stipendije, za telesno vzgojo, za komunalno dejavnost, za gasilstvo, za turizem, za preživilsko varstvo kmetov in za negospodarske investicije. Financiranje pravkar omenjenih dejavnosti bo v prihodnje potekalo neposredno iz proračuna. Za tako odločitev so se izrekli odborniki zaradi tega, da bi zmanjšali administrativno delo skupščinskih organov.

Pri skupščini so zdaj tle skladi: sklad za šolstvo, ki bo prevzel sredstva sklada, za stipendije, sklad za borce, sklad za negospodarske investicije in komunalno dejavnost, sklad za kmetijstvo in preživilsko varstvo ter gozdni sklad.

Komedija za Dolince

Prosvetno društvo na Veliki Dolini je naštuđiralo komedijo »Scapinove zvijače« in jo prvokrat uprizorilo za novo leto. Predstava je bila v stari dvorani pod bivšo šolo, ker nova še nima primernih zav. Ljudi se je nabralo polno in uprizoritev jih je izredno navdušila.

Jože Urek — direktor stanovanjskega podjetja

Ta mesec je v Brežicah prevzelo gospodarjenje s stanovanjsko podjetje. Za vršilca dolžnosti direktorja je skupščina imenovala Jožeta Ureka, dosedanjega načelnika oddelka za gospodarstvo pri občinski skupščini. V stanovanjsko podjetje se bodo vključili tudi servisi krajevne skupnosti.

Nova imena v občinski upravi

Skupščina občine Brežice je razrešila načelnico oddelka za finance in družbeni plan Mimico Avsec, načelnika oddelka za upravnost gospodarske zadeve Jožeta Ureka, šefa katastrskega urada Miha Zbontarja, inšpektorja za kmetijstvo Marijo Sušnikovo, medobčinskega inšpektorja za gozdarstvo ter medobčinskega inšpektorja za delo.

Za načelnico oddelka za finance in gospodarstvo so odborniki imenovali Mimico Avsec, za šefa katastrskega urada Janeza Trebušaka, za kmetijskega inšpektorja inž. Olgo Kopinč, za medobčinskega gozdarskega inšpektorja Alojza Seška iz Sevnice in za medobčinskega inšpektorja za delo Rajka Zupanca iz Krškega.

POMENEK O TURIZMU V BREŽISKI OBČINI

Kaj pa če bo zmanjkalo bolnikov?

Brežiška turistična zveza o svojih načrtih za prihodnje leto, o Čateških Toplicah, o turističnih sobah pri zasebnikih, o taksah in prometnih zvezah

V Brežicah so 15. decembra razpravljali na seji sveta za turizem in gostinstvo o uresnitvi plana za 1965. Zavoljo reforme in restriktivni plan ni bil v celoti izpolnjen, saj so bila na voljo samo sredstva za kritje starih obveznosti. Predstavnik občinske turistične zveze je predlagal plan za 1966. Za najnujnejše bi potrebovali 22 milijonov, vendar za zdaj še ni znano, kje jih dobiti. Kako bo s proračuni, še ne ve nihče.

Na seji so govorili največ o tem, kako naj gledajo Občinska turistična zveza, Turistični biro Brežice in turistična društva v občini na odločitev Čateških Toplic. Slednji so se ogreli za hospitalno zdravilišče, ki naj bi sprejemalo na zdravljenje paciente socialnega zavarovanja in na rehabilitacijo bolnike, ki jih pošiljajo bolnišnice. V zdravilišču menijo, da je tako prav in da je to tudi donosno. Po mnenju sveta pa ne bi smeli zanemarjati priprav na inozemski turizem, ki je močno podoben hospitalnemu. S tujimi gosti bi se zbralo precej deviznih sredstev. Vprašati

pa se je treba tudi to, kaj se bo zgodilo, če bodo dobivali od socialnega zavarovanja prihodnje leto manj pacientov? To bi bilo pričakovati zavoljo varčevanja. Čas bo torej pokazal ali je bilo prav omalovaževati poskuse naših predstavnikov, ki so že ustvarili prve stike s tujimi potovalnimi uradi. Le-ti že pošiljajo skupine gostov v znana zdravilišča po Sloveniji kot so Rogaška Slatina, Radenci in Dobrna, pa tudi za Čateške Toplice bi se našlo kaj.

Člani sveta so se pogovarjali tudi o tujskih sobah pri zasebnikih. Ocenili jih bodo s točkovanjem, ki je že bilo uporabljeno na Čatežu. Lastniki bodo ovrednotili sobo po sredstvih, vloženi v modernizacijo. Sprejeli so cene, ki jih je za ležišča predlagala Dolenjska turistična zveza. 10 odstotkov dogovorjene cene pripada receptorju za posredništvo. Lastniki tujskih sob bodo morali voditi evidenco gostov.

Z veliko pozornostjo so razpravljali o turističnih taksah. Doslej so jih gostišča v spoznanju z upravo za dohodke

zadrževala zase. Čateške Toplice so zbrale v letu 1965 — 5 milijonov 233 tisoč din taks, pa tudi v Mokricah in drugod se jih je zbralo precej. Svet je predlagal, naj bi v bodoče znašala taksa ne glede na sezono 120 din po osebi na dan, tako zbrana sredstva pa bi uporabili za izgradnjo kampov, ureditev obrežja Krke, olepšanje parkov in nasadov.

Ob koncu seje so načeli še vprašanje avtobusnih zvez. Predlagali so avtobusno progo Zagreb—Čateške Toplice—Brežice—Smarješke Toplice—Novo mesto—Dol Toplice, ki bi povezala Čateške Toplice s svetom in z vsemi dolejnjskimi zdravilišči. O tej proggi se je že velikokrat razpravljalo. Izvršnemu odboru občinske turistične zveze so naložili, naj skliče sestanek prizadetih zdravilišč in prometnih organizacij, na katerem bi se o tem določneje pogovorili.

Marjan Uratarič

Kam? Na Čateški hrib, ki je za brežiške meščane najbolj priljubljen cilj nedeljskih sprehodov. Onstran Save in Krke radi zabajajo zlasti najmlajši, ki vedno najdejo dovolj zabave na tamošnjih gozdnatih pobočjih. Odrasli se spotoma radi ustavijo v restavraciji na griču, kjer so hitro in dobro postreženi. (Foto: Teppey)

NOVO V BREŽICAH

JANUARSKI MRIZ JE PRINESEL brežiškim otrokom veliko veselja. Zaludeno žabje kraljestvo ob Bizeljski cesti je nenadoma oživel. Na ledu je od jutra do poznega večera polno navdušenih drsalcev. Nekateri se vozijo po ledu celo s sanmi. Večina se drsa kar s čevlji, nekaj pa jih prihaja z drsalčkami. Škoda, da so pred leti spremenili hokejsko drsalnišče v rokometno igrišče. Mladina bi lahko imela veliko zimskih užitkov, saj je v Brežicah malo kaj snega za smučanje.

POLICE V KNJIGARNI SPET POLNIO z novimi knjigami. V decembru so jih ljudje precej spravnili. Mnogi so namesto sindikatov kupili malčkom slikarice in pravilice. Tudi knjige za odrasle so hitro pošle. Brežičani torej zelo radi posegajo po literar-

nih delih, pa tudi po gramofonskih ploščah. Tudi teh so precej prodali.

ZAPOSLENI STARSI so že večkrat izrekli željo, da bi imeli njihovi otroci pouk dopoldne, vendar jim šola ne more ustreči. Učencev zaposlenih staršev je 190, od tega jih obiskuje dopoldanski pouk 90, popoldanski pouk pa 100. Kolektiv osnovne šole BRATOV RIBARJEV meni, da trenutno tudi ni možnosti za to, da bi vsi učenci nižjih razredov obiskovali pouk dopoldne. Za takšno rešitev so se odločili iz pedagoških razlogov. Učni program od 4. do 8. razreda je namreč mnogo zahtevnejši in učence čaka doma precej dela. Razen tega jih je veliko odvisnih od avtobusnih prevozov, ki jih popolne ne bi imeli.

Samoupravljanje je postalo hrbtenica družbe

Številni problemi, o katerih so na konferenci govorili zelo kritično, so dokaz velikega zaupanja delovnih ljudi v Socialistično zvezo - Samoupravljanje je postalo vseobča potreba in nujnost - Pomembnejših odločitev se ne da več sprejemati brez sodelovanja občanov, ki zavestno terjajo - V bodoče lahko razpolagamo samo s tem kar ustvarjamo, zato bo treba sredstva za splošne potrebe namenjati tudi iz podjetij, ki se ne smejo več zapirati za tovarniške plotove.

V soboto, 8. januarja, so se udeležili občinske konference SZDL v Krškem razen 89 delegatov izmed 118, ki so bili izvoljeni na krajevnih konferencah, tudi številni gostje. Prišli so tov. Franc Kimovec-Ziga, podpredsednik glavnega odbora SZDL Slovenije, predsednica ObO SZDL Sevnica tov. Elka Grlic, predsednik ObO SZDL Brežice tov. Janez Volčanšek ter republiški poslanci: Milan Ravbar, Adam Vahčić, Stane Drobnik, Marija Urbančič in Edo Komočar. Na konferenci so izvolili nov 19-članski občinski odbor SZDL Krško, 3-članski nadzorni odbor in 7 delegatov za VI. kongres SZDL Slovenije.

Ker so delegati prejeli poročilo o delu ObO SZDL že konec decembra, je prebral predsednik Peter Markovič na konferenci samo referat o bodočih nalozah Socialistične zveze. V njem je najprej našel in opisal gospodarske dosežke zadnjih dveh let in poudaril, da je vse, kar je bilo ustvarjenega v gospodarstvu in v družbenem življenju nasploh, veljalo občanem nemajhnih naporov.

Kritično so pretehtali vse, kar se je zgodilo

V polovici lanskega leta je gospodarska reforma znova poživila pobude za povečevanje produktivnosti, za boljšo organizacijo dela, za modernizacijo v proizvodnji in podobno. Reformo so v vseh kolektivih sprejeli z razumevanjem. Ze zdaj pa se moramo zavedati, da smo jo komaj začeli.

Nesorazmerje v cenah, ki je dušilo mnoge delovne organizacije, je vsaj deloma odpravljeno. Lanske volitve DS so bile pripravljene boljše kot kdajkoli. V DS je zdaj veliko mladih ljudi, to pa je zagotovilo, da se bo samoupravljanje res uveljavilo tako v proizvodnji kot tudi v delitvi. Izkušnje govore, da je šlo narobe predvsem v podjetjih, kjer je bilo upravljanje slabo ali pa so ga dušili.

Kmetijstvo je našlo svojo pot: povečati je treba proizvodnjo na zemlji, ki je v družbeni lastni, in

na oni, ki je v lasti kmetov. Vse krajevne skupnosti v občini še niso ustanovljene. 6 milijonov din je bilo odobrenih zanje v proračunu, po rebalansu pa je bil ta znesek zmanjšan na 600 tisoč din. Kljub temu ni doslej še nobena KS predpisala samopripravka. Prav gotovo bi lahko delovne KS prevzele mnogo nalog krajevnih organizacij SZDL, ki imajo svojih bremen že tako več kot preveč.

Na krajevnih konferencah so povsod kritično govorili o odnosih, ki vladajo tja od občinskih organov do KO SZDL in slehernega člana organizacije. Ko ocenjujemo zadnji dve leti, je treba reči da se je samoupravni duh povsod krepko uveljavil. Postal je hrbtenica naše družbene ureditve. Ljudje so spoznali, da so širši razgovori o vseh pomembnih stvareh nujno potrebni in že terjajo to kot svojo pravico.

Sestanek je šele začetek vsake naloge

Razprava je bila res živahna, govorniki pa so z njo nadaljevali misli iz predsednikovega poročila. Ugotovitve, kot so: 40 odstotkov otrok v občini ne konča 8. razreda v osnovni šoli, o otroškem varstvu zgolj govorimo kot o problemu, nihče pa nič ne ukrene, kljub mnogim kritikam in razpravam na zborih volivcev je okolje novih stavb na Vidmu še vedno neurejeno, vaške

poti so komajda prevozne, krajevne organizacije SZDL nimajo primernih prostorov, krajevne skupnosti brez sredstev ne morejo živeti, itd... itd. — ostajajo, če o njih samo govorimo, še vedno samo ugotovitve. Nobena naloga ni rešena že s tem, če smo na sestanku o njej spregovorili. Šele po sestanku se mora začeti resnično delo. Zato se vedno vprašamo najprej, kaj in koliko smo naredili od zadnjikrat ko smo se zbrali!

O šolstvu misli dandanes že skoraj vsakdo po svoje. Kljub temu pa je dejstvo, da precej otrok ne konča 8. razreda osnovne šole, še vedno žalostna resnica. Delavska univerza je razpisala večerne osemletke, pa ni odziva na razpis, čeprav je 60 odst. zaposlenih, ki nimajo osnovnošolske izobrazbe. Po reformi je bilo v vsej občini razpisanih samo 10 štipendij. V mnogih podjetjih gledajo mlade strokovnjake po strani in jih smatrajo za nepotrebno breme. Kvalificirani delavci nam uhajajo na tuje. 150 strokovnjakov občinskega DIT, ki so ponudili svojo strokovno pomoč, pa ni bilo nanjo odziva, se prizadeto sprašuje: kaj narediti?

Samoupravljanje postaja dandanes vseobča potreba in nujnost. Krajevnim organizacijam SZDL torej ne bo zmanjkalo ne dela in ne nalog. S širokimi razpravami in stvarnimi pogovori na sestankih moramo ustvarjati javno mnenje. Hkrati s tem pa je treba povečevati družbeno, politično in moralno odgovornost posameznika. Izgovor: »Bodo že na občini rešili!« ne zaleže več.

Ne župan za eno, pač pa za 185 vasi

Občinski proračun zadošča komajda za osnovno dejavnost šol, zdravstva, socialnega varstva in občinskih organov. Letos je zaman pričakovati, da bo kdo z občine prinesel denar za vaški vodnjak, za

gradnjo doma, za vodovod, za kulturno dejavnost in podobno.

Na sestankih je pač najlaže naštevati, kaj je treba ter se pri tem zanašati na občinsko blagajno. Toda občinska blagajna je brez denarja! Ko torej na DS rešujemo prošnjo ObS za sodelovanje pri splošnih potrebah v občini in ko bi morali kot kolektiv nameniti prispevek za to, ne moremo kar tako reči: »Zal nam je, nimamo sredstev, čeprav bi radi dali!« Najlaže je dolžiti župana, češ ta je kriv, toda župan je župan za 185 vasi hkrati, vsaka vas pa ima 100 želja.

Letos gradimo šolo v Brestanici in most v Krškem. Samo za to dvoje je potrebnih 200 milijonov din, pa jih v proračunu ni. Za TV pretvornik na Sremiču, za ureditev mrliških vež na pokopališčih, za vzdrževanje kulturnih in drugih domov ter za razne komunalne naprave je potrebnih nadaljnjih 108 milijonov, ki jih prav tako ni v proračunu.

308 milijonov, ki jih bodo morale za splošne potrebe prispevati delovne organizacije, je manj kot

9 odst. ostanka čistega dohodka, ki ga bodo ustvarile letos. Kolektivi bodo morali razumeti, da je produktivnost v tovarni odvisna tudi od pogojev, v katerih delavci živijo. Teh 308 milijonov din bodo torej morali prispevati, saj lahko razpolagamo samo s tem, kar ustvarimo! Tovarniške ograje pri tem ne bi smele biti ovira.

Ob koncu razprave je vse misli še enkrat lepo povzel podpredsednik GO SZDL Slovenije, tov. Franc Kimovec-Ziga. Dejal je, da lahko kritično razpravo smatramo kot veliko zaupanje, kakršnega imajo delovni ljudje v Socialistično zvezo. Dandanes pomeni politika isto kot živeti z ljudmi. Naučiti se bo treba razumeti, da lahko pri vsem razpolagamo samo s tem, kar ustvarjamo in kar imamo. Prav zato pa bo marsikaj težko pravično razdeliti razpoložljivi denar. Socialistično zvezo moramo torej narediti takšno, da bo kos tem nalogam. V vsakodnevem življenju bo mo-

rala kot javna tribuna in politična sila ustvarjati kar najbolj pravična merila za delitev skupnih sredstev za splošne potrebe občanov.

Izvršni odbor ObO SZDL Krško

Na prvi seji novo izvoljenega občinskega odbora SZDL Krško, ki je bila v soboto neposredno po občinski konferenci, so člani odbora soglasno vnočili izvolili za predsednika občinskega odbora SZDL Petra Markoviča, v izvršni odbor občinskega odbora SZDL pa so bili izvoljeni Rozika Cerovšek, Andrej Kovačič, inž. Franc Kovačič, Peter Markovič, Lojze Stih, Slavko Smerdel in Karel Šterban.

V tričlanski nadzorni odbor so bili izvoljeni: Marija Drobenik, Jože Kranjc in Lojze Rihtar.

DROBNE S SENOVEGA

ODLIKOVAN ZA POZRTVALNO DELO. Predsednik republike je odlikoval z odlikovanjem za vojne zasluge s srebrnim meči rezervnega poročnika Dušana Brinovarja za izredne zasluge in požrtvovalno delo v organizaciji ZROP Senovo na področju organizacijskega dela in strokovnega izobraževanja. Odlikovanje mu je izročil v imenu občinske skupščine na zboru rezervnih oficirjev in podoficirjev tov. Slavko Kunej. Odlikovancu iskreno čestitamo!

VESELO SLOVO OD STAREGA LETA. Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« na Senovem je za zaključek starega leta priredilo veselo silvestrovanje v dvorani osnovne šole. Obiskovalci so bili s programom, prigrizkom in pijačo zelo zadovoljni.

ZOBOZDRAVSTVENA AMBULANTA V BRESTANICI. V septembru so odprli zobno ambulanto v Brestanici. Tako prebivalcem Brestanice in okolice, ki so prej morali romati v senovsko zobno ambulanto, ni treba več toliko časa čakati na zobozdravstveno pomoč. Odprta bo tudi ambulanta za šolsko mladino, saj je otroškemu zobovju treba posvetiti še večjo skrb. Organizirana zaščita zobovja šolske mladine je trenutno najvažnejša naloga zdravstvene službe na Senovem.

POHVALA TRGOVINI Z ZIVILI. Potrošniki so s preurejeno non-stop trgovino z živili na Senovem zelo zadovoljni. Ob vsakem času lahko dobe najrazličnejša živila, ki jih ima trgovina na zalogo po smernih cenah.

Podpredsednik glavnega odbora SZDL Slovenije tov. Franc Kimovec-Ziga v razgovoru z gosti in domačimi predstavniki iz občine Krško tik pred začetkom občinske konference Socialistične zveze v Krškem. (Foto: Miloš Jakopc)

K sodelovanju naj vabi obojna korist

Oblike pogodbenega sodelovanja ali kooperacije, kot smo vajeni reči s tujko, so se zadnja leta tudi pri nas že močno uveljavile in že dajejo lepe rezultate. Kljub temu pa so še nekatere stvari nejasne in jih je zato treba razjasniti.

Predvsem velja poudariti, da očitki kmetov, da kmetijske organizacije iščejo v kooperaciji zgolj svoje koristi, ne držijo. Proizvodno sodelovanje med kmetom in kmetijsko organizacijo je odvisno v veliki meri od stikov, ki jih imajo kmetijski strokovnjaki in strokovne službe z drugimi kooperanti. To velja toliko bolj tudi zato, ker doslej še nismo našli na nikakršne pobude kmetov. Oni samo čakajo, kaj jim bo zadruga predlagala.

Nekaj izjem je le v živinorejski kooperaciji. Glavni vzrok, da se kooperacija ne more razvijati tako kot bi želeli vsi, je gotovo neustaljenost odkupnih cen za kmetijske pridelke. Nikdar ne moremo reči, da bomo rejcu ali kooperantu nek pridelek odkupili po dogovorjeni ceni. Morda je tudi v tem vzrok, da skušajo kmetje v odnosih z zadrugami nemalokrat špekulirati, češ: »Ti poskušaš mene, pa bom raje jaz tebe okoli prinesel!«

Agrokombinat Krško je lani v pogodbeni proizvodnji kreditiral 100 milijonov dinarjev, od tega za rastlinsko proizvodnjo 50 milijonov, ostalo pa za živinorejo.

V svojo zgubo nikakor, v tujo pa!

AGROKOMBINAT je sklenil lani za 455 ha pogodbo za pridelavo krompirja. Kooperantom je zagotovil seme, umetna gnojila in po potrebi tudi strojne usluge. Nabavljenega in razdeljenega je bilo 30 ton semenskega krompirja po 90 din. Tega bi morali kooperanti vrniti s pridelkom v razmerju 1:2, torej za 1 kg semenskega 2 kg

Piše: STANE NUNČIČ

merkantilnega krompirja. Pri sklepanju pogodb smo računali, da bo v jeseni 1965 krompir po 40-50 din kg. S takšno kalkulacijo bi AGROKOMBINAT pokrtil svoje stroške. Kakor že mnogokrat pa nas je račun unesel in krompir je bil v jeseni precej dražji. Če bi ga kooperanti vračali (v mislih imam semenski krompir) v razmerju 1:2, bi torej 1 kg semenskega krompirja veljal 160 din, ne pa 90 din, kot smo ga dejansko plačali. Toda kljub temu kmet ne bi bil na izgubi, saj bi sorazmerno s tem prodal pridelan krompir veliko dražje. AGROKOMBINAT je šel kmetom na roko in je razmerje za vrnitev semenskega krompirja popravil tako, da bi morali kooperanti za 1 kg semenskega vrniti 1,5 kg merkantilnega krompirja.

Kljub temu proizvajalci semenskega krompirja niso vrnili in tudi niso vrnili kreditov, ki jih je AGROKOMBINAT nudil za pogodbeno proizvodnjo. Kmetje se izgovarjajo, češ da je bila letina slaba, nihče pa ne prizna, da so lahko pridelek krompirja prodali enkrat dražje kot so računali takrat, ko so ga sadili.

Če bi se primerilo, da bi bila letina veliko boljša kot je bila in da bi bil krompir zato, ker ga je bilo veliko, po 20 do 35 din kg, pa bi kmetje vztrajali pri vrnitvi semenskega krompirja v razmerju 1:2 in AGROKOMBINATU ne bi marali priznati izgube. Trdili bi: »Tako smo se dogovorili in tako mora držati! Za 1 kg semenskega — 2 kg merkantilnega krompirja smo rekli!« AGROKOMBINAT pa bi moral pospraviti približno 30 din izgube pri kg semenskega krompirja, oziroma še več, če vračunamo-obresti od kredita in ostale stroške.

Tudi neposredni odkupi škodujejo

Resnici na ljubo moramo povedati, da so v minuli jeseni prodajali kmetje krompir celo dražje kot po 80 din kilogram, saj so ga večinoma prodali po ceni od 90 din navgor. Tako visoke cene pa so povzročili potrošniki sami, ker so hodili po vaseh in iskali krompir pri kmetih. Ti so seveda navijali cene, kolikor so le mogli. Znano je, da smo z uvoženim krompirjem letos pokrili vse potrebe v večjih potrošnih središčih. Zato se je veliko povpraševanje po krompirju iznenada ustavilo. Kmetje ga imajo precej na zalogi in ker ga ne morejo prodati, ga ponujajo zdaj ceneje.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Borci-kmetje, uveljavite pravice!

216 borcev in aktivistov NOV se je odzvalo vabilu svoje organizacije - Prišli so celo iz zaselkov Pekl in Konjska glava ter iz drugih oddaljenih vasic - Odbor je v minulemu letu uspešno delal in zasluži javno pohvalo

V Sevnici je bil 6. decembra občni zbor krajevne organizacije Združenja borcev NOV. Od 300 članov je bilo prisotnih 216, toliko ljudi pa se v Sevnici le redkokdaj sestane. S tako številno udeležbo so nekdanji borci in aktivisti pokazali navezanost na organizacijo in zanimanje za njeno delo v se-

danjosti. Med njimi je bilo veliko kmečkih ljudi, ki so pripesali do Sevnice dober kos poti tudi po dve uri daleč. Prisotni so se še prav posebej razveselili 80-letne matere narodnega heroja Alojza Kolmana-Maroka in 71-letne Žičkarjeve mame iz Lončarjevega doia, ki je izgubila tri otroke v naro-

dno osvobodilnem boju. Občni zbor je v imenu občinske skupščine pozdravil predsednik Jože Knez.

Krajevna organizacija ZB je v minulemu letu uspešno delala, pohvalo pa zasluži zlasti komisija za proslavo 20-letnice osvoboditve. Obor je obvestil vse kmečke borce, naj uveljavijo priznanje delovne dobe za vojna leta. Od 50 tovarišev se jih je do sedaj le 24 odzvalo vabilu. Člane ZB NOV, ki so upravičeni do zdravstvenega zavarovanja in odpisa davkov, so na občnem zboru ponovno opozorili, naj to uredijo.

Občinsko združenje ZB ima v Rovinju dve hišici za letovanje in na zboru so s tem seznanili prisotne ter jih povabili, naj se odločijo in preživijo kratak oddih ob morju. Socialno šibkim bo organizacija prispevala del sredstev, ki jih skuša med drugim pridobiti z organizacijo zabavnih prireditev.

V razpravi so člani omenili naloge Združenja borcev za prihodnje in razpravljali o tem, kako naj se sleherni član družbene skupnosti pridruži naporom za utrditev naše gospodarske moči. Izvolili so tudi nov odbor, ki pa se še ni konstituiral.

Milijon za vodovod na Okroglici

Raztresene domačije vasi Okroglica nad Razborjem so še vedno brez vode. Letos pa jo bodo napeljali do vseh domov. Ljudje so se z veliko volje lotili gradnje vodovoda in vložili vanj blizu milijon dinarjev, nekaj z delom, nekaj pa v denarju. Pomagala jim je tudi krajevna skupnost. Njen prispevek in prispevek občinske skupščine bo znašal okoli 600.000 dinarjev. Delo lepo napreduje in prebivalci trdno upajo, da bo vodovod dokončan do naslednje zime.

RAZBOR: dogovor o vodovodu in vaških poteh

Na dobro obiskanem decembrskem zboru volivcev na Razboru, ki ga je vodil predsednik občinske skupščine Franc Molan, je tekla beseda predvsem o vodovodu in Okroglicah in o krajevnih poteh. Stiri najst posestnikov, ki grade vodovod, je zelo prizadevnih in imajo veliko volje pri gradnji ter se ne strajajo težav. Zato jim bo tudi

Telovadnice so zelo veseli

Učiteljski kolektiv osnovne šole v Sevnici z veseljem pričakuje otvoritev nove telovadnice. Dokončana bo konec januarja in v drugem polletju učencem ne bo več treba hoditi k telovadnim uram v dom Partizana. Urejeni bosta tudi dve učiteljski stanovanji. Do junija bodo dokončali še garderobe in druge stranske prostore. Tudi okolici nove šolske zgradbe bodo morali dati na pomlad lepšo podobo in jo zasaditi z zelenjem in cvetjem.

PEKARNA V SEVNICI

Pekarna v Sevnici je poslovna enota VELEZITARIJA iz Celja. Osrednja prodajalna v Sevnici in podružnica v Smarju sta preurejeni in sodobno opremljeni. V sevnici poslovni enoti dela 7 pekrov, 2 prodajalki kruha in 1 znažilka. Na dan spečejo od 1.200 do 1.300 kg dobrega kruha, ob sobotah pa tudi do 1.600 kg. Ljudje so s kruhom zadovoljni, ker v pekarni pečejo tudi rženi in včasih celo koruzni kruh. S kruhom iz Sevnice se oskrbuje več oddaljenih krajev, kamor razvažajo kruh kombi Trgovskega podjetja iz Sevnice. To so Bučka, Studenec, Blanca in Boštjan, šolski avtobus pa vozi kruh tudi v Podgorje in Zabukovje. Ker so delovni prostori pekarnice že premajhni, jih nameravajo povečati in modernizirati.

S. Sk.

V Loki nimajo plemenskega bika

Pred poltridnim mesecem je tov. Simončič iz Račice oddal plemenskega bika v zakol, ker ni bil več sposoben za plemenitev. Tako imajo na območju Loke bika le v Celovniku, ki pa je visoko v hribih, in na Razborju, ki je le za ožje območje Razborja. Nujno potrebno bi bilo čimprej preskrbeti plemenskega bika, ker se nastaja gospodarska oziroma živinorejska škoda, ker ne bo telet.

S. Sk.

DIMNIKARSKA PRAVDA ZA LOKO

Obrotni servis v Sevnici je po odpovedi celjskega dimnikarskega podjetja prevzel dimnikarsko službo za celo občino, toda Celjani mu nočejo odstopiti Loke

Z dimnikarsko službo se Sevnicičan otepajo že več let. Ko je dimnikarsko podjetje DIMNIKARSTVO iz Celja predlansko jesen nenadoma odpovedalo svoje usluge sevnici občini, se je skupščina znašla v zadregi in vendarle dosegla, da so se Celjani poslovlili od njihovega območja s šestmesečnim odpovednim rokom, ki je potekel 31. marca 1965.

Svet za notranje zadeve v Sevnici je sklenil, da bo predal dimnikarsko službo za celo občino Obrtnemu servisu v Sevnici. Toda Celjani s tem niso soglašali in sporočili so, da Loke ne dajo, ker da pripada še njihovem rajonu. Brez uspeha so se pritožili na republiški sekretariat za notranje zadeve in poslali v Sevnico sporočilo, da bodo v

Loki čistili dimnike še naprej in da nameravajo sprožiti upravni spor pred vrhovnim sodiščem. Sevniske odločbe torej niso upoštevali, čeprav bi se kljub pritožbi morali ravnati po njej. Zakon o dimnikarski službi prepušča namreč občinski skupščini, da sama odloči, kdo bo čistil dimnike na njenem območju.

Zakon torej jasno pove, kdo

naj rešuje te zadeve. Zakaj potem še pravdanje? Bi bilo treba spremeniti zakon? Sevnicičan ne mislijo tako in tudi z vso pravico vztrajajo pri svojem. Če ometajo dimnike celo na Bučki in v raznih hribovskih zaselkih, zakaj jih ne bi še v Loki, ki je v neposredni bližini in jo prav tako oklepajo občinske meje?

Jt.

Borci iz Loke imajo svoj prapor

Pred kratkim je bil v prosvetni dvorani v Loki občni zbor osnovne organizacije Zveze borcev. Udeležilo se ga je dovolj članov, ni bilo pa na zboru nobenega zastopnika občinskega odbora Zveze borcev iz Sevnice. Odbor organizacije je imel v tem letu mnogo dela s priznavanjem delovne dobe in z izpolnjevanjem vprašalnih pol. Največ truda pa je zahtevala akcija za razvitje prapora Zveze borcev, ker so si ga morali dosedaj izposojevati iz Račice. Dobro je uspela tudi prostovoljna nabiralna akcija članov, saj so prispevali kar 50.000 din. Z denarjem so pomagali tudi občinski odbor Zveze borcev, sindikalna podružnica kurilnice v Zidanem mostu, Socialistična zveza in prostovoljno gasilsko društvo. Del čistega dobička prireditve ob razvitju prapora, ki je znašal 119.000 dinarjev,

so uporabili za nagrade in podpore socialno šibkim borcem.

Izvoljen je bil tudi nov odbor in delegati za občinsko skupščino Zveze borcev v Sevnici.

S. Sk.

Upravni odbor Doma počitka Impoljca,

p. Studenec pri Sevnici razpisuje prosto mesto

kuharice II.

za takojšen nastop.

Osebnih dohodkov po pravilniku zavoda. Samsko stanovanje zagotovljeno. — Ponudbe z navedbo dosežanj zaposlitve je treba poslati na upravni odbor.

Lani je 13-krat gorelo

POZARI SO POVZROČILI 57.691.000 DIN ŠKODE

Požarnovarnostna služba v sevnici občini je zabeležila lani 18 požarov, ki so povzročili 57.691.000 starih dinarjev škode. Pri zasebnikih je gorelo 13-krat, v družbenem sektorju pa 5-krat.

Do požarov je prišlo iz različnih vzrokov. V starih primerih je zanetila ogenj strela, v dveh primerih se je vžgalo listje, v petih primerih je gorelo zaradi gradbenih pomanjkljivosti, štirikrat je nastal kratek stik, enkrat je eksplodiral parni kotel, enkrat je požaru botrovala nepazljivost, enkrat pa se je ogenj razširil zaradi požiganja listja.

Največja škoda je nastala na objektih družbene lastnine, ki znaša 50.443.000 starih dinarjev. Gasilci so 13-krat sodelovali pri gašenju in 189 mož je pri tem opravilo 1.271 delovnih ur.

Registracija motornih vozil v občini Sevnica

ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE SKUPŠČINE OBČINE SEVNICA

obveščaja

vse lastnike motornih vozil na območju občine Sevnica, da bo podaljšanje letne registracije vozil izvedeno po naslednjem vrstnem redu:

Osebnih avtomobilov:

NM 10-26 do NM 33-90 — 17. I. 1966
CE 27-40 do CE 91-99 — 18. I. 1966
CE 92-00 do CE 122-70 — 19. I. 1966

Vsi tovorni avtomobili, priklopniki, traktorji in avtobusi:

20. I. 1966.

Motorna kolesa:

NM 10-081 do NM 12-231 — 21. I. 1966
CE 10-059 do CE 15-950 — 24. I. 1966
CE 16-071 do CE 16-592 — 25. I. 1966

Prijavo za podaljšanje registracije vozila vložite v 2 izvodih, 1 izv. statistični list, priložite pa še potrdilo o vplačani cestnini, za 700 din kolkov (drž. taksa), potrdilo o obveznem zavarovanju proti tretji osebi, prometno dovoljenje in karton o tehničnem pregledu vozila.

Statistični list in prijavo za podaljšanje registracije vozila dobite pri oddelku za notranje zadeve Sevnica.

Prosimo voznike motornih vozil, da se točno ravnajo po razporedu registracije.

Enemu stare, drugemu nove hiše?

Komunalna ureditev zaostaja in ne zadošča več željam prebivalcev – 6 odlokov in 1 odločba o stanovanjskem gospodarstvu: stanovanja v družbeni lasti so odslej osnovno sredstvo, stanarine pa glavni vir za vzdrževanje stanovanj in za gradnjo novih – Ustanavljanje posebnih stanovanjskih podjetij v delovnih organizacijah lahko škoduje

V poročilu in v razpravi o komunalni problematiki so na seji občinske skupščine Novo mesto 29. decembra ugotovili, da komunalna ureditev mest in naselij v občini ni pravšna. Našteli so tudi vzroke za to. Komunalno dejavnost smo po vojni financirali najprej iz proračunov, pozneje pa z na novo uvedenimi dajatvami in večjimi prispevki občanov. Komunalne storitve so se sicer izboljšale, podedovane zanemarjivosti in nerazvitosti komunalnih naprav pa nismo odpravili.

Zavod za kulturno dejavnost Novo mesto – POTUJOČI KINO

predvaja angleški kriminalni film »Tigrov zaliv« in sicer:

15. I. 1966 v Škofjancu ob 19. uri,
16. I. 1966 v Prečani ob 16. uri,
16. I. 1966 v Mirni peči ob 19. uri,
17. I. 1966 na Otočcu ob 19. uri,
18. I. 1966 v Smarjškem toplicah ob 19. uri,
19. I. 1966 v Stopičah ob 19. uri.

S komunalnim prispevkom od novogradenj smo izboljšali ureditev novih naselij, stari vodovodi, kanalizacije, javna razsvetljava, električna omrežja itd., pa so še vedno pereč problem. Komunalne prispevke je treba razdeliti pravičneje, tako da bodo prispevale svoj delež stare in nove stavbe. Na denar iz občinskega proračuna ni več upati. Za naložbe v komunalno ureditev bodo v bodoče na voljo le prispevki od mestnih zemljišč, samoprispevki občanov, sredstva, ki se bodo zbirala od ekonomskih cen storitev pri komunalnih podjetjih, in bančni krediti.

Obstoječa komunalna podjetja naj pripravijo programe. O njih bo tekla beseda na prihodnjih zborih volivcev, kjer bo treba programe uskladiti s težnjami občanov in z možnostmi. Del komunalnih nalog bodo seveda prevzele krajevne skupnosti.

Odborniki so na seji sprejeli 6 odlokov in odločbo, ki se tičejo stanovanjskega gospodarstva. Novi tozadevni predpisi odpravljajo dosedanje neskladnosti. Večina občanov je prispevala denar v stanovanjske sklade, stanovanje pa je lahko dobilo le malo ljudi. Z dosedanjimi stanarinami ni bilo mogoče vzdrževati stanovanj in graditi novih, za tudi upravljajo v stanovanjskem gospodarstvu ni bilo pravično. Odnosi med stanovanjskimi skladi, investitorji, bankami, gradbenimi organizacijami in stanovalci niso bili več povsem v duhu načel naše družbene ureditve.

Stanovanjske hiše v družbeni lasti postanejo z novimi predpisi osnovno sredstvo, posebna stanovanjska podjetja pa jih bodo vzdrževala in gradila nova stanovanja iz skupnih sredstev. Denar za oboje se bo v bodoče zbiral iz najemnin. Odloki in odločba, sprejeti na seji, vsebujejo določila o popisu stanovanj, s katerim bo ugotovljena njihova dejanska vrednost, določila o ustanovitvi podjetja za stanovanjsko gospodarstvo v občini Novo mesto, določila o najvišji možni stanarini, o normativih za vzdrževanje stanovanjskih hiš, o amortizaciji in določila o sredstvih, ki se izločajo iz sklada skupne porabe za regresiranje najemnin v obdobju preden bodo v celoti uvedene ekonomske najemnine.

Odborniki so sprejeli poročilo, naj se snujejo stanovanjska podjetja kot solidarnostna skupnost v občini. Ne bi bilo namreč prav in pošteno uveljavljati posebna stanovanjska podjetja za gospodarjenje z novimi stanovanji, množico starih stanovanj pa naprtiti podjetju, ki ga bo ustanovila občina. Če bomo delali tako, se zna zgoditi, da bodo najemnine v starih stavbah višje od onih v novih.

Novomeški lokalni avtobus je izven konic zaseden ravno prav, ko pa vozi zjutraj ljudi na delo in ob dveh domov, v njem večkrat ni prostora za vse, ki bi se radi peljali. Zda, ko vozi točno po napovedanem voznem redu in ni več težav z vstopanjem in izstopanjem, so se ljudje nanj kar navadili in nikomur ni žal 50 par (novih!), kolikor stane karta za lokalni prevoz. Se posebej pride prav, kadar ponagaja vreme in nič preveč ne bi bilo, če bi imeli še enega! (Foto: M. Moškon)

NOVO MESTO OB IZMENI LET 1965 IN 1966

Z novimi budilkami v novo leto

Malce zapoznali zapisek o tem, kako so zlikani »jurčki« zavzemali važne položaje na trgovskih pultih

»Bil je promet, kakršnega bi se vsak dan veselili,« so menili tretji dan po novoletni inventuri v nekaterih novomeških trgovinah. V zadnjih dveh dneh starega leta so marsikje iztržili skoraj dvakrat toliko kot pred koncem leta 1964.

Po Silvestrovih praznikih, ki so jih morali nekateri v trgovinah (na primer v trgovinah z živili) zaradi inventure in preračunavanja cen v nove dinarje skrajšati na en sam dan – Novo leto, nakupovalna mrzlica ni bistveno pojenjala. O tem smo se pričeli med obiskom v nekaterih najbolj obiskanih prodajalnah na Glavnem trgu 7. januarja dopoldne.

Strah pred podražitvijo in prazne police

Kaj so potrošniki pred Silvestrovim najbolj nakupovali, za čem so spraševali in še sprašujejo ter kupujejo te dni – smo vprašali prodajalce in prodajalke v treh DO-

LENJKINIH in dveh MERCATORJEVIH lokalih.

»Živila, pomaranče, pijače, plastične igrače – vse, kar vidite tu notri, so ljudje nakupovali, je omenila Vera Vidmar, blagajničarka v DOLENJKI samopostrežnici pri mostu. »Kar poglejte, koliko je pokupljenega! Nismo še utegnili napolniti police.«

»Najbrž sta ljudi nagnala v trgovino strah pred ponovno podražitvijo (tako najbrž mislijo, kadar so inventure) in želja, nabaviti si toliko vsega, da bo za nekaj časa mir,« je ugotavljal Pavel Mihečič pri MERCATORJEVI »POGACI«. »To nam je seveda navrglo dela čez glavo in smo v vsem decembru iztr-

žili 10 milijonov dinarjev več kot v istem mesecu leto poprej. Težke zaloge so šle iz trgovine. Potrošniška peza je te dni sicer malo popustila, bistveno pa ni lažje.«

Iskani so bili temni vzorci

Poslovodja nove DOLENJKINE blagovne TEKSTIL Henrik Uhan je hitro izračunal, da so na starega leta dan prodali za skoraj 5 milijonov dinarjev blagov in konfekcijskih izdelkov. Kupci so spravevali predvsem po boljših blagih v temnih vzorcih, enako dobro pa so se prodajala domača in uvožena blaga. Zaloga so tako pošle, da so prodajalci sprčo prepočasne nabave malce v zadrugi. »Promet je trenutno za spoznanje pojenjal, večje pričakuje sredi januarja.« je rekel poslovodja v TEKSTILU.

»Belih in črtastih sraja, kombinez in drugega perila je šlo zadnje dni starega leta neprimerno več iz trgovine kot na druge tržne dni, ker so ti predmeti primerni za darila.« je izza pulta v MODI (MERCATOR) rekla Lojzka Vidic.

Brez lepoticja ni šlo

Po uteho k OKRASU je pred novim letom prihajal predvsem nežni spol, ki je tako dopolnil zaloge lepoticnih obeskov za karneval noveletne noči. Razen okraskov za okrog vratu, v lase, na roke – in še kam – so kupci odpirali denarnice še za razne vaze, pepelnike, umetno cvetje, stenske slike, maske, punčke, ročne ure in budilke – skratka za vse, kar se lahko večkrat (če že ne stalno) uporablja in kar se lahko da nekemu za dragoceno darilo. 250 kupcev si je nabavilo male patentne denarnice za drobšč (najbrž za drobšč v novem plačilnem sredstvu). »Za 11 milijonov 700 tisoč dinarjev prodanih predmetov v decembru je za našo malo trgovinico zelo dober iztržek.« je sklepala prodajalka Marija Paternoster.

ZA TRGOVCE NI POČITKA. STALNO »SITNI« POTROŠNIK TEGA NE OMOGOČI. BITI NA NOGAH – VES DAN, ČE JE TREBA – IN SPRAVLJATI SPOSTLJIVO ZLIKANE BANKOVCE POTROŠNIKOV V BLAGAJNO, JE UTRUDLJIVO, A KORISTEN POSEL. POTROŠNIK RAD ODPRE DENARNICO, KADAR JE POSTREŽEN, KOT JE TREBA.

IVAN ZORAN

NA DRUGI STRANI ULICE

Novi dinar za petsto starih

»DELO, TT, PAVLIHA, OBCAN...«

»Pisma bralcev. Reforma mišljenja. Vi nam – mi vam... Vsi ljudje vse vedo...«

»Novi dinar.«

Pod Rotovžem so stali kolporterka, bralec in brezposelni. Kolporterka je odhitela v urad čez cesto, bralec v študijsko knjižnico, brezposelni pa v kavarno Center.

»Novi dinar.« je rekel brezposelni v kavarni. Nekaj se jih je z njim vred naglilo nad šank. Lepi kovance niklžaste barve se je krkljal brezposelnemu po dlani iztegnjene desnice.

»Daj, daj, nisem ga še videl!«

»Pa?« je rekel brezposelni. »Daj petsto starih, pa je tvoje!«

Vse dopoldne je brezposelni naročal malinovec za petsto starih dinarjev. Segel je v žep in preštel nove kovance z letnico 1965: »Sedem. Torej sedemkrat petsto je tri tisoč petsto.«

ANAN—AS

Prizadevna mladina v tovarni

»KRKA«

Mladinska organizacija v tovarni zdravil KRKA v Novem mestu je zelo prizadevna. Športna sekcija je priredila več športnih tekmovanj v malem nogometu, odbojki, namiznem tenisu in šahu, prosvetno-kulturna pa se je predstavila z igro Marjana Marinca »Ljubezen v kovčku«. Z igro nameravajo gostovati tudi po novomeški okolici, naštudirati pa mislijo še eno ali dve deli.

Mladince in mladinke seznanjajo z vsemi dogodki v tovarni na proizvodnih konferencah. Tako se mladina seznanja tudi z delom samoupravnih organov. Lepo sodelujejo z drugimi mladinskimi aktivimi v občini, navezali pa so tudi stike s farma-

cevske tovarne Jugodietetika v Zagrebu in jo obiskali. Še januarja jim bodo mladinci iz Zagreba vrtili obisk: pomenili se bodo z njimi v šahu in kegljanju.

V aktivno so ustanovili Rdeči križ, ki bo skupno z upravo podjetja pripravil predavanja o zdravstvu. Vzpostavili bodo tudi stike z mladinskimi Rdečim križem v Vzhodni Nemčiji.

POPRAVEK

V zadnji številki našega lista smo v članku pod naslovom »Leto 1966 smo začeli z zdravstvom« napisali, da je bila v novoletni noči v novomeški porodnišnici dežurna babica Anica Obranovič. Dan kasneje so nam iz porodnišnice sporočili, da je bila tedaj dežurna babica Rozalija Vošič, kar s tem popravljamo.

UREDNIŠTVO

NA ROB PRIREDITVE »PIONIRJI PRIPOVEDUJEJO«

Nisem jim mogla odreči...

S krivičnim ocenjevanjem nastopajočih pionirskih skupin je zbledel vzgojni namen sicer lepe prireditve, v kateri so sodelovale skupine iz 13 šol

Občinska zveza DPM Novo mesto je priredila 27. decembra oddajo »Pionirji pripovedujejo«. Na prireditvi naj bi nastopili pionirji in odgovarjali na vprašanja iz zgodovine NOV. Zamisel je bila zelo lepa. Pomerili naj bi se v zdravem tekmovanju 13 skupin in na osnovi doseženih točk prejeli nagrade.

Namen prireditve je bil vzgojen, vendar tega prireditve v celoti ni dosegla. Kot neprizadeta opazovalka sem poleg sebe v dvoranji videla pionirja, ki je pripadal eni izmed nastopajočih skupin, kako si je od jeze grizel ustnice. Njegova skupina je bila nepravilno ocenjena.

Res je: če je komisija pri kulturni točki ocenjevala tudi izvirnost, naj bi to veljalo za vse tekmovalne skupine! Toda pri novomeški skupini se je komisija odločila za tri točke, čeprav so člani morali vedeti, da je prizorček »Večer s kurirčkoma« (Leopold Suhadolčan) vzet iz revije »Kurirček«. S tem so naredili krivico skupinam, ki so jih ocenili nižje samo zato, ker so nastopile na osnovi literarne predloge in ne po zamisli svojih učiteljev. Sodba komisije je bila očitno pristranska. S tem je bilo prizadetih več podeželskih pionirskih skupin. Drugič naj bi na takih prireditvah dali v komisijo ljudi, ki so sposobni objektivne razsoje, če hočemo mladino pravilno vzgajati!

Končno pa se moramo tudi vprašati, zakaj sploh je komisija ocenjevala izvirnost kulturne točke? Za otroke je vendar vseeno, ali se uče po literarni predlogi

ali po besedilu, ki ga je sestavil učitelj domače šole. Na prireditvi bi morali vendar ocenjevati otrokov trud in uspeh, saj je bilo to tekmovanje pionirjev in ne tekmovanje učiteljev!

Pionirji z neke šole so me opozorili tudi na to, da je komisija dovolila nastopiti nekaterim mladincem iz 8. razredov, tekmovalce pa je bilo organizirano samo za člane ZPJ, to je za učence do 7. razreda. Učenci iz 8. razreda so brez dvoma lahko bolje odgovarjali kot oni iz nižjih razredov.

Naj pripomnim še to, da bi take prireditve bilo bolje prirediti v popoldanskih urah. Oddaja »Pionirji pripovedujejo« se je začela skoraj ob pol 8. zvečer in se končala ob pol 10! Nekateri nastopajoče skupine je čakalo nato še 20 km dolga pot do doma. Razvozeili so jih sicer z avtomobili, toda marsikateri otrok je moral s ceste še peš do doma, ponoči in v slabem vremenu.

Pri analizi vsake se tako uspele prireditve bomo našli pomanjkljivosti. V oddaji »Pionirji pripovedujejo« sem se lotila več stvari, vendar bi še vse šlo, če bi bila komisija pravična. Pionirji, čeprav so najmlajši člani naše družbe, imajo zelo razvit čut za pravičnost in so dovolj podjetni, da doženejo vsako stvar do konca. Te misli sem napisala na njihovo prošnjo in nisem jim mogla odreči!

ANICA BRKIC,
osnovna šola,
Dolenjske Toplice

KMETIJSKA ZADRUGA ŽUŽEMBERK

razpisuje
prosto delovno mesto

VODJE MESARIJE

Pogoji: mesarski pomočnik z najmanj 3-letno prakso ali mesarski mojster z najmanj 1-letno prakso. Poskusna doba 2 meseca.

Prijave pošljite na naslov: Kmetijska zadruga Žužemberk – z označbo »Ponudba za vodjo Mesarije« do 24. januarja 1966.

NOVOMEŠKA KOMUNA

POGOVOR Z NAŠIMI DELEGATI

Socialno šibkim večjo pomoč!

Odgovarja Slavka Andrejčič z Dvora

Pred občinsko konferenco Socialistične zveze novomeške občine smo nekaterim predsednikom krajevnih organizacij SZDL zastavili nekaj vprašanj. Med prvimi je odgovorila Slavka Andrejčič, predsednica KO SZDL Dvor.

— Ali ste zadovoljni z delom vaše organizacije?

— Po mojem delu naša organizacija uspešno. Razen tega smo vsa vprašanja zadovoljivo rešili.

— Katera vprašanja so na vašem območju najbolj pereča?

— Socialno šibkim bi morali povečati pomoč.

Zlasti ne bi smeli pozabiti na ostarele kmete. Zadoljivo rešitev pričakuje tudi družbeni prostor.

— Navedite vprašanje, ki ga je organizacija uspešno rešila?

— Povečali smo število članov, vključili v organizacijo več mladine in razgibali kulturno in splošno družbeno politično dejavnost.

— Kaj pričakujete od bližnje občinske konference oziroma VI. kongresa SZDL?

— Upam, da bo občinska konferenca (tako tudi kongres) temeljito analizirala delo naše organizacije in dala napotke za to, kako bi izboljšali aktivnost.

— Zaupajte še vaše osebne želje!

— Da bi imeli v prihodnje več denarja. Če bi ga imeli, bi lažje rešili marsikatero vprašanje. Ljudje so pripravljene delati. Predvsem bi radi usposobili družbene prostore, ker bi se tako še bolj razgibalo družbeno življenje. Na ljudi bi to zelo delovalo in bi bili še bolj zadovoljni.

ZGLEDNO POKROVITELJSTVO NAD ŠOLO

Maja lanskega leta so nekdanji pionirji TV 15 skupno s pionirji odkrili spominsko ploščo pionirjem, ki so delovali na terenski zvezi v Občicah. Ob tej priložnosti je dobil pionirski odred šole Poljane pri Dol. Toplicah novo ime »TV 15«. Med nekdanjim kurirji in pionirji so nastale tesne vezi. Znani prvoborec Maks Burger je dal spodbudo Zavodu »BOREC« in delovnim kolektivoma hotela TURIST in SLOVENIJA-AVTO iz Ljubljane, da so prevzeli pokroviteljstvo nad poljansko šolo. Pri prvem srečanju so ti delovni kolektivi obogatili šolsko knjižnico s 100 lepimi knjigami, z radioaparatom, gramofonom in s ploščami ter z lepo sliko tovariša Tita.

Novoletno obdaritev te šole, vsakega učenca in prosvetnih delavcev so pokrovitelji povezali z dnevom JLA. Zavod BOREC je podaril šoli diaproskoptor in zbirko filmov z diapozitivi, SLOVENIJA-AVTO fotoaparata s šestimi filmi in vsakemu učencu po en vezan letnik »Kurirčka«, hotel TURIST pa paket s čokolado in šolskimi potrebščinami za vse učence ter 40 skodelic z žlicami za šolsko kuhinjo.

Primer naših borcev in ljubljanskih podjetij, ki skrbijo za poljansko šolo, pa bi lahko postal tudi zgled za druge gospodarske organizacije, da bi del sredstev vložile v šolstvo na tak neposreden način. Nekdanjim kurirjem TV 15 pa za njihovo lepo pobudo prisrčno hvala!

Radojka Klobučar

NOVICE IZ OTOČCA

■ V OTOČCU ZE 17 TELEVI-ZIJSKIH SPREJEMNIKOV. Televizor je skoraj edino kulturno razvedrilo vaščanov v Otočcu, kjer imamo zdaj že 17 sprejemnikov. Gledalci so najbolj zadovoljni s TV dnevnikom in humorističnimi oddajami iz studija Beograd. Starjši najraje poslušajo narodno glasbo, mlajši pa zabavno in športne oddaje. Večina jih spremlja program na kanalu 9 (Sljeme), nekateri pa love tudi Ljubljano na kanalu 5.

■ NOVO LETO NA OSEMLET-KI V OTOČCU. Pred šolo so postavili novoletno jelko in jo okrasili z raznobarnimi žarnicami, v domu Partizana pa so učenci osemelke pripravili kratek kulturni program. Dedek Mrzaj je obiskal prireditev in na koncu obdaril vse šolske otroke. Največ denarja za obdaritev je prispeval Hotel Grad Otočec, pomagale so pa tudi družbene organizacije in šola.

■ POTUJOČI KINO NAS JE LA-NI VEKTRAT OBISKAL. Zanimanje med vaščani in okoljani je bilo veliko, saj je bila dvorana večkrat polno zasedena. Najbolj so bili obiskani filmi: Ne joči, Peter!, Dolina miru, Turzanova borba. Nekateri so pritekli, Potovanje na Divji vpad in Salambo. Želimo, da bi nas potujoči kino tudi v bodoče redno obiskoval.

M. G.

Dolg nos - nagrada za srnjaka

Praznih rok so ostali trije fantje v Gor. Globodolu, ker jim mirnopeški lovci niso dali obljubljenih nagrad za srnjaka, ki so ga v prvi polovici decembra rešili iz vode in ledu na travniku pod domačo vasjo. Srnjak bi v globodolu vodil gotovo utonil, ko bi ga globodolski fantje, še otroci, ne potegnili iz vode. Odnegli so ga domov in takoj obvestili območno lovsko družino, naj pride ponj. Spravili so ga v kurnik v kleti Slakove hiše in čakali, medtem pa žival nenehno krmili. Otroci so za srnjaka še toliko raje skrbeli, ker so jim mirnopeški lovci obljubili nagrado.

Kakšen teden kasneje, ko pri Slakovih ni bilo nikogar doma, so marljivi lovci iz Mirne peči res prišli in sami odnesli iz kleti kurnik s srnjakom. Kurnik je pozneje spet priromal do lastnika, rešitelji pa so se za nagrado obrisali pod nosom.

Ocenili so, da žival tehta okoli 25 kg. Morda je bilo to premalo, da bi otroci zaslužili priznanje...

POKAZAL — PA SPRAVIL

Prvi novi dinarji so se prejšnji teden pojavili tudi v novomeških trgovinah. Prodajalci v MERCATORJEVIH in DOLENJKINIH poslovalnicah so vedeli povedati marsikakšno zanimivost na račun novega plačilnega sredstva. Tako je pri POGACI na Glavnem trgu neki kucec »dražlje« prodajalec z novim bankovcem za 10 dinarjev, plačal pa kar s starim denarjem čes: Novi dinar je res denar!

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJE

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: dr. Jure Cepuder, Marija Markelj, Cveta Slemenik, Alojz Sašek, dr. Leopold Morela, Alojz Mavsar, Anton Golob, Anica Kotnik, Zofka Meglič, Lado Firnar, Anton Judež, Franjo Senica, dr. Jan Struhar, Anica Dolenc, Marija Janežič, Marija Grlica, Marija Krnc, Dragica Ilar, Marija Gazvoda, Tončka Nagelj, Vera Brulc, Ljudmila Zupančič, Malči Grandjič, Marija Golob in dr. Ljubo Kretič, člani kolektiva splošne bolnišnice Novo mesto; Marjana Gvardjančič, Angela Bradač in Anica Luznar, dijakinja ekonomske srednje šole v Novem mestu; Alojz Vrtačič, Dušan Zorman, Pavel Tramte, Anton Radovan in Rudolf Malnar, člani kolektiva IMV Novo mesto.

Novomeška kronika

■ GROZDJE V JANUARIJU ni izmišljotina. O tem se lahko sami prepričate. Stopite v zelenjavno trgovino na Glavnem trgu! Tam prodajajo črno grozdje z debelimi jagodami samo po 500 dinarjev (5 N din) kg. Res razveseljivo za sladokusce!

■ NOVOLETNI OKRASKI in razni silvestrovski napisji se visijo na vidnih mestih v javnih zgradbah, čeprav mineva že drugi teden od novoletnih praznikov. Podobnih reči so še polna izložbena okna v trgovinah, kjer razen tega vidimo (ponekod v rdečem, drugje v črnem) izpisane cene v novih dinarjih. Dobivamo vilo, da bo v kratkem spet kakšno novo leto. Saj bi si ga mnogi želeli, mar ne?

■ SPRICO SUHEGA SNEGA, ki je začel na začetku tedna pokrivati zmazano podlago, je na vseh novomeških cestih in pločnikih hudo drselo ljudem in vozilom. Prenekateri breskrbni pešci si je moral pomagati od tal z rokami in prenekatero vozilo je zaneslo. No, na srečo so se komunikacije še kar hitro spomnili, da je treba drsenje preprečiti s peskom.

■ AVTOMOBILOV JE ZMANJKALO, tako smo zvedeli v prodajni AVTODELI novomeške NOVOTEHNE. V mislih imamo fičke, ki so bili že od decembra lani naprodaj kar v trgovini. Prišel si, odšel denar, se vsedel za krmilo in odpeljal... Pa še brez čakanja, ki je mnogim kupcem avtomobilov povzročalo vsa leta doslej hudo kri. Da ne bo strahu, naj povemo še to: res so zadnjega fička prodali v AVTODELIH 11. januarja, toda še istega dne ali najpозneje v dveh dneh so pričakovali novo pošiljko. Blaga torej še ne bo zmanjkalo!

■ PONEDELJKOVA TRŽNICA je bila sprico slabega vremena in snega še kar dobro založena. Prodajali so radič po 70 din merico, motovilec na merice po 80 din, solato po 300 din kg, smetano v skodelicah po 280 din, jajca po 90 din, mleko po 140 din liter, krompir po 110 din kg, fišol po 300 din kg ter kislje po 180 din kg. Vse v starih dinarjih, seveda!

■ GIBANJE PREBIVALSTVA — rodilo so: Marija Košir s Prisojne poti — dečka, Marija Kobernar z Ragovske 7 — Natašo, Jožica Primc z Zagrebške ceste — Igorja.

OBVESTILO lastnikom gozdov

Vlaganje in reševanje prošelj za sečnjo lesa bo v letošnjem letu nekoliko drugačno, kot je bilo prejšnja leta.

ROK ZA VLAGANJE PROŠENJ ZA SEČNJO V SEZONI 1966/67 JE DO 31. MARCA 1966

V tem času morajo biti vložene vse prošnje, ker kasneje vloženi, razen v izjemnih primerih (elementarne nezgode), ne bomo reševali.

Prošnje, ki jih ni potrebno kolkovati, naj lastniki napišejo na posebnih obrazcih, ki jih bodo dobili na sedežih gozdnih obratov ali pri področnih logarjih. Vse prošnje lahko vlagajo gozdni posestniki do navedenega roka na sedežih gozdnih obratov Črnoemelj, Crmošnjice, Metlika, Novo mesto, Podturn, Straža in Trebnje in v pisarnah revirnih vodstev v Sentjerneju, Semiču in Žužemberku. Zaradi pravočasnega odkazila pohitite z vlaganjem prošelj.

GOZDNO GOSPODARSTVO
NOVO MESTO

VABIMO VAS,
da si ogledate RAZSTAVO
EKSPONATOV

ureditvenega načrta mestnega predela Bršlin - Novo mesto

ki je prirejena v sejni dvorani v pritličju Rotovža — Glavni trg 7.

Razstava bo odprta v času od 15. do 31. januarja dnevno od 9. do 17. ure.

Vodstvo po razstavi bo v soboto, 15. januarja, v četrtek, 20. januarja in v torek, 25. januarja, vsakokrat ob 17. uri.

Knjiga pripomb in predlogov je obiskovalcem na voljo na razstavišču.

V A B L J E N I !

Podjetje za stanovanjsko gospodarstvo in urejanje naselij - Novo mesto

Zakaj ni razumevanja za tabornike?

Minili so časi, ko je novomeški Rod gorjanskih tabornikov nosil naslov partizanskega in je bil najboljši v Sloveniji; zdaj so to žal že le lepi spomini. Zakaj ta koristna organizacija ostaja v pozabi, kje so vzroki, da članstvo v njej iz leta v leto nazaduje?

Letos novomeški taborniki niso imeli občnega zbora, da bi se na njem pomenili o napakah in uspehih ter poskušali nove poti v prihodnjem letu. In zakaj? Priznati je treba: premalo je zavzetosti tudi pri njih samih, saj bi občni zbor kljub vsemu lahko pripravili. Na sestanku rodove uprave, kjer naj bi govorili o tem, je bila udeležba kaj pičila. Sestanek je padel v vodo, naslednji ravno tako — in prehitelo jih je novo leto. Toda vzrokov za rakovo pot dolenskega taborništvaja je še mnogo, ki pa jih taborniki sami kljub dobri volji ne bi mogli rešiti. Novomeške družbeno politične organizacije kažejo premalo zanimanja in razumevanja za nje, nihče se neče zganiti, da bi jim pomagal. Spomnimo se na leta, ko je taborništvajo pri nas bilo na višku svojih moči — kako drugače je bilo tedaj! Zdaj pa, ko bi jim bilo treba pomagati na zeleno vejo, so jih pozabili vsi. Mladi taborniki nimajo niti prostora, kjer bi se lahko sestajali, nimajo primernega skladišča, kamor bi spravljali inventar, sredstev pa seveda ne morejo dobiti nikjer. Tako šotori trobnjko na podstrešju, kladaro na Otočcu bi bilo nujno treba popraviti in razširiti, a kje dobiti denar? Nič čudnega torej ni, da se taborniki predajajo malodušju.

Nekaj je nujno treba storiti, dokler se stanje ne bo še poslabšalo. Podjetja in družbeno politične organizacije bi organizacijo lahko toliko podprle, da bi spet zaživela. Ne bi smeli pozabiti, da mladi ljudje tudi v njej dobijo del splošne izobrazbe, ki jo danes povsod zahtevamo! In ne nazadnje: oživimo tradicijo, ki je bila še do nedavnega vsej Dolenjski lahko in v ponosi!

SL. S.

Razglušamo prosto delovno mesto snažilke

starejše, zdrave in močne, za obrat LOČNA.

POGOJI: delo v popoldanskem času. Kandidatke morajo imeti stanovanje v bližini pekarnarje ali najbližji okolici.

Osebnih dohodkov po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Pismene ponudbe do 18. I. 1966 na naslov:

PEKARNA IN SLAŠČIČARNA — Novo mesto.

Pridite v Črmošnjice!

Kot nam je znano, namerna Komisija za zimski šport pri OBZTK Novo mesto izvršila razna smučarska tekmovanja na Črmošnjicah. Tako bo že 23. t. m. prvo tekmovanje gozdarjev s področja Dolenjske. Isti dan se prične tudi nadaljevalni smučarski tečaj mladih perspektivnih smučarjev iz območja občin Novo mesto, Trebnje, Črnomlja in Metlike. Prijava za tečaj sprejema OBZTK Novo mesto, tečajnica pa znaša 4.000 starih dinarjev, za kandidatke izven občine Novo mesto pa 6.000 din. Tečaj bo trajal 7 dni; tečajniki bodo ob koncu tečaja videli več medobčinskih tekmovanj in vseh disciplin, ki bo dne 30. t. m. zveza bo preskrbela za prevozna sredstva iz Novega mesta in za povratek iz Črmošnjic. Voznina bo približno 500 starih dinarjev, ki jo vplača vsak posameznik. Ljubitelje smučanja seznanjamo, da bo vozil od začetka do konca sezone poseben avtomobil vsako nedeljo iz Novega mesta ob 7. uri in iz Črmošnjic ob 17. uri. Cena voznine za obe smeri bo 500 st. din. Provoz se lahko rezervira pri OBZTK Novo mesto. Kaj lahko pričakujemo od prebivalcev Dolenjske? Upamo na vsestransko podporo za razvoj zdravega smučarskega športa. Vsa mladina in delavci ljudje naj spoznajo prelepa smučišča in okolico v Črmošnjicah. Na starešaplama, da po svojih močeh omogočijo otrokom udejstvovanje v tej zdravni panogi.

Tone Škerlj prvi zmagovalec v novem letu

Prvega brzoturnirja v novem letu se je udeležilo 4. I. 1966 18 močnejših igralcev. Po predtekmovanju v dveh skupinah po 9 igralcev se je 5 najboljših iz vsake skupine uvrstilo v finale. Borbe v skupinah so bile ostrejšje kot po navadi, ker so rezultati finalistov, doseženi v polfinalu, veljali tudi za finale. Iz A skupine so se uvrstili v finale: T. Škerlj (edini brez poraza), I. Penko, V. Istenič, M. Stokanovič in T. Kranjc. Zaradi slabšega uspeha proti zmagovalcem je nekoliko presenetljivo izpadel M. Picek, ki je na prejšnjem turnirju presenetil z odlično uvrstitvijo. Iz B skupine pa so se uvrstili v finale: F. Avsec (ta pol točke minusa!), V. Sunič, J. Picek, D. Bječanovič in B. Jerančič. V tej skupini je nekoliko presenetljivo neuspeh Čosiča, ki je bil normalno vedno med finalisti. V finalu je prvo mesto zasedel bivši m. k. Tone Škerlj s 7 točkami in le enim porazom z m. k. Stojničem. Škerlj zopet igra kot je treba in je zaslužen zmagal. Sunič je zaostal za zmagovalcem za pol točke in je s 6 in pol točkami zasedel drugo mesto. V finalu je osvojil največ točk, premagal vse neposredne konkurente, dva nepričakovana poraza v polfinalu pa sta ga spravila ob prvo mesto. Tretji je z dvema porazoma in 6 točkami m. k. Igor Penko. To pot mu ni šlo tako kot običajno. Četrti je J. Picek s 5 in pol točkami in dvema porazoma, pri čemer ga je nepotrebno 0 s Stokanovičem spravila ob še boljše mesto. Med gornjimi štiri, ki imajo edini več kot 50% možnih točk, je le po pol točke razlike, kar priča o zanimivi borbi za najboljša mesta. Med četrtem in petim je nato kar ena točka in pol razlike. Peto do sedmo mesto si dele s 4 točkami F. Avsec, ki je po odlični igri v polfinalu igral v finalu zelo slabo in dosegel je pol točke, M. Stokanovič — presenetil je že z uvrstitvijo v finale in mladi B. Jerančič, katerega plasman v finale in doseženo mesto je še največje prijeto presenečenje tega brzoturnirja. Zeleti je, da bi še naprej igral tako, ne pa izgubljal voljo po ev. porazu, kot je to normalno delal.

8. do 9. mesto si delita s 3 točkami T. Kranjc in D. Bječanovič, zadnji pa je z 2 točkama V. Istenič. Ravno zadnji trije pa imajo precej zaslug za vrstni red vodečih, saj je Kranjc odčepil pol točke Suniču, Bječanovič je premagal Suniča, Istenič pa Penka. Tako ni bil med finalistov pravzaprav nihče slab, ampak so se vsi enakovredno borili za točke in mesta, eden z večjo, drugi pa z manjšo srečo in znanjem. Tudi ni bilo nikogar brez poraza v finalu. Tone Škerlj je prejel kot zmagovalec za nagrado prehodni pokal v obliki lesene šahovske trdnjave. Od sedaj naprej je S. D. Novega mesta namenilo ta pokal vsakokratnemu mesečnemu brzotekmovanju prvaku v prehodno leto, ker bo verjetno na ta način vsak imel še več volje in želje igrati za zmago in naslov mesečnega prvaka Novega mesta.

Šahovsko društvo Novo mesto želi vsem šahistom v letu 1966 veliko uspehov v življenju, zlasti pa čimveč zmag v šahu! JEK.

ŠAHOVSKO PRVENSTVO KOČEVJA KONČANO

Osterman — šahovski prvak Kočevja

V Kočevju so s 13. kolom šahovskega turnirja končali boj za prvenstvo mesta. 14. najboljših kočevskih šahistov se je potegovalo za naslov, razen tega pa je turnir veljal za pridobitev oziroma pridruženje kategorij. Turnir je bil zanimiv še zategeleži, ker so na njem sodelovali tudi zmagovalci predhodnih mladinskih in pionirskih prvenstev.

Edini dolenski predstavnik v prvi slovenski ligi Pionir iz Novega mesta bo pričel prvenstvo 29. t. m. Sodeč po dosedanjih pripravah, ki so bile tehnično na nizki ravni, ekipa nima realnih možnosti za obstoj v ligi. Drugi predstavnik, Zeleznicar iz Novega mesta, gre za teden dni na kvalifikacijsko tekmovanje za prvo ligo. Slabe priprave ne obetajo dobrega; šanse so minimalne, če upoštevamo, da na kvalifikacijah sodelujejo res kvalitetni klubi. V slovenski ligi naj bi sodelovala kar dva novomeska predstavnika (seveda, če Zeleznicar v kvalifikacijah uspe), toda kakšni bodo stroški tekmovanja in njun plasman? — Oba kluba ne najde-

mič in Janez Zupanc. Turnir je pokazal, da je dobil šah v Kočevju spet pravo mesto, kar je prav gotovo velik organizacijski uspeh mladih šahistov, ki so z nesebičnim delom šahu omogočili nov vzpon in razmah. A. Arko

DEBENC BREZ OSKRBNIKA

Novega oskrbnika potrebuje kočja na Debencu pri Mirni, ker se je dosedanjji oddelil, od njegovega odhoda dalje pa je vabljava izletniška postojanka brez gostov. Koča je zaprta, čeprav bi lahko pozimi dobro koristila. Na Debencu so odlična smučišča in privabijo nemalo izletnikov, ki uživajo na smučeh. Izletniki in drugi, ki jih bo pot to zimo zanesla tja gor, se bodo hoteli tudi okrepčati in odpočiti, kar pa ne bo možno na kraju samem, če bo kočja ves čas zaprta. TVD Partizan, ki je zadnje dni spet postalo delavno, bi moralo kot lastnik kočje poskrbeti, da bi kočje spet odprli.

Prepričljivo je zmagal mladi Rudi Osterman, ki je zbral 12 in pol točke, 17. letni Franc Gornik je presenetljivo z 11 točkami zasedel drugo mesto in s tem pridobil drugo kategorijo. Dosedanji prvak, starejši in rutinirani igralec Franc Mestek, se je moral zadovoljiti s tretjim mestom. Dobro sta se uvrstila pionirja Džordža Stjepić in Maks Vovk, ki delita 9. in 10. mesto. Zanimivo je tudi, da je najstarejši tekmovalac Ivan Kolobota ostal brez točke.

Slabe priprave dolenskih predstavnikov za slovensko ligo

Udeleženci turnirja so se razvrstili takole: 1. Rudi Osterman 12 in pol, 2. Franc Gornik 11, 3. Franc Mestek 10, 4.—6. Karel Mohar, Slobodan Ivic, Rudi Safar po 9 in pol, 7. Zdravko Janež 7 in pol, 8. Milan Rus 5, 9.—10. Džordže Stjepić in Maks Vovk, 11.—12. Josip Pavček in Boris Stimec, 13. Teodor Dobrič in 14. Ivan Kolobota. Drugo kategorijo so osvojili: Osterman, Gornik in Safar, potrdili.

ta skupnega jezika, da bi formalna le ena ekipa, ki bi brez bojazni s kvalitetnimi igralci dosegla soliden plasman. Podpiramo željo klubov, da v tekmovanju na našem področju ostane rivaliteta, klubstvo pa je in bo škovalo kegljaški organizaciji! Stroški tekmovanja so ogromni že za eno ekipo, če pa bosta nastopili obe, nastaja vprašanje, financiranja. OBZTK Novo mesto, ki delno krije stroške tekmovanja, ni lahko o tem razmišljala in dala pobudo za formiranje ene ekipe, kakor tudi podjetji, ki financirajo ekipe. Če že investira denar v namenske svrhe, pa naj bo ta iz kakršnihkoli fondov, potem naj se temu primerno obrestuje! Jm.

Janko Blas — zmagovalec noveletnega brzoturnirja v Sevnici

SK »Milan Majcen« je priredil 29. decembra brzoturnir, ki so se ga udeležili igralci iz Sevnice, Boštjana in Krmelja. Zmagal je Blas s 7 točkami, sledje Gačnik in Dvojmič s 5 in pol, Debelak 4 in pol, Možič 4 in drugi. Čeprav turnir ni bil najmočnejše zaseden, velja omeniti udeležbo štirih igralcev iz Boštjana, ki so tokrat prvič javno nastopili. D. B.

Pred koncem turnirja za III. kategorijo

Na tretjekategoriskem turnirju, ki je tik pred koncem, saj mora biti končan do 15. t. m., še vedno niso znani novi II. kategorniki, t. j. prvi trije na tem turnirju. Večina igralcev ima še precejšnje število neodigranih partij, bodisi zaradi bolezni, bodisi zaradi neresnosti nekaterih, ki ne hodijo točno oz. sploh ne pridejo igrati ob določenih igralnih dnevih, nekaj pa je tudi objektivnih ovir glede službene zadržanosti. V vodstvu je s prednostjo še vedno Franc Jenko s 7 in pol točkami in še dvema neodigranima partijama. Skoraj gotovo si je že zagotovil drugo kategorijo in I. mesto. Do sedaj je doživel samo en poraz, eno partijo pa je remiziral, kar priča, da zaslužen vodi in tudi res igra najbolje. Na drugem mestu je s 6 točkami Stane Mamič. Tega mesta verjet-

no ne bo zadržal, ker igra le še eno partijo, ostali konkurenti, ki so mu tesno za petami, pa imajo še več neodigranih partij in ga bodo gotovo prehiteli. Tretje do četrto mesto delita Gijeh Karpuljak in Tone Kranjc s 5 in pol točkami. Možnost za II. kategorijo in boljše mesto pa ima le Karpuljak, ker ima še 3 neodigrane partije, Kranjc pa le še eno. Na petem mestu je Franc Vene s 5 točkami in tremi neodigranimi partijami, tako da še vedno lahko upa na II. kategorijo. Na šestem in sedmem mestu sta Tone Šporar in Lado Mrvar s 4 in pol točkami in vsak s 4 neodigranimi partijami, s čimer sta še vedno resna kandidata za osvojitve II. kategorije oz. prvih treh mest, ki tudi zagotavljajo plasman na odprto prvenstvo Novega mesta. JEK

Stanko Plazar prvi v Sevnici

V Sevnici so končali prvenstvo za pokal kegljaškega kluba. Med 39 kegljaci je nepričakovano zmagal in prejel prehodni pokal najmlajši udeleženec prvenstva, komaj 17-letni Stanko Plazar iz mizararske produktivne zadruge. Prvo kroglo je vrgel pred pol leta na domačem kegljišču, s tredno umirjenostjo med tekmovanjem pa je premagal precej bolj izkušene tovarše, od katerih se je tudi naučil kegljati. Tekmovali so na 100 lučajev. V letu 1966 bodo tekmovali še v

200 lučajih, o čemer so se pogovorili med tekmovalcem. Tekmovalci so se razvrstili takole: 1. Stanko Plazar 359 kegljev, 2. Pavle Ojanič 353, 3. Slavj Kolar, 347, 4. Rudolf Kepa, 335, 5. Jože Držanič 334, 6. Branko Derenda 332, 7. Maks Zupanc 330, 8. Stane Lipar 327, 9. Milan Susin 322 in 10. Boris Mejak 318 itd. Pripravljajo tudi tekmovanje za pokal občinskega sindikalnega sveta. Za prvenstvo se bodo potegovala ekipe iz posameznih sindikalnih podružnic v sevniki občini. J. B.

Razpis odprtega prvenstva Novega mesta v šahu

Komisija za šah OBZTK Novo mesto razpisuje odprto prvenstvo Novega mesta v šahu za leto 1966. Pravico udeležbe imajo vsi II. in I. kategorniki ter moštroski kandidati s področja občin Novo mesto, Trebnje, Metlika in Črnomelj. Otvoritev turnirja bo v petek, 14. I. 1966 ob 17. uri v prostorih ŠD Novo mesto (stara pošta). Točen raspored po kolih in druge podrobnosti bo določil pravilnik turnirja, ki bo sprejet ob otvoritvi. Na turnirju bo mogoče osvojiti I. kategorijo, razen tega pa bo imel prvak najmanj pravico udeležbe na kvalifikacijah za prvenstvo Slovenije ali kar direktno v slovenskem finalu. Za najboljše so predvidene denarne in knjižne nagrade. Stroške organizacije turnirja bo krija komisija za šah pri OBZTK Novo mesto, druge stroške pa krijejo udeleženci sami oziroma njihove OBZTK. Vabimo k čimvečji udeležbi!

Društvo Partizan v Otočcu že nekaj let ne kaže nobene razgibanosti. Vanj so vključene sekcije za nogomet, odbojko, namizni tenis, šah, prosvetno dejavnost in mail nogomet Aktivna je samo zadnja, ki je lani sodelovala na različnih občinskih prvenstvih, ostale sekcije pa žive le bolj na papirju. Lani so se člani društva udeleževali največ pri popravljanju in dograditvi doma Partizana. Vzrok, da ni bilo dejavnosti v sekcijah, je predvsem v pomanjkanju kadra. Če bi našla Partizan in mladinska organizacija skupni jezik, bi šlo prav gotovo lažje, saj je med mladino precej zanimanja za različne športe. Zdar, ko je obnovljen dom, pa bi bilo treba pozitivni tudi prosvetno sekcijo, saj je za igranje med mladimi in starimi dovolj navdušenih amaterjev. Tudi nekoga, ki bi gledališko skupnjo vodil, menda ne bi bilo težko najti. Ljudje sprašujejo, zakaj na otoškem odru nihče več ne igra, niti domači, niti v goste ni nikogar več, čeprav je dvorana ob takih privednih dobro zasedena. Mogoče bi bilo boljše, da bi bila prosvetna sekcija spet samostojna, kot včasih, ko so se igre vrstile kot na tekočem traku? Takrat je tudi tamburaški orkester marljivo vadal in nastopal. Trenutno mrtvilo v Otočcu res

Zimska kegljaška liga

V zimski kegljaški ligi Novega mesta sodeluje 12 klubov, ki so podeljeni v dve skupini. Odigrana so tri kola, ki so se končala s pričakovanimi zmagami favoritov. V prvi skupini vodi Pionir s 6 točkami (med drugimi je v derbi tekmi premagal Zeleznicarja) pred Zeleznicarjem in Luknja. REZULTATI: Luknja: Stari devet 336:269, Vseh devet: Zeleznicar 323:364, Pionir: Sentjerne 364:324, Zeleznicar: Sentjerne 347:298, Vseh devet: Luknja 328:342, Zeleznicar: Pionir 367:401, Luknja: Pionir 348:367. Skupina B: Iskra: Krka 331:296, Bolnica: Elektro 312:274, Elektro: Pionir (2) 328:198, Bolnica: Iskra 294:373, Toplice: Krka 284:266.

ni razveseljivo. Na razpolago je preurejena dvorana — potrebno je le še nekaj dobre volje, pa bi lahko spet zaploskali domačim umetnikom! MARJAN GREGORČIĆ

SHIZOFRENJA

Duševna bolezen, ki ji pravimo s tukjo shizofrenija, pomeni dobesedno razcepljenost osebnosti. Čeprav so dolgo časa mislili, da je bolezen samo dedna, je danes jasno, da se bolezen razvija le pod vplivom okolja, v katerem živi sicer z dednostjo obremenjena oseba. Ali drugače: za razvoj te bolezni sta potrebna oba činitelja, dednost in okolje. Bolezen se skoraj v vseh primerih začne počasi in prikrito. Bolnik precej časa ostane v lačni družbi neopažen. Sele ko se znaki bolezni otipljivo razvijajo, njegovi bližnji in sodelavci zasumijo, da nekaj ni v redu in se posvetujejo z zdravnikom. Osnovni znaki bolezni so kaj različni. Bolniki so preobčutljivi, mnogo razmišljajo, zasanjajo se v svet fantazije, puste se ploviti drugim in zato menjajo svoja stališča. Pozneje postanejo nezainteresirani, izgube stik z resničnostjo, postanejo zaprti vase, čustveno topi. Žalost in veselje nimata na nje nobene vpliva. Pozneje lahko počno karkoli, kar bi pri normalnem človeku vzbudilo razna čustva, pri njih pa jih ne ali pa celo nasprotna. Takrat so zmožni ubijati. Imajo prav nasprotno reakcijo, npr. smejejo se žalostnim rečem in žaloste pri veselih in smešnih. Zaradi razcepljenosti osebnosti so zmožni hkrati dveh nasprotnih čustev, npr. ljubezni in sovraštva, to je enega resničnega čustva v danem položaju in drugega neresničnega, ki ga daje njihova zaverovanost vase. Nagon za samoobrambo se zmanjša, odklanjajo hrano. Lahko pa jedo karkoli neuzitnega, npr. lastno blato. Nagon za življenjem se jim zmanjša, postanejo nemarni, neobrtni, ne izmikajo se naravnim nevarnostim. V takem stanju naredijo tudi samomor na najbolj grozovit način. Spolni nagon se večinoma zmanjša ali pa se sami spolno zadovoljujejo. Razcep osebnosti privede do tega, da sebe več ne spoznava tudi v ogledalu, da se popolnoma predajo svojemu notranjemu drugačnemu »jaz« in odklanjajo resničnost okrog sebe, ki naj bi se po njihovem nekritičnem mnenju spremenila. Končno se v svojem duševnem svetu spremene v nekaj drugega, npr. v psa, pa se potem tudi obnašajo kot pes. V takem primeru lajajo, hlajstajo po hrani s krožnika itd. Mišljenje se jim pokvari, stavki nimajo med seboj zveze. Kujeje nove pojme in besede, ki so samo njim jasne. Občutek imajo, da jim nekdo kraje misli iz glave ali pa da jim jih potiska vanjo. Večkrat se izražajo telegrafsko, to se pravi, spuščajo potrebne besede ali cele stavke za zvezo med mislimi in pojmi. Pojavljajo se jim misli vsiljivke, neloგიčne in veličinske, ki jih popolnoma zajamejo v njihovem duševnem doživljanju. Ovisne so od človekove razgledanosti. V sodobnem času npr. take: nekdo jih zasleduje ali preganja z nevidnimi radijskimi, visokofrekvenčnimi ali kakimi drugimi valovi, preganja jih oblast, nekaj skupina ljudi ali sorodstvo, ki jim hoče raztreščiti glavo, jih zastupiti ali kako drugače uničiti. Vsiljive misli jih lahko spremene v drugo osebnost, ki je praviloma višja od njih, npr.: postanejo predsedniki držav, direktorji, Kristusi. Včasih postanejo čisto molčeči in se postavijo v nenaravno držo, v kateri lahko vztrajajo ure in ure, nato pa nenadno skočijo, naredo nekaj nepredvidenega in potem se postavijo v isto držo nazaj. Včasih imajo predstave glasov, ki jih samo oni slišijo, včasih pa imajo vtis, da so njihove misli glasne in da jih vsi slišijo. Pod tem vtisom tujih glasov lahko naredo nesreče, ker jih lahko ubogajo, če so premočni. Večkrat imajo vtis, da jim nekdo puli jetra, para srce, grebe po grlu ali počne karkoli z njihovimi drugimi notranjimi organi, kar jim napravi velik strah in zato še bolj odtuja od okolja. Pri vsem tem pa je spomin neokrnjen. Tako duševno obolenje se zrcali seveda tudi na telesu, predvsem na obrazu, ki je odraz duševnosti. Ta je navadno tog, odsoten. Zenici sta razširjeni. Bolnik hujša, zmatne so spremembe v krvi, telesnih sokovih in v urinu. Zdravljenje teh bolnikov ni lahko in se opravlja le v bolnišnicah za duševne bolezni. Nekatere oblike bolezni se doka dobro pozdravijo, druge pa spet ponovno zbrste in se kljub zdravljenju slabšajo. Dr. B. O.

Brežiško športno pismo

Mlada in neizkušena nogometna ekipa je lani tekmovala v prvem celjskem razredu. Kakšnega posebnega uspeha nismo pričakovali, vendar so nas brežiški fanti je razočarali. Tekme so izgubljali z visokimi rezultati doma in na tujem. Ob koncu jesenskega dela prvenstva so zasedli predzadnje mesto. Samo dvakrat so zmagali. Morda je krivo tudi to, ker ekipa ni imela pravega vodstva. Na vsa srečanja so nogometaši odhajali brez strokovnega vodstva, trenirali pa so brez trenerja. Upravni odbor brežiškega Partizana bi moral temu mlademu moštvo, v katerem je nekaj dobrih igralcev, posvetiti večjo pozornost. Če stvari ne bodo urejene, se bo treba vprašati, ali bo moštvo sploh še lahko tekmovalo. Med novoletnimi prazniki so se v malem nogometu pomerili brežiški fantje in študentje iz breziške občine. Spretnost so bili študentje, ki so zmagali z 8:5. Taka srečanja so postala med pravniki še tradicionalna. Skoda je le, da pri Partizanu ni sekcije za mali nogomet, čeprav je med mladino za to panogo veliko zanimanja. Zeleti bi, da bi Partizan že to spoznal in ustanovil sekcijo za mali nogomet. Smo v sezoni namiznega tenisa, toda o njem v Brežicah ni kaj slišati. Čeprav so nabavljene tri nove mize in ima namizni tenis veliko pristaev, vodstvo sekcije ne organizira treningov in tekmovanj. Res je, da je telovadnica brežiškega Partizana precej zasedena, vendar bi se klub temu našel prostor tudi za namizni tenis. O-vič

OBSOJEN TRGOVEC Z AVTOMOBILI

Jože Darovec iz Gor. Straže obsojen na 1 leto in 4 mesece zapora ter na plačilo 80.000 din denarne kazni in povračilo protipravno pridobljene premoženjske koristi

Jože Darovec, uslužbenec novomeškega Cestnega podjetja, se je moral pred nedavnim zagovarjati na novemem okrožnem sodišču zaradi treh kaznivih dejanj.

Obtožnica ga je bremenila, da je zatajil davek in prijavil Upravi za dohodke napačne podatke oziroma predložil lažno listino, na podlagi katere se določa davek. Avgusta 1964 je uvozil osebni avtomobil volkswagen, kateri ga je z vsemi dajatvami vred veljal 1.575.277 din, kmalu zatem pa ga je prodal A. K. iz Kamnika za 2.300.000 din. V kupoprodajni pogodbi je navedel, da je avtomobil prodal za 1.600.000 din, zato da bi od manjše vsote plačal manj davka. S tem je oškodoval upravo za dohodke za 385.000 dinarjev.

Obtožen je bil še kupovnja tuje valute, ker je poleti 1964 v Zagrebu kupil od znanca inženirja 1000 USA dolarjev in jih plačal v dinarjih. Ta znanec je dolarje iz Etiopije nakazal v Nemčijo drugemu znanцу, od tam pa so prišli na devizni tekoči račun pri Narodni banki v Novem mestu na Darovec nav- slov.

Mimo tega se je obtožen lotil nedovoljene trgovine z avtomobili v večjem obsegu. Najprej je preprodal uvoženi volkswagen, nedolgo zatem je kupil tovorni avtomobil Mercedes za 2.800.000 din in ga prodal J. L. iz Novega mesta za 2.200.000 din. Dva dni zatem je že kupil nov tovorni Mercedes in ga takoj preprodal, seveda ne zastopni. Novembra 1964 je ponovno uvozil avtomobil DKW F-102

ter ga tokrat izjemoma za isto ceno prodal svojemu nadrejenemu A. B. v podjetju.

Pred sodniki je vsa tri kazniva dejanja sicer priznal, vendar je zagovor večkrat spremenil in se skušal izviti.

Upošteva, da ima obtoženi družino, za katero mora skrbeti in da doslej še ni bil kaz-

novan, po drugi strani pa dejstvo, da ga je pohlep po denarju in lahkem zaslužku predaleč zavedel, ga je sodišče obsodilo na 1 leto in 4 mesece zapora ter plačilo 80.000 din denarne kazni. Razen tega mu je bila odvzeta protipravno pridobljena premoženjska korist v znesku 289.723 din.

Zaradi kepe snega mu je zavrela kri

Zaporniki v Dobu pri Mirni so se lani januarja v šali kepali, zavoljo tega pa je nastal med dvema zapornikoma hud spor, pretep in ponovna kazen pred sodiščem

18. januarja lani je bilo precej snega, tako tudi na Dobu pri Mirni. Eden izmed zapornikov je v šali vrgel Sakibu Hadžiću kepo snega za vrat in tako se je začelo. Hadžić je obtožil sozapornika Srečka Plevnika, da mu je kepo vrgel on, ta pa je odločno zanikal. Tedaj se je Hadžić pridružil, da se bo maščeval in grozil, da bo Plevnika zaklal kot zajca.

Naslednjega dne so drugi zaporniki Plevniku povedali, kako mu je Hadžić grozil, zato ga je ta počakal po končanem delu na vratih kovinske delavnice in ga vprašal, kaj misli. Hadžić se je spet razburil ter zamahnil proti Plevniku s pestjo. Pod vtisom groženj in več boksanja se je Plevnik začel braniti; Hadžića je udaril v obraz, da se je zgrudil. Takoj ko je bil spet na nogah, je začel mrzlično iskati kak predmet, da bi z njim napadel Plevnika.

Končno je Hadžić zagrabil dve težki železni palici in tekel za tistim zapornikom, ki je pripomnil, da je Hadžić dobil, kar je iskal, ko se je zgrudil na tla od Plevnikovega udara. Nadzornik in višji paznik sta Hadžića razorožila ter ga pomirila, tako da je odšel na kosilo.

Srečko Plevnik je tedaj že stal v vrsti. Ko ga je Hadžić zagledal, je spet planil proti njemu ter ga skušal z bodežem, prirejenim iz trizezne pile, zadeti v glavo. Napadeni se je spretno izmikal in branil, kljub temu ga je Hadžić nekajkrat ranil po glavi. V ugodnem trenutku je Plevnik spet sunil Hadžića v brado, nato pa pobegnil na prosto. Napadalec mu je sledil, toda dva paznika sta ga spet prestregla in ga umirila.

Pretep zaradi kepe snega je bil končan, pri tem pa sta bila Plevnik laže, obtoženec pa huje telesno poškodovan. Izvedenec psihater je ugotov-

Ukraden avto v Krakovskem gozdu

6. januarja zjutraj so našli v Krakovskem gozdu na Avtomobilski cesti prazen in poškodovan osebni avtomobil fiat 1300. Neznani voznik je med vožnjo skozi Krakovski gozd zapeljal na levo stran ceste, podri cestni smernik, vozil več metrov po jarku, zapeljal spet na cesto na desni strani, ter vozilo ustavil. Na avtomobilu so ocenili škodo na več kot 300 tisoč dinarjev. Ugotovili so, da je neznanec ukradel avtomobil Juraju Uršiču v Zagrebu. Lastnik je prišel še istega dne po svoje vozilo. Neznane »izletnike«, ki so se z ukradenim avtomobilom pripeljali do Krakovskega gozda, še iščejo.

NESREČE

Ortnek: avto razbit - voznik v bolnišnici

2. januarja ob 21.10 uri se je na cesti v neposredni bližini Ortneka pripetila huda prometna nesreča. Ob tem času je vozil iz Ljubljanske smeri proti Ribnici Pavel Oven iz Ribnice osebni avtomobil znamke Renault. Ko je prehitel avto in osebni avtomobil, je zaradi velike hitrosti in poledice vrgel avtomobil s ceste, ki je po nekaj preokulajših pristal na strehi. Voznik je ležal težko poškodovan v mlaki krvi 14 metrov stran od avtomobila, ki je popolnoma uničen. Škodo na avtomobilu so ocenili na 1 milijon in pol dinarjev.

letela v skalnati usek. Ranjena ni bila, na avtomobilu pa cenijo škodo na 50.000 dinarjev. — Ob 10.55 je na poledeneli vozišču zasnelo v cestni smernik osebni avto, ki ga je vozil Ivo Srećma iz Zagreba. Na vozilu je škoda za več kot 40.000 dinarjev. — Pet minut kasneje se je z osebnim avtomobilom pripeljal mimo Ribnice Italijan Nevio Toffoli. Tudi njegov avto je zaradi poledice zasnelo s ceste. Vozilo je zdrknilo na njivo in se tam prevrnilo na streho. Škoda je za več kot 90.000 dinarjev. Niti voznik, niti sopotnica se nista ranila.

Nepreviden pešec pod avtom

Rudi Sever iz Birčne vasi se je 4. januarja dopoldne peljal z osebnim avtomobilom iz Bršlina po Ljubljanski cesti v Novo mesto. Pred stavbo občinske skupščine na cesti nenadoma stopil Alojz Vidmar iz Zbur, čeprav se ni prepračil, ali je prosta. Sever je Vidmarja podri. Ranjena pešca (poškodbe na glavi in pretres možganov) so odpeljali v bolnišnico.

Kaznovana neprevidnost

Na cestnem križišču v Kandiji sta se 7. januarja zalele kolešar Jože Vesel z Broda in motorist Jože Penca iz Smolenje vasi. Kolesar se je pripeljal po Partizanski cesti, ne da bi se prepračil, če je prednostna cesta prosta. Ko je zapeljal proti mostu, ga je zadel motorist Penca, ki je prihajal po mostu. Oba sta padla, laže ranjenega kolesarja pa so odpeljali v novomeško bolnišnico. Škodo na vozilih cenijo na nekaj več kot 35.000 dinarjev.

Trčil je v drog in padel iz avta

8. januarja je Lovro Slak iz Ljubljane, ki je vozil osebni avtomobil, na cesti pri Veliki Loki, zavil z vozišča, trčil v električni drog ter ob močnem sunku padel iz vozila. Sunek je bil tako močan, da se je drog prelomil in padel čez cesto. Vozniku ni bilo nič, po glavi se je raniil in bil odpeljan v bolnišnico samo sopotnik Franc Rebolj. Na vozilu je za več kot 600.000 dinarjev škoda.

Poledica pri Ribnici

4. januarja dopoldne je bila avtomobilska cesta pri vasi Ribnica hudo poledenela. Med 10. in 11. uro so se zaradi poledice pripetile tri nesreče. — Ob 10.15 se je avstrijska državljanka Helena Hally z osebnim avtomobilom za-

Dva Italijana ranjena

Enzo Azaroni, italijanski državljani, na avtomobilski cesti v karteljevskem klanu 7. januarja dohitel tovornjak zagrebškega servisa TRANSPORT, ki ga je vozil Stjepan Klarić. Ko je hotel Italijan tovornjak prehiteti, je naproti pripeljal neko vozilo. Azaroni je zavril in zapeljal na svojo stran, pri tem pa zadel zadnji del tovornjaka. Voznik Azaroni in sopotnik Cesare Pastuša sta bila pri nesreči laže ranjena, škodo na osebnem avtomobilu pa sodijo na 650.000 dinarjev.

Tovornjak je zdrsnil

Jože Golob, šofer pri podjetju GORJANCI, je 8. januarja vozil tovornjak s prikolico po cesti z Mirm proti Trebnjem. Pri srečanju s tovornjakom, ki ga je vozil Vinko Janežič iz Krmelja, je Golobovo vozilo zdrsnilo s ceste in se prevrnilo na desni bok. Voznik ni bilo nič, medtem ko je škoda na tovornjaku za več kot 200.000 dinarjev.

Mopedu so odpovedale zavore

Stane Smid iz Novega mesta se je 9. januarja peljal z osebnim avtomobilom od bencinske črpalke proti glavni trgi v Novem mestu. Ko se je peljal mimo hotela METROPOL, je z Novega trga pripeljal mopedist Jože Murgelj iz Gornjih Kamenc. Smid se mu je umikal v levo, ker pa so mopedu odpovedale zavore, se je Murgelj zaletel v osebni avto. Poškodavo se ni nihče, na osebnem avtomobilu pa so le manjše odrgnine.

8 mesecev zapora za veliko tatvino

Okrožno sodišče v Novem mestu je pred kratkim obsodilo Emila Strgarja, zidarja brez zaposlitve s Senovega, zaradi dveh tatvin na 8 me-

secev zapora in povrnitev škode v znesku 22.900 din. Obtoženec je na razpravi priznal, da se je v noči od 1. na 2. oktober lani povzpel na

okno samskega doma v Senovem, potegnil k sebi hlače, ki so bile na postelji, ter vzel iz nje denarnico z 22.900 din. Izgovarjal pa se je, da je to storil zato, ker je bil brez zaposlitve, pri oškodovanem Janesu Šurinu pa večkrat videl dovolj denarja.

Štiri dni zatem pa je v Restanju vzel iz zaklenjene hiše Francu Ureku ročno uro v vrednosti 8000 din. Ukraden uro so miličniki pri njem še našli in jo lastniku vrnil.

Senat je pri odmeri kazni upošteval vse olajšilne in obtežilne okoliščine ter izrekel kazen, ki naj bi obtoženca spametovala.

Zaželel si je kavbojk

F. B. iz okolice Brezic je bil sicer zaposlen, vendar letos poleti zaradi bolezi več mesecev na bolniškem dopustu, zato je manj zaslužil. Mlad fant pa si je silno želel kavbojk in nizkih črnih čevljev, zato je sklenil na nepošten način priti do denarja.

Ker je pri sosedovih razmere dobro poznal, je 16. septembra skozi priprto kuhinjsko okno prišel v notranost hiše, tam pa je silkal za denarjem. Veliko omaro v spalnici ni mogel odpreti, pač

pa je odprl manjšo omaro in našel v njej listnico, precej nabito s tisočaki. Vzel je le toliko, kolikor je potreboval za uredništev svojih želja — 15.000 din.

Naslednjega dne so tatvino opazili in jo prijavili organom LM, nakar so storilca kmalu prijeli. F. B. je tatvino takoj priznal, se kesal tega dejanja in obljubil, da se bo popobiljšal.

Okrožno sodišče v Novem mestu je F. B. obsodilo na 3 mesece zapora, pogojno za dve leti.

»S kravjekom, gospod! To je najboljše mašilo.«
Od sonca ožgani obraz z velikanskim nosom in z močnimi očmi se je zarežal vame.

Ogledal sem si njegovo malo gospodarstvo, ki ga pa ni rad pokazal. Šiman je bil, bistri mož in se je zavedal svojega siromaštva. Njegovo stanovanje je obstajalo iz dveh čisto majhnih sobic in iz veže, ki je bila ob enem kuhinja. Pri Šimanu se je kuhalo še v peči, na staroverski način. Zato je v obeh sobicah, ki jih je razgrevala peč, vladala neznozna, vroča zatohlost.

Okna so bila tudi v letnem času zaprta. Ko si stopil v sobo, si mislil, da si prišel v kako vzrejališče muh, hlev za hišo je bil mnogo zračnejši. Njegova žena, Šimanka, je bila še razmeroma mlada, toda ko sem jo malo bliže pogledal, sem se skoraj ustrašil; noge je imela strašno zatekle, da jih je komaj vlačila za seboj.

»To je od prepaha, gospod,« se mi je opravičevala in me nemogoče gledala s svojimi lepimi očmi.

Kaj se, sirota, opravičuješ, ko se skozi vse trhle vežne stene sveti bel dan!

Šiman je imel le troje otrok, dve deklici in fantka. Vsi trije so bili lepi obrazovi, toda vsi so imeli neznanstvo krive, posiljene noge. To je bilo od nošenja težkih brent, od pretežkih košev in naporenega kopanja. Fant je za kozolecem pasel vole in kravo. Živina je iz suhih, popasenih zar silila v bližnjo njivo, zato jo je pastir neprestano tolkel po gobcih in po očeh

z debelim prizemnikovcem. Neusmiljeno udrihanje se je čulo celo v zaprto sobo. Šiman mu ni rekel besede.

Gospodar je dejal:

»Vina bi vam dal, pa ga nimam doma.«

»Imate vinograd?«

»Imam ga v Stari gori,« mi je ponosno in žarečih oči odvrnil Šiman.

Vinograd je ponos vsakega Dolenjca, čeprav je malemu kmetiču v breme in trpljenje, kakor je bil tudi Šimanu. Vinograd je tradicija dolenjske zemlje. Zidanica je tisti kraj, kjer se vsaj včasih pozabi trpljenje in pomanjkanje. Gorica je rabota, je skrb in muka, a je za lastnika hkrati tudi dragocena moralna uteha.

Šiman ni imel vina v domačo klet, ampak je za potrebo sproti hodil v zidanico. Po bližnjici je imel do Stare gore uro hodá. Uro tja, uro nazaj, to pot je delal vsaj vsak drugi dan, dokler je zidanica imela kaj v sebi.

»Zakaj pa ne spravite vina v domačo klet, s tem bi si prihranili mnogo nepotrebnih poti?« sem ga vprašal nekoč pozneje.

»Doma bi se kapljica prehitro posušila.«

Tedaj sem prvič videl gospodarstvo malega dolenjskega kmetiča, eno tistih gospodarstev, ki vsaj po hribovitih krajih tvorijo večino dolenjskega gospodarstva, tistega gospodarstva, ki je po mnenju »Slovenčevega« kmetijskega strokovnjaka na Kranjskem visoko aktivno. Mislim sem, da vidim najzanimnejše gospodarstvo, ki si ga je sploh mogoče predstavljati, toda na svojem potovanju po teh krajih sem pozneje spoznal še vse drugačne primere revščine in zaostalosti.

Nastanil sem se v zidanici na Brezovcu nad Lakencem, ki ji je bil Šiman nekak oskrbnik.

Kmalu nad Strugo dospeš na sedlo, ki deli mirenško dolino od Lakencev, v četrte ure pa si že v Lakencih. Lakenci so trije: Gornji, Srednji in Spodnji. To je prav za prav ozka dolina potoka Lakenca, ki se vleče izpod Trebelnega več kakor dve uri hodá proti Skocjanu. Vas Gornji Lakenc ostane na desni pod gorico Prično, ob cesti pa se začnejo pojavljati bajte, ki spadajo tudi v Gornji Lakenc. Ko zagledaš te bajte, ki so prav za prav ob stari prometni cesti, se sprašuješ, kako so mogle v svoji stari obliki dočakati dvajseti vek. Te bajte so podoba strašne revščine. Zdi se ti, da si stopil v drug svet, in ne vprašaš, ali je to tista tako opevana idilična Dolenjska. Toda popotnik, pomiri se: če boš šel od tod proti Pijani gori, boš videl vse drugačne stvari.

Srečujem ljudi, ki gredo v Mokronog k prvi maši. Moški popotnika sploh ne pozdravljajo, ozdravljajo pa le mrko in neradi; otroci pozdravljajo samo s pozdravom:

»Hvaljen bodi Jezus Kristus.«

Četrta ali peta bajta ob cesti je domačija mojega znanca Šimana. Šiman je po dolenjskih pojmih kmet, lastnik je lesene bajte, nekaj ilovnatih njiv na sončni strani globače in nekaj močvirja ob Lakencu, ter redi par voličev in kravo. V Stari gori ima vinograd.

Našel sem ga na skednju. Bil je sicer praznik, dan Velike Gospojnice, toda mož je delal. V čeburu je mešal neko rjavo, smrdišče snov in z njo zadelaval špranje poda v gunnu.

»Kaj pa delate, oče?« sem ga pozdravil.

»Jutri bomo začeli mlatiti, pa moram zadelati špranje, ker se je pod razušil.«

Ni mi bilo mogoče ugotoviti, s kako snovjo maši špranje, in sem ga vprašal.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 14. januarja — Srečko Sobotu, 15. januarja — Pavel Nedelja, 16. januarja — Tomislav Ponedeljek, 17. januarja — Anton Torek, 18. januarja — Vera Sreda, 19. januarja — Marij Cetrek, 20. januarja — Boštjan

ČESTITKE

Karolini in Jerneju Zupančič iz Mirne peči čestitajo za 40. obletnico otroci in vnuki.

Dragemu možu Stanetu Grabrijanu, soferju iz Novega mesta, želi za 37. rojstni dan obilo zdravja in srečno vožnjo žena z otroci.

Dragemu Tonetu Turku iz Bele cerkve, sedaj služil vojaški rok v Beogradu, želijo za njegov praznik vse najboljše domači.

ZAHVALA

Ob bridki, nenadni in nenadoma nastiljivi izgubi našega ljubelega moža, sina in brata

TONETA BARBO

iz Dol. Grčevja

se zahvaljujemo vsem množičnim organizacijam, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni GD Novo mesto in tov. Francetu Salnicu za požrtvovalnost in skrb. Zahluječa žena Valči, oče, mama, bratje, sestre in ostalo sorodstvo.

PREKLICA

Podpisana obžalujem vse žaljive in obrekilive besede, ki sem jih kdajkoli izrekla o Pavlu Stimcu in Gor. Ložin 6, posebej pa obžalujem, da sem trdila v oktobru na sodišču v Kočevju, da je Pavel Stimec z vsemi vaščani v sovražstvu, kar pa ni res. Marija Sapeta, Gor. Lužine 9.

Preključajem besede, izrečene zoper Franca Lavriča iz Retij št. 55. Vinko Samsa, Mali log 25. Loški potok.

MALI OGLASI

PRODAM HIŠO s lepim vrtom in nekaj zemlje pri železniški postaji Otovec, Mavsar, Sela — Otovec 4, p. Crnomelj, Bela krajina.
PRODAM HIŠO s vrtom. Stara vas, Ob potoku 2. Informacije pri Antomu Drobežu, Sp. Libna 1, Krško.
PRODAM LEP BEL OTROSKI kožušček. Naslov v upravi lista (13-66).
PRODAM OREHOVO SPALNICO. Ogled vsak dan od 16. ure da

ZAHVALA

Združenje borcev NOV Novo mesto je tudi letos slavnostno voščilo novo leto 1966 vsem članom zveze borcev, ne glede iz katere občine so, ki so se ob koncu leta zdravili v bolnici Novo mesto.

70 bolnikom, članom ZB, je v dvorani pljučnega oddelka po nagovoru sekretarja občinskega združenja borcev NOV tov. Skofa priredilo kulturno umetniško društvo Dušan Jerob in dijaki gimnazije pester pevski in kulturni spored.

Po kulturnem programu so se zbrali člani zveze borcev in delegacija občinskega odbora na prijeten tovariški razgovor.

V imenu bolnikov se zahvaljujemo združenju borcev NOV in vsem nastopajočim!

Uprava Splošne bolnice
Novo mesto

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK 14. JANUARJA: 8.05 Opera matineja. 9.25 Domače viže — domači ansambli. 10.35 Novost na knjižni polici. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Danica Honzak: Kakšna naj bo strojna oprema za kmetijo. 12.40 Iz narodne zakladnice. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Petglasne Monteverdijeve madrigale poje zbor Roger Wagner. 15.20 Napotki za turiste. 15.30 Od vasi do vasi. 15.45 Novo v znameniti. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.20 Igra Plesni orkester RTV Ljubljana, dirigent Jože Privšek. 20.00 Iz arhiva operetnih melodij. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 15. JANUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Petnajst minut z ansambliom "Weekende". 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Obona in godala. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Tone Wagner: Lun-

ije. Jelka Dular, Novo mesto, Smihelska 7.

V KOSTANJEVICI PRODAM žimnice z vložki. Naslov v upravi lista.

PRODAM KOZOLEC ENOJNIK, na 7 oken. Naslov v upravi lista (26-66).

KUPIM STROJ za izdelovanje strešne opeke. Naslov v upravi lista (21-66).

CENIK: vsak oglas do 10 besed — 9 novih din, vsaka nadaljnja beseda 1 novi dinar. Za naslov v upravi lista: pribitek 1 novi dinar. — Redni zasebni naročniki Dolenjskega lista imajo pri vseh malih oglaših, zahvalah, osmrtnicah, čestitkah, preklicih in pod. objavah 20 odst. popusta.

V NOVEM MESTU KUPIM gradbeno parcelo ali dobro ohranjeno vseljivo hišo. Za uslugo nudim devize. Ponudbe pod »878«.

DIPLOMIRANI PRAVNIK nudi pomoč manjšim podjetjem pri izdelavi statuta ali drugih splošnih aktov. Ponudbe pod »Takoj« na upravo lista.

IŠČEM DELAVCA za kmečka dela. A. Rotar, Crnuče 88, Ljubljana.

SPREMEM DVA kmečka fanta, ki se želita zaposliti v tovarni, po delu pa pomagati na kmetiji. Stanko Kalan, Poljšica 4, Podnart.

IŠČEM STANOVANJE ali samo sobo v Crnomlju. Plačam po dogovoru. Naslov v upravi lista (9-66).

SAMOSTOJNO GOSPODINJSKO POMOČNICO sprejemem takoj. Plača 25.000. Lastna soba s centralno kurjavo. Ivan Stankar, zlatar, Ljubljana, Stari trg 28.

ČE ŽELITE

odgovor ali naslov iz malih oglasov, priložite vašemu vprašanju dopisnico ali znakom za 30 din.

UPRAVA LISTA

GOSPODINJSKO POMOČNICO — ljubiteljsko otrok — sprejemem k trčtanski družini. Inž. Rems, Ljubljana, Prule 23.

POPRAVLJAM DEZNIKE. Franc Petrič, Novo mesto, Breg 15.

ZDRAVILISCE ROGAŠKA SLATINA — zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca ali jeter in žolča, ali ostalih prebavil? Uporabljajte vendar rogaško »Donata« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu ga dobite pri trgovskem podjetju HMEJLNJK — telefon 21-129, in STANDARD — telefon 21-158.

KINO

Brežice: 14. in 15. I. romunski film »Tudors«. 16. in 17. I. francoski barvni film »Oročnik iz San Tropez«. 18. in 19. I. nemški film »Zločin v Penzonu«.

Crnomelj: 14. in 16. I. ameriški barvni film »Otroci kapetana Grantas«. 18. in 19. I. ameriški barvni film »Moja draga Klemenčina«.

Kočevje »Jadransko«: 14. in 16. I. mehiški barvni film »Trije neusmiljeniči«. 17. in 18. I. italijanski barvni film »Samson proti nasilnežu«. 19. in 20. I. jugoslovanski film »Prometelj z otoka Viševce«.

Kostanjevica: 16. I. jugoslovanski barvni film »Marš na Drino«. Metlika: 15. do 17. I. ameriški film »Najlepša na svetu in francoski film »Umreti v Madridu«. 19. I. mehiški film »Nazarine«.

Mokronog: 15. in 16. I. ameriški film »Na divji zahod«. Novo mesto »Kriška«: 14. do 17. I. angleški film »En krompir — dva krompirja«. 18. do 20. I. Ribnica: 15. in 16. I. angleški film »Nenapovedan sestanek«.

Sevnica: 15. in 16. I. angleški film »Grenka zeteva«. 19. I. ameriški film »Tarzanova največja pustolovščina«.

Sodražica: 15. in 16. I. francoski film »Kapetan Frakass«.

Sentjerna: 15. in 16. I. film »Tajni partner«.

Trebnje: 15. in 16. I. ameriški barvni film »Štirje apokaliptični jezdeci«.

Pretekli teden so v novomeški poročnišnici rodile: Terezija Skube iz Bršlina — Andreja, Franciška Štepan iz Bušnje vasi — Januza, Mihaela Peskar iz Trebnjega — Riharda, Terezija Vavpič iz Mačkoveca — Jožeta, Franciška

Kapš iz Potokov — Antona, Anica Kerin iz Silnovec — Jožico, Olga Kotar z Vrha — Jožeta, Tončka Znidaršič iz Smalčje vasi — Slavka, Jožica Sedlar iz Dolnjega Kronovega — Andrejko, Ana Rezelj iz Mirne peči — Marjo, Marija Plut iz Dobravice — Jožeta, Marija Ivančič iz Gabeja — Stanislava, Ljudmila Primožič z Vrha — Mileno, Slavka Sedlar iz Rodin — Andreja, Vida Štefančič iz Curil — Alenka, Darinka Stopar iz Dolenjskih Toplic — Darjo, Stefa Katerič iz Dolnje Nemške vasi — Jožico, Jožeta Golobčič iz Lipovca — dečka, Ivanka Saje iz Lipovca — dečkico, Marija Vojšjak iz Velikih Bruslic — dečkico, Ana Gregorič iz Gorenje vasi — dečkico, Neža Novak iz Loke — dečka, Marija Ogulin s Kala — dečkico, Pavla Pekolj iz Sahovca — dečkico, Ana Majzelj iz Dolnje Straže — dečka, Rozalija Zoran z Gornjega Kamenja — dečkico.

Supervtomatični

PRALNI STROJI

vseh znamk

ZADNJI MODEL!

Nudimo garancijo, uredimo vse izvozne listine.

Plačilo v vseh valutah.

Devizni račun pri Banca commerciale, Trieste, 10650/0

L. PEROTTI, Via Carpi-son 20, Trieste.

ZAČASNO ZAPOSLENI V TUJINI!

Sprotna obvestila o carinskih spremembah, o deviznih računih in o konvencijah o socialnem zavarovanju

Lani je začel kot priloga RODNE GRUDE izhajati »Informativni priložnik za Jugoslovane, začasno zaposlene v tujini«. Dobivali so ga evropski naročniki RODNE GRUDE, največ zanimanja pa je vzbudil med prekmurskimi delavci v Avstriji.

Ker se mnogi predpisi, o katerih obvešča ta priloga naše izseljence, večkrat spreminjajo, je precej težav. Carinski predpisi so bili objavljeni že dvakrat, objavljeno je bilo (št. 2) navdilo o poslovanju z osebnimi deviznimi računi; predpisi o načinu zdravstvenega in pokojninskega zavarovanja pri naših zavodih med zaposlitvijo v tujini (št. 4); nekaj informacij o zaposlovanju v Franciji ter splošna razlaga konvencije o socialnem zavarovanju, ki jih je sklenila Jugoslavija z nekaterimi državami (št. 5).

Letos bosta v tej prilogi objavljena za tisk prirejen sporazum o zaposlovanju ter konvencija o socialnem zavarovanju z Avstrijo. V prilogi bo RODNA GRUDA stalno spremljala tudi domače predpise, zanimive za začasno zaposlene v tujini (na primer o nakupu materiala za devize, o morebitnih spremembah v carinah, poročila o sodelovanju naših sindikatov in sindikatov dežel, kjer so zaposleni naši delavci itd.).

Zato toplo priporočamo, da si začasni in stalni izseljenci naročijo revijo RODNA GRUDA (Ljubljana, Cankarjeva 1) — lahko pa jim naročijo to lepo, koristno in prijetno branje tudi sorodniki, saj jih bodo tako najlepše presenetili!

Maurice Druon: Tistou z zelenimi palci.

SREDA, 19. JANUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.10 Naši mladinski zborovodje. 10.15 Klavirski in violinski glasba Matije Bravnčarja. 10.45 Očlovek in zdravje. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.30 Kmetijski nasveti — Vet. Vital Turnšek: Vzreja brojlerjev v kooperaciji. 12.40 Slovenske narodne v raznih izvedbah. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Koncert pihalnega orkestra LM iz Ljubljane. 17.05 Jublilj v tem letu. 18.15 Iz fonoteke radia Koper. 20.00 Kitara v ritmu.

CETRTEK, 20. JANUARJA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Stari in novi znanci. 11.00 Turistični napotki za tuje goste. 11.15 Nimaš prednosti! 12.05 Med našimi pi-havci. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jože Tanjšek: Impregnacija jamskega lesa. 12.40 Čez hrib in dol. 13.30 Priporočajo vam... 15.30 S pihalnimi godbami v ritmu valčka. 17.05 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.05 Glasbene razglednice. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in nappevov — Sodelujejo: Oklet bratov Pirnat iz Jarš — Trio Dorka Skoberneta — Ansambel Mihe Dowžana in kvintet »Gorenjci« — Ansambel Borisa Franka s pevci.

Obvestilo o ukinitvi potniškega in blagovnega prometa na progi Tržišče—Krmelj

Z ukinitvijo potniškega in blagovnega prometa na progi Tržišče—Krmelj izgubi ta proga javni značaj. Prevoz potnikov bo potekal na tej progi le še do 15. I. 1966, po tem datumu pa postane ta del železniške proge industrijski tir Metalne v Krmelju. Po dogovoru med predstavniki občinske skupščine, Metalne Krmelj in ZPT Ljubljana bo železnica dostavljala vagonске pošiljke na razkladalno rampo v Krmelju odn. v sam obrat Metalne v Krmelju. Te ugodnosti se bodo lahko posluževali tudi ostali interesenti družbenega in zasebnega sektorja. V Krmelju bodo tudi v bodoče nakladali vagonске tovore, ki jih bo železnica od tu tudi sprejemala.

Vse informacije glede uporabe industrijskega tira bo dajala v bodoče uprava Metalne v Krmelju. Vagone bodo interesenti naročali na postaji v Tržišču.

Glede na to, da so ostali občani iz Krmelja in Sentjanža brez železniške zveze, se je občina Sevnica dogovorila z Avtobusnim podjetjem »Gorjanci« Novo mesto, da bo poizkusno uvedlo dve progi na relaciji Sevnica—Krmelj—Sentjanž in obratno. Prav tako bo tudi avtobus, ki je sedaj prihajal v Krmelj ob 6. uri iz Sevnice, odhajal v bodoče iz Sevnice ob 5.15 in prihajal v Krmelj ob 5.45. S to spremembo bo omogočeno, da bodo prihajali delavci v Krmelj pravočasno na delo.

Novo uvedene avtobusne proge bodo imele takle

	vozni red:			
Sevnica	6.00	14.40	11.45	14.50
Tržišče	5.30	14.15	12.15	15.20
Krmelj	5.25	14.10	12.20	15.25
Sentjanž	5.15	14.00	12.30	15.35

Vse občane Krmelja, Sentjanža in okolice vabimo, da se v čim večji meri poslužujejo novo uvedenih avtobusov in s tem zainteresirajo avtobusno podjetje, da obdrži proge v svojem rednem obratovanju. Zaenkrat obstaja namreč dogovor med občino in avtobusnim podjetjem, da so novo uvedene proge lečasne. Manjkajočo razliko do zneska, ki ga mora podjetje doseči na teh progah, bo morala občina v tem poizkusnem obratovanju kriti iz proračuna.

Novo uvedene avtobusne proge so začele obratovati v torek, 12. januarja 1966.

Razpisna komisija za imenovanje direktorja

ZDRAVSTVENEGA DOMA NOVO MESTO JENKOVA 1

razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

da je zdravnik s strokovnim izpitom in najmanj petletno zdravniško prakso po opravljenem izpitu.

Ponudbe s kratkim življenjepisom, z dokazili o strokovni izobrazbi in dosežanjem delu ter s potrdilom o nekaznovanju sprejema komisija na gornji naslov v zaprtih ovojnica pod oznako za »razpisno komisijo«.

Ponudbe je treba poslati v 20 dneh po objavi razpisa.

VOJNA POŠTA št. 1110 POGANCI

bo odprodala

17. januarja 1966 v vojašnici POGANCI pri Novem mestu od 7. do 11. ure

KONJE NA LICITACIJI

Na licitaciji lahko sodelujejo vse pravne in fizične osebe, ki morajo položiti 10 odst. začetne cene skupnega zneska v gotovini ali z bariranim čekom.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: Občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Miloš Jakopc, Marjan Legan, Marjan Moškon, Jože Primc, Jožica Teppy in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih dinarjev) — Letna naročnina 20 n. dinarjev (2000 starih dinarjev), polletna 10 n. dinarjev (1000 starih dinarjev); plačilna je vnaprej — Za inozemstvo 37.50 n. dinarjev (3750 starih dinarjev) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKA: Casopisno podjetje DELO v Ljubljani.